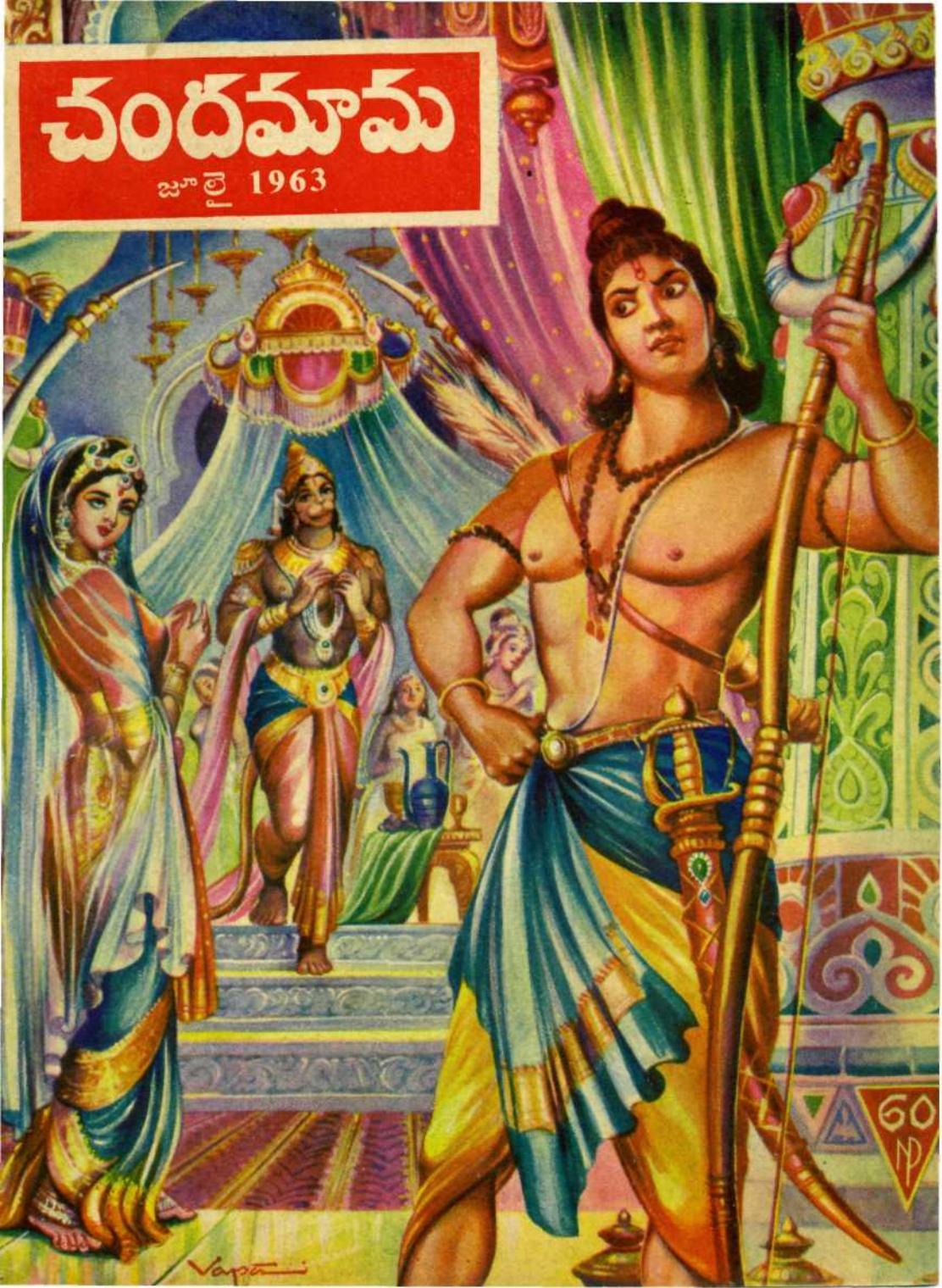

చందులు

జూలై 1963

Phone : 41365

Grams : OFFSET

PRASAD PROCESS

PRIVATE LIMITED,

CHANDAMAMA BUILDINGS, MADRAS-26

..... Started in 1953 we have installed the latest types of Graphic Arts Machinery, employed the best Artists and Artisans who have been specially trained to execute the finest works for

YOU
and
THE TRADE.....

CALENDAR OR A CARTON..

POSTER OR A PACKAGE SLIP..

LABEL OR LETTER DESIGN..

..... DONE SUPERBLY
IN MULTICOLOR

Bombay Office :
101, Pushpa Kunj, 16-A, Road, Church Gate, Bombay-I

Bangalore Representative:
181, 6th Cross Road, Gandhinagar, Bangalore-9.
Phone : 6555

‘సన్’ వ్యక్త్యామ్ జాడీ

ఈనాటి గృహిణికి వరప్రసాదము.

...కాగా—పాండవుల అరబ్యవానకాలంలో ఎంతో మంది మునీళ్ళులు, వారి శిష్యులు, అతిథి అభ్యాగతులు వారిని దర్శించటానికి వచ్చేవారు. అందరకూ ద్రోషది ఆ ఆచ్యుతమగు ‘అక్షయ పొత్త’ నుండి వట్టించేది. పాండవులే తిందికి కటకటలాడిపోయారు; నూర్చు భగవాను దు వరమే ప్రసాదించకపోతే ద్రోషది భరింపరాని పాట్లు పడి ఉండేది.

అతిథి నత్సూరానికి, ఇంట అందరకూ వట్టన చెయటానికి ‘సన్’ వ్యక్త్యామ్ ప్లాన్స్ట్ అటు నికి ‘అక్షయపొత్త’ వంటిది. నిజంగా ఇది ఈనాటి గృహిణికి వరప్రసాదమే.

విక్రీ ప్లాన్స్ట్ కంపనీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ బొంబాయి - కలకత్తా - ఫిల్స్ - మదరాసు

SUN

చందుల్కావు

ఈ సంచికలో కథలు - వింతలు - విజేషాలు

భారత చరిత్ర - 22	...	2	గంధర్వ		
మనేవ్యాధిమందు	...	5	చక్రవర్తి కూతురు	...	33
రాతానిలోయ - 25	...	9	చాలక్యుడి కథ - 1	...	41
పరీళా ఫలితం	...	17	రామాయణం	...	49
ఆర్థంకాని ఉపదేశాలు ...	24		ప్రపంచపు వింతలు	...	57
ఎవరు పెట్టాలి ?			కార్యాను	...	62
ఎవరు తినాలి ?	...	29	భారతం	...	64

జవి గాక పోటో శిర్మికల పోటీ
మొదలైన మరి ఎన్నో ఆక్రూలలు.

చందుల్కావు (అన్ని భాషలలో)

(విడి కాపీ 60 నయా పైసాలు)

సాలు చందా రు. 7-20 నయా పైసాలు

పరిశోషణలు
ఉత్సవ అంశాలలోనే
సామాజిక కథలు
గమనికా వైతిరంజి
ఉత్సవ చెప్పు!

SALEM NADA

మధు పిత్తర్స్

కొడుకులు కోడ్జ్యు

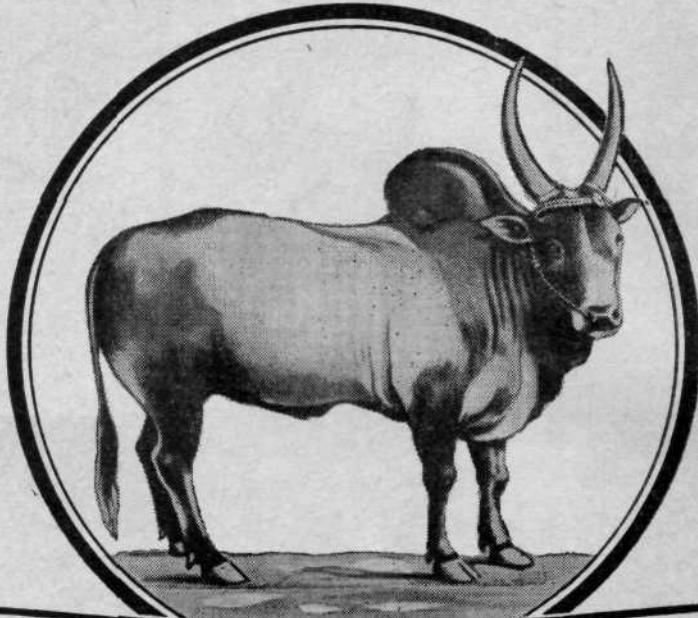
శ్రీ రామారెడ్డి:
భిమ్మసింగ్

పరిశోషణలు:
కె. తి. శ్రీ విషాదులు:

సామాజిక

రిజిస్టర్డు

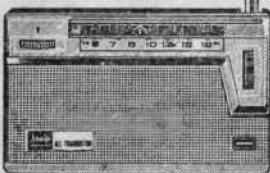

CHAMPION

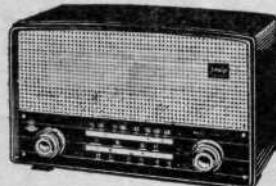
BANIANS

చారంపించున్ నిట్టీంగ్ కంపెనీ,
తపాలుపెట్టే నం. 42 :: తిరుపురు.

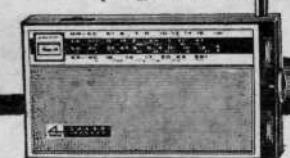
అద్వాతీయమైన
విషాదం!

పొదల వి ఎక్స్ ఎచ్-338 (యిలక్సెన్డి)
8 - బ్రాష్పిష్టర్డు 2 - ల్యూంపులు
స్వర నియంత్రణ
రు. 365 ఎక్స్ ఎక్స్ సంకులో నప్ప
(చమ్ముల అదనము) పటుకునే నందిక అదనము

పొదల యూఎ-143 (పేసర్ పొదల)
4 - ల్యూంపులు 3 - ల్యూంపులు
ప్రెస్కెక్ రష్కె కమాను
రు. 210 ఎక్స్ ఎక్స్ సంకులో నప్ప
(చమ్ముల అదనము)

పొదల వి సండ్ - 400 (యిలక్సెన్డి)
9 - బ్రాష్పిష్టర్డు 4 - ల్యూంపులు స్విత్స
ప్రైవెట్ ల్యూంపింగ్ అండ్ రెడిఎంబర్
రు. 415 ఎక్స్ ఎక్స్ సంకులో నప్ప
(చమ్ముల అదనము) పటుకునే వంకి అదనము.

sharp

JHANKAR

హాయకావ ఎలక్ట్రిక్ కం లి..
జమ్మెను వారి సాంకేతిక సహా
యింతో నిర్మితము

బ్రాష్పిష్టర్ రెడియోలో అగ్గణ్ణు
రెడియో దివాన్, ఇండియన్ ప్లాట్ఫార్మ్ లి.,
బెంగళూరు - 67

ASP/IR-60 TEL

మీ నమిషపు జూర్సీ - రుంకార్ డిలరును నంపదించండి

అంధ్రప్రదేశ్, మద్రాసు, మైసూర్, కేరళ

ప్రాంతీయ పంపకదారులు : జె - బి - పోన్ కంపెనీ,
13, మింట్ స్ట్రీట్, మదరాసు.

ఆంశక్రాంతీ యి ఖ్యాతిగాంచిన భారతి యి స్వత్థతార

కుమలా లక్ష్మి

వారి

ఎంబ్రిడ్ వెర్సాజ్ వైపులు

పూజ్యాలు

గుమానాలు

వేడికారకు

ఫ్లవ్యులు

గోపికలు

శ్రీ
వెంకటేశ్వర
సిల్క్ చీరలు

శ్రీ వెంకటేశ్వర

సిల్క్ పూలెన్

శ్రీ వెంకటేశ్వర చూర్చులు

ముద్దులు కూతురులు

284/1, చిక్కానేటు, బెంగళూరు - 2

ఫోన్: 6640

జాబ్ నెం: "BOOPRAHAD"

M.H.Rao

గుండె
బిళలను

మీరు
నేవించేయదల

మీ దగు త్వారితంగా పోవును

పెక్కు రష్యారింది, నాప్సిని విపారించే రష్యాను
జడపుట్టే అందరి శమనకర ఆవిధంచు
అస్ట్రోఫిందండరి, అని గాంత నాప్సి, రామ్యు
పడిఉము, దగు రేక ఆయాసుగలిగించే క్రిము
రసు రంపును. పెన్ కట్ట విపారణను గారి
గించి క్రిముంసు నిర్మారించును.

ఎందులో హోరిక
టిస్యూను లేచు చెల్లండు
సురక్షించంగా

అవ్యాప్యును.

రోమ్యు పడిశేములు
గొంతు నేప్పి,

పడిశేము, అధిక
కపము జలుబులు,
దగులను

త్వారితంగా విపారించును
ఘంఢం వ్యాపారందివర్ష అమ్ముతురుచుస్తున్నావి
సి. ఇ. ప్రుల్ పోర్ట్ (ఇందియా) ప్రైవేట్ లి.

FPP-55-TEL

సాత్ విజంట్లు :
దాదా & కంపెనీ,
86, లైనియప్ప నాయక వీధి,
మదరాసు - 3

పెన్ గొంతు మరియు

జూలై 1963

అన్ని కథలకంట “గంధర్వ చ్కవర్తి కూతురు”
చాలా బాగున్నది. “పునర్జన్మ” మరియు “మున
నిక్ భ్రమలు” చాలా బాగున్నవి. “ముక్కుసూ
టిగా” గమ్ముతుగా నున్నది.

— వి. ఎన్. కృష్ణయ్య, కోలార్

“పునర్జన్మ”, “కొండెగాడూ - కొబ్బరికాయా”,
“ముక్కుసూ టిగా” చాలా బాగున్నాయి.
ప్రపంచవింతలలో మాక్కా గురించి బాగున్నది.

— కె. విద్యావతి, భిలాయ్

ఈ ఎండ్లో నా మనస్సు వెడక్కింది. కాని
నీ పెచ్చేనరికి ఏకదమ్మగా చల్లబడింది. అదంతా
ఎవరి మహాత్మ్యం అనుకుంటున్నావు? క్రెడిట్
అంతా నీకిలే!

— పార్ట్ సారథి, సిర్పూర్ కాఫుజ్ నగర్
నేను గుండు భీమస్తు కథలన్నీ మల్లి మొడటి
నుండి చదవగా భీమస్తుగారు చాలా అభివృద్ధికి
పచ్చారు. అయినా అన్ని కథల్లోనూ గుండు
భీమస్తుత్వం పుండనే పుంది. భలే కథలు!

— కె గోవిందరాజులు మేస్ట్రీ, మునిరాబాద్
“చందమామ”లో పదె కథలన్నీ చాలామటుకు
బాగుంటాయి. “రాకాసిలోయు”లో సహజ
అందము ఉండి అధ్యాతముగా పుంటుంది.
కాని “గంధర్వ చ్కవర్తి కూతురు” విమి సహ
జంగా ఉండటం లేదు.

— ఇపటుారి వీరభద్రరావు, ప్రౌదరాబాదు

“మీకు తెలుసా” కీర్తిక మాకు ఎన్నో కొత్త విషయాలు పరిచయం చేస్తాంది. చాలా ధన్య వాదాలు.

—రఘు, బోంబాయి

ఈ నెల ముఖచిత్రం చాల అద్భుతంగా నున్నది. “పునర్జన్మ” నన్ను ఆనంద సమృదంలో ముంచి నది. అర్ట్రివాల్టరు చాలా ఆనందపరచినది.

—బోగి నారాయణరావు (ప్రైవేట్ కాబిన్)

“రాకాసిలోయు” లోని కోయ యువకుడు, తది తరులు చేసిన సాహస కృత్యములు మరువ రానిచి. అందువలన ఆ సీరియల్ తెందరగ ముగించవలదని నా విన్నపం.

—తోట అసోక్ కుమార్, గంపలగూడెం

ఈ నెల “చందువామ” ఎంతే ముచ్చటగా నున్నది. ముఖ్యముగా “రాకాసిలోయు”, “మాన సిక బ్రహ్మలు”, “ముక్కునూతిగా”, “రామాయణం”, “కొండగాధూ-కొబ్బరికాయా”, భారత చరిత్ర చాల ఆక్రూటియంగా నున్నవి.

—బి. యం. లక్ష్మీ నిర్వాలకుమారి, ఉయుగ్యరు

మీరు మా చెతను తప్పక “చందువామ”ను కొనునట్లు చేయచున్నారు. అందులో ఎక్కువ సస్పెన్షన్లో కూడిన “రాకాసిలోయు” మమ్ము లను ఎక్కువ ఆకర్షించుచున్నది.

—ఎం. వి. శేఖాచార్య, పోలాకి

“మీకు తెలుసా”, “కాబా” ((ప్రపంచపు వింతలు 19), “మానసిక బ్రహ్మలు” బాగా యున్నవి. ఇది వా ప్రతిక విజ్ఞానమునకు ఎంతే అవసరము.

—జి. శేషయ్య, మద్రాసు

నెరసిన శిరోజాల గురించి చింతించ నక్కలేదు

—హోయిర్ ఆయిల్ గా

వీరు వాడితే చాలు

సోర్ ఏపిఎస్ అండ్ ఎగుపురి డాడ్లు
ఎమ్.ఎమ్. ఫంథెక్ వాలా;
అప్పమామాడ (ఫరకచేసం)
ఏపిఎస్ :
సి. నరోత్తమ్ అండ్ కౌ.,
హంబాయ - 2

రోజుం తొడిగే దుస్తులు

సన్‌లైట్ వ్యా

ఎంత తెలుగుపోంత కూంతిమో

వౌడక డస్తులు ... సన్‌లైట్ వ్యా ఎంతో శ్యోమ, కంఠించు
వున్నారి. ఏ రిట్లంబుచీ వుషుకులక సన్‌లైట్ వారంది ...

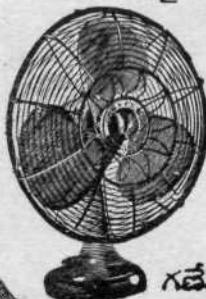
సన్‌లైట్ ఉత్తమ నురగనిచ్చే శుద్ధమైన సబ్బు

హిందూస్ లింక్ ఏర్పాతి

S. 33-X29 TL

రకములో
విశిష్టమైనది...
బయ్చ తక్కువతే తరిగేది...

గండ్ డిల్ పాస్‌ట్ కొండ విజిట్, ఆర్ టెక్నాలజీ
లైఫ్ రిసంస రక్కువ బ్యూక్ ప్రైవేట్ లైఫ్ మార్కెట్ లో
ఒంచవంపిన ముఖ్య ఉపాధానినీ ఉన్నాయి. కొని ఇంకంపే జూల
గండ్ డిల్ పాస్‌ట్ విష్ణు లైఫ్ లోకల్ కోరించింది. ప్రతి దేహి జూల ఆం కు
తంగా కౌత్తు సమ్మితిని కోఱల్ కోరించింది. ద్వీపులు కన్నింగం
పంచంగాని ఇంగ్ విషేషయాని అవసరంలేదు. ప్రతి దేహి రాల్ పాస్
కూడా రిటైన్‌ల్ ఆంగం ప్రాంతి, విష్ణుంగా ఆశ్చర్యికంగా గాలి కంపించి.

గండ్ ఎస్‌టీఎస్ పాస్‌ట్

గండ్ ప్రోఫీల్ కంపెనీ లిమిటెడ్

ఏ.ఎస్ ప్రాంతిక్ కోర్ట్, మ్యార్కెట్ - 4

రెమీ
పార్ట్

ధూకాన్

మాల్టెక్

బిస్కిట్సు
తింటూ
ఆదుకోండాము

పిల్లల ఛీవిక విధానమే
ప్రశ్నేకముగా ఉండుంది. వారికి
అదుకోవడము అం తే ఎంతో
యిస్తము, అలాగే మాల్టెక్
బిస్కిట్సు తినడము కూడాను.
సారె మాల్టెక్ బిస్కిట్లు
పిన్నా పెద్దలు ప్రతి రోజు ఎంతో
అషారమైన అడనపు శక్తిని అందచేస్తాయి.

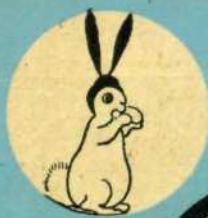
సారె
బిస్కిట్లు

కరచరమం హరిణి క్రిం ని యిస్తే పాచిరము

సారె బిస్కిట్ అండ్ బాకోలెట్ కొ. లి. పూ. - 2

8pm/SSC, 190 TEL

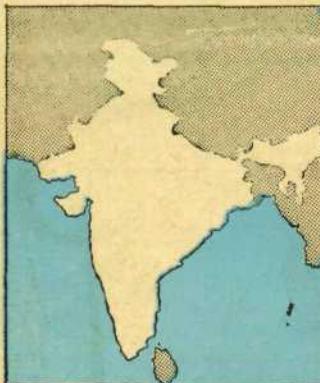
చండిమాహ

సంచాలకుడు : ' చ క్ర పా ళి '

ఈ సంచికలో, "చాణక్యది కథ" మొదటి భాగం ప్రకటిస్తున్నాం. చరిత్ర ప్రసిద్ధుడైన మహమంత్రి చాణక్యాణి గురించి, అనేక కథలు వాడుకలో వున్నవి. యిష్టాడు ప్రకటిస్తున్న కథ జైన పురాణాల లోనిది. ఈ కథలో వున్న చరిత్రాంశం ఏపాటో మనకు తెలుసుకునే ఆవకాశం లేకపోయినా, చాణక్యాణి గురించి వున్న కథల్లో దీనికొక ప్రత్యేకత వున్నది.

ఈ సంచిక నుంచి శ్రీ ఉత్సులవారి " శ్రీకృష్ణ లీలలు " గేయకథ ప్రారంభిస్తామని గత సంచికలో తెలియజేశాము. కాని ఆ ప్రయత్నం మానుకొన్నందుకు పాతకులు అంధ్యధా భావించరని తలుస్తాము. రామాయణం అనంతరం భాగవత కథ. రంగుల బొమ్మల సీరియల్స్‌గా ప్రచురించ నిర్ణయించటమే ఈ మాయ్యకు కారణం.

సంపుటి : 33 - జూలై 1963 - సంచిక : 1

భారత చరిత్ర

ఆలా ఉద్దీన్ మంగోలులను అనేకమార్పు థడించటమేగాక తన వాయువ్య సరిహద్దును రక్షించుకోవటానికి తగు వీరాట్లు చేశాడు. మంగోలులు పచ్చే దారిలో గల కోటలన్ని మరమ్మతు చేయించి, కొత్తవి కూడా నిర్వింపజేశాడు.

సరిహద్దు నగరాలైన సామానా, దీలాల్వార్ల వద్ద యుద్ధ సన్మద్దమై ఉండే సైనిక ప్రావరాలు ఏర్పాటు చేశాడు. ఘరాజీ మలిక (ఫుయూజుద్దీన్ తుఫ్ఫుక్) ను సరిహద్దు రక్షణకు నియోగించాడు.

ఘరాజీ మలిక మంగోలులను పాతిక నంప త్వరాలపాటు సమర్థతతే నిగ్రహించాడు.

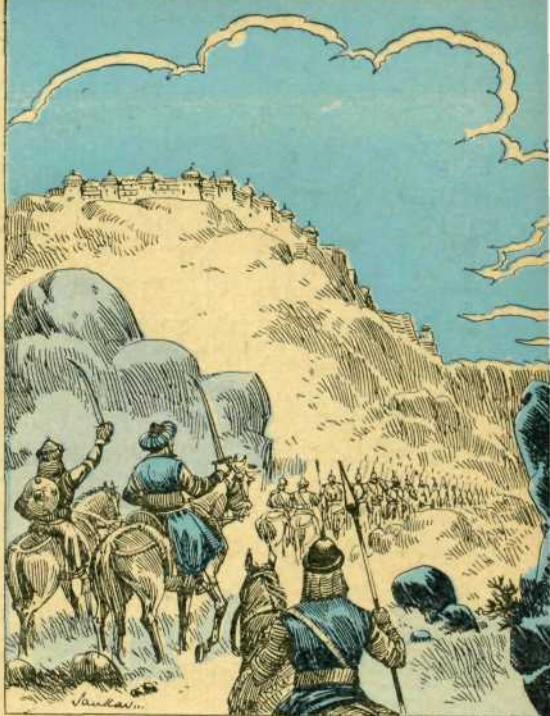
థిల్లీ పరిసరాలలో నివాసాలు ఏర్పరచు కున్న “కొత్త ముస్లిములు” (మంగోలులు) తమ పదవి/కాంక్ష తీరనందున తిరుగుబాటు చేశారు. పైగా సుల్తాను ఉద్యోగాలలో ఉన్న వారిని కూడా తెలిగించాడు. వారు

సుల్తానును హత్య చేయటానికి చేసిన కుత్రు బయట పడింది. ఒక్క రోజులో సుల్తాను 20, 30 వేలమంది “కొత్త ముస్లిములను” నిర్మాకించాడు.

ఆలా ఉద్దీన్ ఘరాంలోనే ఆయన రాజ్యం విస్తరించి సామ్రాజ్యంగా రూపొందింది; ఈ సామ్రాజ్యం అర్ధ శతాబ్దిం పాటు దక్కింది. ఆలా ఉద్దీన్ తమ్ముడైన ఉలుఘు ఖాన్, పట్టరైన సుప్రత్త ఖాన్ ఒక పెద్ద సేనతే 1297లో గుజరాతుపై దాడి చేశారు. లోగడ ముస్లిములు గుజరాతును కొల్పి గొట్టారేగాని జయించలేదు. ఈసారి గుజరాతు లొంగి పోయింది. రాజైన రెండవ కర్ణదేవుడు తన కుమారై అయిన దేవలా దెవితే రాజ్యం విడిచి పారిపోయాడు. రాజీ కమలాదెవి గాప్ప అందగత్త. ఆమె శత్రువు లకు చిక్కి, కాలక్రమాన ఆలా ఉద్దీన్కు ప్రియ భార్య అయింది.

కొందరు “కొత్త ముస్లిములు” రంథం బోడ్ రాజైన హమీరదేష్టి పంచ చేరారు. అలా ఉద్దీన్ మండి పడి 1299 లో తన తమ్ముణ్ణి, వజీరునూ సేనతో ఆరాజ్యం పైకి పంపాడు. అలా ఉద్దీన్ సేనలు అపజయిం పాందటమేగాక, వజీర్ సుస్రత్ ఖాన్ చచ్చి పావటం కూడా జరిగింది. అప్పుడు సుల్తాను స్వయంగా వచ్చి 1301 జులైలో రంథం బోడెను జయించాడు. ఈ విజయం ఒక విదాది ముట్టడి అనంతరం ఆతి కష్టం మీద లభించింది. హమీరుడి మంత్రి రణమల్లు దనేవాడు స్వామి ద్రేహం చేసి శత్రు పక్షం అయాడు. అలా ఉద్దీన్ ఈ రాజద్రేహాని బహూకరించక వథ చేశాడు. హమీరుడూ, అతని అండ చేరిన “కొత్త ముస్లిములూ” వధించ బడ్డారు. అంతఃపుర స్త్రీలు చిత్త పేర్చుకుని అందులో దగ్గర్పైపోయారు.

అలా ఉద్దీన్ మేవాడ పై చేసిన దాడి అందరికి తెలిసినది. ఈ దాడికి ముఖ్య కారణం చితోడ్ రాణి పద్మిని యొక్క అందమేనని చెబుతారు. పద్మిని భర్త అయిన రాణి రతన్సింగ్ అలా ఉద్దీన్ పైనికులకు దౌరికపోగా, అతన్ని సుల్తాను గుడారానికి తీసుకుపోయేదారిలో రాజ పుత్రులు ఆడ్డు పడి అద్యుత సాహసంతో

తమ రాజును కాపాడారు. చితోడ్ వెలుపలి ద్వారం పద్గ గోరా, బాదల్ అనే రాజపుత్ర విరులు కొద్దిమంది సైనికులతో సుల్తాను సేనలను కొంతసేపు నిరోధించ గలిగారు. చితోడ్ పతనంకాక తప్పదని తెలియగానే పద్మిని మొదలుగా గల అనేక వేలమంది రాజస్త్రీలు అగ్నికి ఆహుతి అయారు.

1303 అగస్టు 26న చితోడ్ పతన మయింది. దాని పేరు ఖిజ్రాబాద్ అని మార్పి సుల్తాను తన కొడుక్కెన ఖిజ్ర ఖాన్ను దానికి అధిపతిని చేశాడు.

1305 అంతంలో మాల్యా, సుల్తానుకు ఓడిపోయింది. దానికి రాజైన మఫ్ఫాక

దేవుడూ, ప్రధాని కోక కూడా వథించ బడ్డారు. ఉజ్జ్వలీనీ, మాండూ, ధార్, చందేరీ మొదలైనవి క్రమంగా ముస్లిముల వశమై, 1305 నాటిక దాదాపు ఉత్తర భారతదేశమంతా ఖల్సీ సామ్రాజ్యంలో చేరిపోయింది.

ఆలా ఉద్దీన్ కన్ను దక్షిణ భారతంపై పడింది. అక్కడి పరిస్థితులు కూడా సులానుకు అనుకూలంగానే ఉన్నాయి. ఆనాడు నాలుగు ప్రముఖ రాజ్యాలుండేవి, వాటిని నలుగురు రాజులు పాలించేవారు. ఒకడు దేవగిరిని పాలించే యాదవరాజు రామచంద్రదేవుడు (1271-1309) ఇతను ధర్మ పరుడూ, సమర్పుడూనూ. రెండవవాడు కాకతీయ వంశానికి చెందిన మొదటి ప్రతాపరుద్దుడు. ఇతను వరంగల్లు రాజధానిగా తెలంగాణము పరిపాలించాడు. మూడవవాడు పౌయసలరాజు మూడవ విరబల్లాలుడు (1292-1342). ఇతను,

ఈనాటి హతెవీఱు వద్ద రాజధాని కలిగి ఇప్పటి మైసూరు రాజ్య ప్రాంతాన్ని పాలించాడు. నాలుగవవాడు మారవర్ష కులశేఖరుడు (1268-1311) ఇతను పాండ్య దేశాన్ని పాలించాడు. ఈనాటి మదుర, రామనాద్, తిరునెల్మేలి జిల్లాలు ఈ రాజ్యంలో చేరి ఉండేవి. వ్యాపారం మూలంగా పాండ్య రాజ్యం సంపదతో తులతూగు తూండ్రెది. వీరగాక కొందరు చిల్లర రాజులుండేవారు; సెల్లూరులో తెలుగు చోళరాజు మూడవ మనమసిద్ధి, బుట్రుదేశంలో కళింగ గంగరాజు భామదేవుడూ, కేరళలో రవివర్మ, మంగళారులో బంకిదేవ ఆలుపేంద్రుడూ మొదలైనవారు.

ఈ రాజుల మధ్య ఎలాటి ఐకమత్యమూ లేకపోగా, కొంత శత్రుత్వం కూడా ఉండటం, అంతఃకలహాలు సాగటమూ అలా ఉద్దీన్ సామ్రాజ్య విస్తరణకు ఎంతగానే తేడుడింది.

మనోవ్యాధి మందు

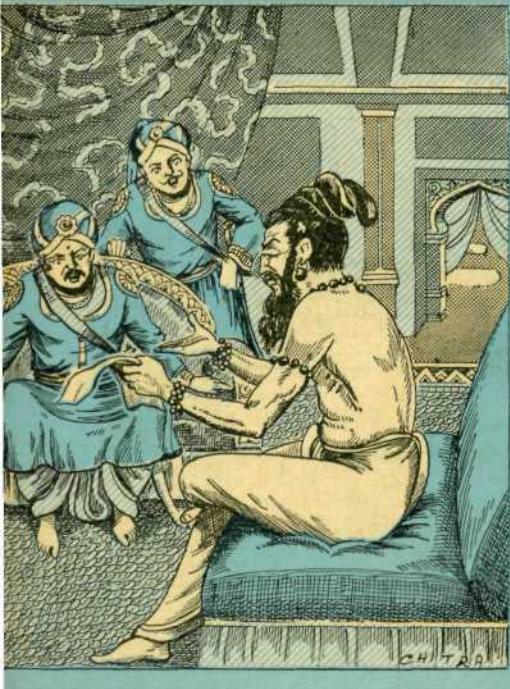
అనగనగా ఒక రాజు. ఆ రాజు అప్పటి శ్వర్యాలతో తులతూగుతూ, చిక్కా చింతా లేకుండా చాలా కాలం జీవించాడు. రాజ్యానికి శత్రుభయం లేదు. రాష్ట్రాలు చూడుచానికి సమర్థులైన మంత్రులున్నారు. ఇంక రాజుగారికి ఉన్న ఫనట్లా ఏమిటంటే సుప్తుగా భోంచెయ్యటమూ, కడుపులో చల్ల కడల కుండా కూచుని రకరకాల వినేదాలు అనుభవించటమూనూ.

ఇలా ఏళ్ళుతరబడి తిని కూచుంటే ఎవడి కైనా ఒళ్ళు కొవ్వెక్కి పోతుంది. రాజు గారికి అంతే అయింది. పొట్ట బాసలాగా పెరిగింది. ఒళ్ళు లావై బరువెక్కి పోయింది. కూర్చున్నవాడు లేవటంకూడా కష్టమయింది. నడవటానికి అసలే క్తి లేదు.

తన ఫైతి తలుచుకుంటే రాజుగారికి భయం పుట్టుకొచ్చింది. శరీరం బరావతంలాగా పెరిగిపోయిందారో, అడుగు తీసి

ఆడుగు పెట్టలేడారో! సన్నగా ఉన్న వాళ్ళనీ, గబగబా నడిచే వాళ్ళనీ, చువ్వుల్లాగా పంగి లేచే వాళ్ళనీ, సునాయాసంగా పరిగితే వాళ్ళనీ చూసి ఆ రాజు, "అయ్యా, నేనలా లేకపోతినే! ఈ ఒళ్ళు కరిగితే ఎంత బగ్గుల్లా!" అనుకునేవాడు.

ఏళ్ళుతరబడి పెంచిన ఒళ్ళు పద్ధను కుంటే పోతుండా? దాని కేదే ఒకటి చెయ్యాలిగద! తన ఒళ్ళు తగ్గించే ఉపాయం చూడమని మంత్రులను ఆజ్ఞా పించాడు. మంత్రులు మాత్రం ఏం చెయ్యాగలరూ? వైద్యులను పిలిపించి సలహా అడిగారు. వైద్యులేవే మందు లిచ్చారు. రాజుగారు మందైతే తింటాడుగాని, పథ్యాలు చెయ్యడు. పథ్యాలు సరిగా ఉండకపొతే మందులు పని చెయ్యాపు. రాజుగారి శరీరం తెలిక చెయ్యటం తమకు సాధ్యంకాదని వైద్యులు చేతులు కడిగేసుకున్నారు.

ప్రయత్నాలు వ్యోధమపుతున్నకోద్దీ రాజుగారికి చిక్కాలన్న ఆయుర్ జాస్తి అయింది. తనని పన్నగా మహ్వలాగా చేసిన వాడికి అర్థ రాజ్యమైనా ఇచ్చేస్తానని ఆయన మంత్రులతో అన్నాడు. మంత్రులు ఆదే విధంగా చాటింపు వేశారు. అర్థరాజ్యంకోసం ఆశపడి అడ్డమైన వాళ్ళు పచ్చి రాజుగారిని పైరానపెడతారేషాసని మంత్రు లేంచే రంటే, రాజుగారి శరీరం తగ్గించిన వాళ్ళకి అర్థరాజ్య మిస్తామని, చికిత్స ప్రారంభించి విఫలుత్తప్పవాళ్ళుని ఉరి తిసేస్తామని చాటింపు వేశారు. అంటే ఏమిటన్నమాట? వస్తే అర్థరాజ్యం, పొతె ప్రాణం! అర్థరాజ్యం

రాకపోతే మానె, చాపటానికి ఎవడు సెద్ద పడతాడూ? అంచేత చాటింపు విని ఎవడూ, “మేము రాజుగారికి చికిత్స చేస్తాం!” అని చెప్పి ముందుకు రానిలేదు.

ఈ చాటింపు కూడా పారలేదని రాజు విచారిస్తూండగా యోగానందుడనే గోపాలు పచ్చి, ఆయన శరీరం తగ్గిస్తానన్నాడు.

“అందుకుగాను ఏ బెప్పధాలు ఉపయోగించేది మాకు చెప్పాలి. మా ఎదటే వాటని తయారు చెయ్యాలి,” అన్నారు మంత్రులు గోపాలుతో.

“మామూలు మందులన్ని మీరు వాడే ఉంటారు. నేను రోగి యొక్క జాతకం చూడనిదే మందివ్యను. అందుకే నా వైద్య నికి తిరుగులేదు. రాజుగారి జాతక చక్రం ఇప్పించండి,” అన్నాడు గోపాలు.

మంత్రులు రాజుగారి జాతకం గోపాలు కిచ్చారు. గోపాలు దాన్ని చాలాసేపు పరిశిలించి, చప్పరించి, “రాజుగారికి మందు లతో పని లేదు. ఇంకా ముపై రోజులకు ఆయన ఆయుర్ ద్రాయం ఎలానూ తీరి పోతున్నది,” అన్నాడు.

“రాజుగారి జాతకం చూసి ఎపరూ ఈ మాట అనిలేదు. నీపు చెప్పేది వట్టి ఆబద్ధం,” అన్నారు మంత్రులు.

“నేను చెప్పేది అష్టరాలా జరిగి తీరు తుంది. నా మాట సమ్మకం లేకపోతే ఈ ముపై రోజులూ నన్ను నిర్వంధంలో ఉంచండి,” అన్నాడు గోపాలు.

మంత్రులు గోపాలుని భైదులో ఉంచి అతడి అస్తుపానాదులకు తగిన ఏర్పాటు చేశారు. రాజుగారికి మాత్రం గోపాలు చెప్పిన జోస్యంలో గురి కుదిరింది. తన జోస్యంలో ఎంత సమ్మకం లేకపోతే ఆ గోపాలు తనకు తానై భైదులో ఉంటాడు!

ఒంక ముపై రోజులకు చచ్చిపోతానన్న బయం రాజుగారిని బాగా పట్టుకుని మన్న వ్యాధి కింద పరిజమించింది. ఒక్కుక్క

క్షణమే గదుస్తుంటే తన ప్రాణం కొంచెం కొంచెమే పొతున్నట్టు అనిపించేది. ఆయనకు వినేదాలు చూడాలన్న అస్తకి పూర్తిగా పోవటం ఆటుంచి, అన్నహితపు తప్పింది, కంటేకి కునుకన్నది రాకుండా పోయింది.

ఆరోజు కారోజు రాజుగారి మనేవ్యాధి పెరగసాగింది. గోపాలు మాటలు నిజం కావని మంత్రులు ఎంత ధైర్యం చెప్పినా రాజుగారి మనేవ్యాధి తగ్గలేదు. గోపాలు చెప్పిన గదుపు పూర్తి అయ్యే రోజ్లలో ఆయన పూర్తిగా మంచం పట్టాడు; బంధువులతో, మంత్రులతో మాట్లాడటం కూడా మానేశాడు.

ముపై రోజులూ ఎలాగో గడిచాయి.
రాజుగారు చిక్కి శల్యమయ్యాడే తప్ప
చాపలేదు.

ముపై ఒకటో రోజున ఆయన మనే
వ్యాధి తీసేసినట్టుగా పోయింది. ఆయన
మంచం మీద నుంచి లేచి గబగబా మంత్రు
లుండే చేటికి వెళ్లి, "ఆ దుర్మార్గ
డక్కడ? అబధం చెప్పినందుకు ఆ గోపాయి
వాళ్లి కొరత వెయ్యండి," అన్నాడు.

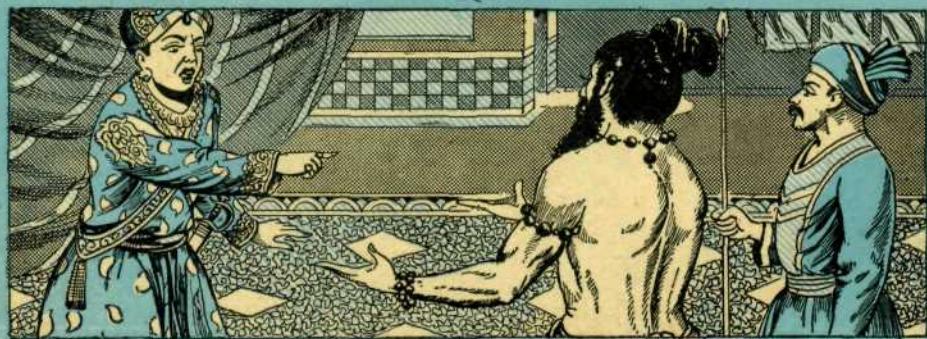
మంత్రులు శ్రీమ నుంచి గోపాయిని విడి
పించి తెప్పించారు. రాజుగారు బోసులో
పులిలాగా అటూ ఇటూ పచారు చేస్తూ
గోపాయిని చూడగానే అతడి ప్రకి వెళ్లి,
"దుర్మార్గడ! తప్పుడు జోస్యం చెప్పి
నమ్మి హింసిస్తావా? సీకేమి శక్త విధిం
చాల?" అని అడిగాడు.

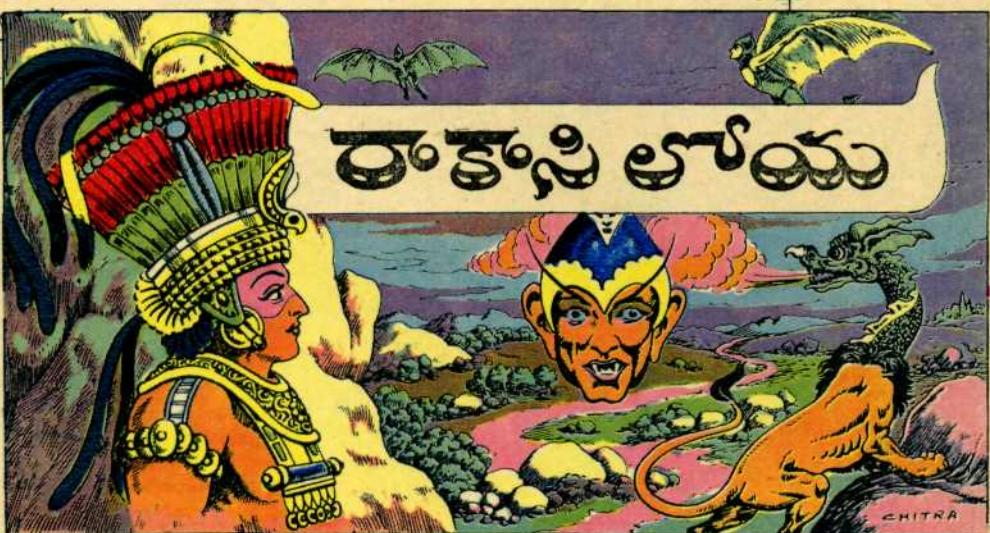
గోపాయి చిరు నప్పు నవ్వి, "శిక్ష? నాకింకా బహుమానం ఇస్తారనుకుంటు
న్నానే!" అన్నాడు.

"నాకు ఆయుర్వాయం లేదని అబద్ధాలు
చెప్పినందుకు నీకు బహుమానమా?"
అన్నాడు రాజు నిఘాంతపోయి.

"రాజు, నేను మీకు చికిత్స చేయ్య
పచ్చానుగాని జోస్యం చెప్పటానికి రాలేదు.
మీ కొప్పుంతా కరిగిపోయింది. మీ శరీరం
చుప్పులాగా అయింది. మీరు తేలికగా నడవ
గలుగుతున్నారు. కావలిస్తే పరిగత్తగలరు
కూడాను. ఇంతా ఆయాక నేను చేసినది
చికిత్సకాదంటారా?" అన్నాడు గోపాయి.

రాజుగారు ఆశ్చర్యపడ్డాడు. ఆయన
నిలుపుట్టం డగ్గిరిక వెళ్లి తన శరీరం
చూసుకునే పరమానందం చెందాడు.
పాట్టంతా మాయమయింది. కొప్పుంతా కరిగి
పోయింది. ఇప్పుడు తాను అందరిలాగే
ఉన్నాడు. మనేవ్యాధి మందులాగా పని
చేసింది. "ఈ గోపాయిక అర్థ రాజ్యం
ఇచ్చేసెయ్యండి," అన్నాడు రాజు తన
మంత్రులతే.

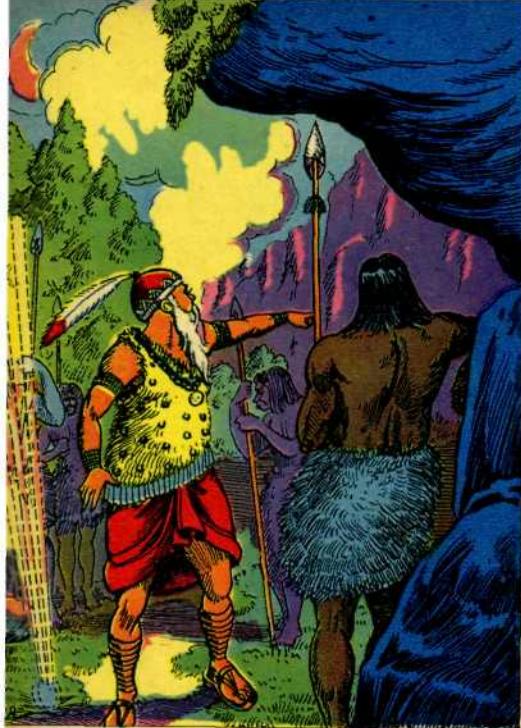

25

[కేశవుడూ అతడి స్నేహితుల నుంచి, రెక్కల మనుషులు పారి పోయారు. అదే నమ యంలో శ్వాసకర్మి అనే ఆడవిజాతి వాడి మూలా, వాళ్ళను చుట్టు ముట్టారు. జయమల్లు శ్వాసకర్మికి—తను సహాయం చేస్తానన్న బిడాలికి రాజీకుదిర్చేందుకు ఒప్పుకుని; బిడాలి అనుచరుణ్ణికష్టి, వాళ్ళ నాయకుణ్ణి పిలుచుకు వచ్చేందుకు హంపాడు. —తరవాత]

తమ నాయకుణ్ణి పిలుచుకు వచ్చేందుకు బయలుదేరిన బిడాలి అనుచరుడికి, దారిలో బిడాలి మరి పదిమంది తన ముతావాళ్ళతో ఎదురయాడు. వాళ్ళందరి దగ్గిరా రకరకాల ఆయుధాలున్నాయి. అందరూ చెట్లచాటున పాంచి సదుస్తా ముందుకు వస్తున్నారు. బిడాలి తన అనుచరుణ్ణి చూసి, “ఎందు కలా పరిగెతుతున్నావు? ఏం జరిగింది?” అని ఆదుర్మాగా ప్రశ్నించాడు.

బిడాలి అనుచరుడు, తను కేశవుడూ వాళ్ళచేత ఎలా రక్కించబడ్డాడో, రెక్కల మనుషులు ఏ విధంగా వాళ్ళ బాణాల దబ్బుకు అందకుండా పారి పోయారో, చెప్పబోయే సరికి, బిడాలి అతణ్ణి వారిస్తూ, “ఆ సంగతంతా, నీ వెంట వున్నవాడు వచ్చి చెప్పాడు. నే నడిగేది; మిమ్మల్ని ఆ శ్వాసకర్మి దుర్మాగ్దుడి ముతావాళ్ళ చుట్టు ముట్టిం తరవాత జరిగిందేమిటని,”

మీలో ఏ ఒక ప్రతికి బుద్ధి జ్ఞానం పున్నట్టు తెదు. మీరంతా కలిసి, ఆ భాగమారాను ప్రాత్మహించి, చేయించిన వెధవ పనితో ఎన్ని చిక్కులు పచ్చినయ్యా చూశారా? ఇప్పుడా రాతి గద ఎక్కుడ పున్నదని వాళ్ళకు చెప్పేట్లు?" అన్నాడు.

"చాతనైతే, వాళ్ళ పూర్వీకుడి గదను ఆ శ్వాసంకర్లినే తెచ్చుకోమనండి. ఆ రాతి ముక్క కోసం ఎంతో ధైర్యశాలి, బలశాలి అయిన మనవాడెకడు చచ్చాడు," అన్నాడు బిడాలి అనుచరుల్లో ఒకడు.

బిడాలి కోపాన్ని ఆపుకోలేక చేతిలో పున్న ఈ తెను బలంగా ఒకసారి నేలకు తాటించి, "వాడి కెంత ధైర్యం బలంపుంటే మాత్రం, నిప్పులు కక్కె సింహాన్ని వంపగలడా? ఆ ప్రయత్నంలో వాడూ చచ్చాడు, గదా పోయింది," అంటూ ఒక్క క్షణికాలం ఆలోచించి, "ఇక నడవండి. జరిగిందేదో ఆ శ్వాసంకర్లికే చెబుదాం," అన్నాడు.

"మనం పదిమంది కంటె ఎక్కువలేం. శత్రువు గుహకు ఎలా వెళ్ళటం? వాళ్ళ మన మీది కొస్తే, మనం ఏమయేట్లు?" అన్నాడెకడు బిడాలి కేసి చూస్తా.

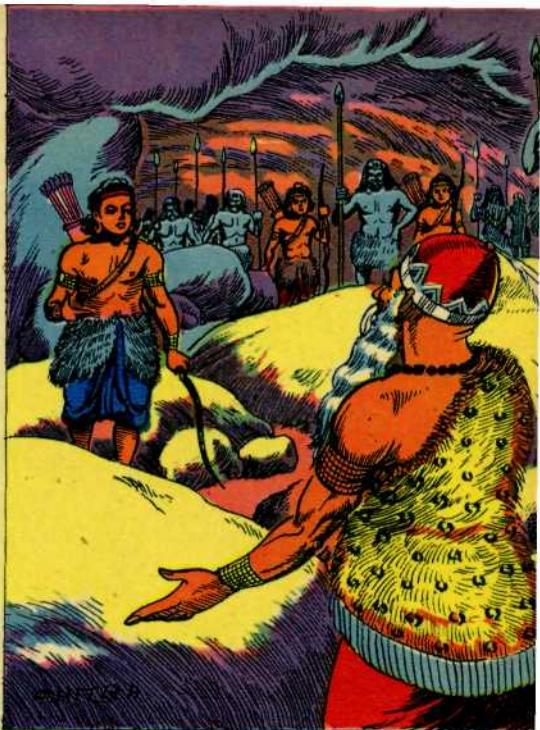
"ఇదీ మీ ధైర్యం! ఇంత ప్రాజి భయం పున్నవాళ్ళు, ఆ రాతి గద జోలికెందుకు

పోయారు? సరే. అదంతా యిచ్చుడు తవ్వి లాభంలేదు. శ్వానకర్ణి మంచి మన కెలాంబి ప్రమాదం రాకుండా, ఆ కేశవుడూ, జయ మల్లూ, గోమాంగ్ రక్షించగలరు. వాళ్ళ చెతుల్లో వున్న కొత్తరకం ఆయుధాలు చూశారుగదా. వాటి దెబ్బకు తిరుగులేదు,” అన్నాడు బిడాలి.

బిడాలి తన ముతావాళ్ళతో కేశవుడై అతడి స్నేహితుల్ని సమీపించేసరికి, ఆక్రూడ వాళ్ళు శ్వానకర్ణతో మాట్లాడుతున్నారు. బిడాలి రావటం చూస్తూనే, శ్వానకర్ణి కోపంతో ముక్కుపుటాలు ఎగరవేస్తూ, “మాశా! వాళ్ళు ఆ రాతి గద తేవటం లేదు. వాళ్ళతో ఇంక రాజీమాట లేమిటి?” అన్నాడు కోపంగా.

జయమల్లు, బిడాలి కేసి తిరిగి, “ఏం బిడాలీ! ఆ రాతి గద వెంట తెచ్చునినీ అను చుట్టితో కబురు చేశానే. ఎందుకని తెలేదు? శ్వానకర్ణతో శత్రుత్వం యింకా పాడిగించా లని వున్నదా?” అని అడిగాడు.

“నా కెవరితోనూ శత్రుత్వం నెరపాలని లేదు. ఈ అరణ్యంలో ఏ ముతావాళ్ళతోనూ నాకు విరోధం లేదు. కావాలని శ్వానకర్ణే నాతే విరోధం పెట్టుకున్నాడు. మా వాళ్ళు దెంగిలించారనే రాతి గద లాంబివి ఇరవై

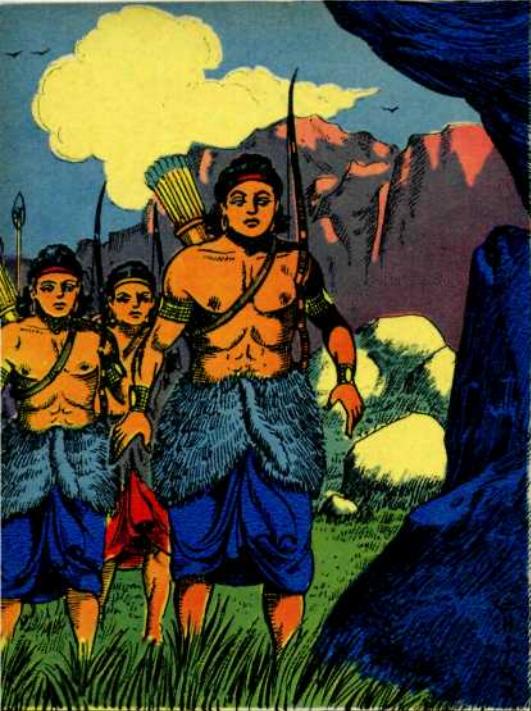

రాతి గదలు అతడి కివ్వగలను. సరా,” అన్నాడు బిడాలి.

“నాక్కావలసింది, మా మూలపురుషుడి రాతి గద. దానిలో ఎంతో మహాత్తు వున్నది. మీరు దెంగిలించుకుపోయిన దానికి బదులుగా వెయ్యి గద లిప్పామన్నా, నే వెప్పను,” అన్నాడు శ్వానకర్ణి రౌద్రంగా.

“ఆ మహాత్తునుమ్మె, మావాడు మడుగు పక్క గుహలోవున్న నిప్పులుకక్కె సింహాన్ని చంపేందుకు వెళ్ళి, హతమారిపోయాడు,” అన్నాడు బిడాలి యిసడింపుగా.

“అది సరే, గద ఎక్కుడున్నది?” అని ప్రశ్నించాడు జయమల్లు.

నా కేమీ తెలియదు. నా ముతాలోని కుర్ర కారు ప్రాధృలంతో వాడా పని చేశాడు. తగిన శిక్ష అనుభవించాడు,” అన్నాడు.

జయమల్లు, శ్వానకర్లీ దగ్గిరకు వచ్చి, “శ్వానకర్లీ, నువ్వు బిడాలి మాటలు నమ్మ పచ్చ. మీ మూలపురుషుడి గదలో అంత మహాత్మ పున్నదనుకుంటే, దానిని మేము తెచ్చి పెట్టగలం. మీరూ మీరూ సఖ్యంగా పుండుండి,” అన్నాడు.

“బిడాలి మాటలు నమ్మటం అంటే, ఆ గద నిప్పులుకకే సింహం గుహలో పున్నదనుకోవాలి. సింహం మనిషిని తిన్న దేహాకాని, రాతి గదను కూడా తిన్న దను కోపటం కుదరదుగదా? ఆ సింహం గుహలో ప్రవేశించి, ఆ గదను మీ రెలా తేగలరు?” అన్నాడు శ్వానకర్లీ ఆశ్చర్యంగా.

“మా శక్తి యింకా మీకు తెలియలేదన్న మాట. పదండి, ఆ సింహంపుండె మడుగు, గుహ చూపండి,” అంటూ జయమల్లు ముందుకు రెండడుగులు వేశాడు. కేళపుడూ, కోయగోమాంగ్ అతడి వెనక బయలుదేరారు.

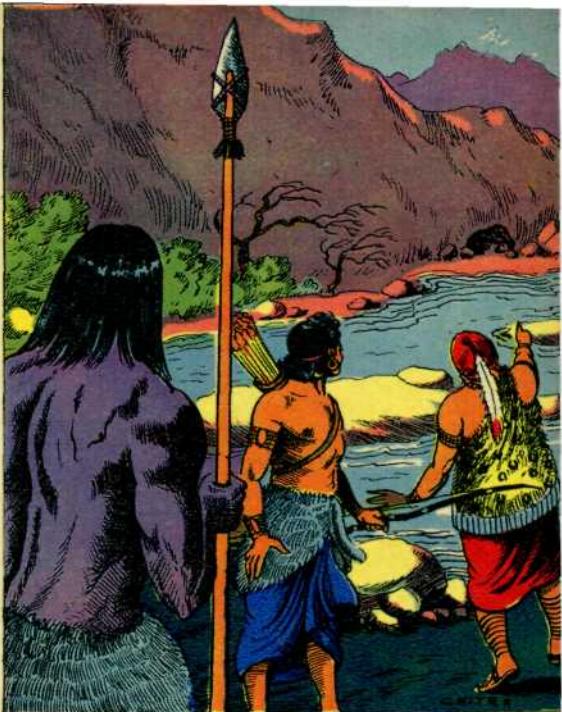
బిడాలి శ్వానకర్లీ తమ తమ అనుచరు లతో ఆరబ్ధాంలో కొంత దూరం నడిచి ఒక పెద్ద నీటి మడుగు దగ్గిరకు వచ్చారు. ఆ నీటి మడుగుకు అవతలి ఒడ్డున ఒక ఎత్తయిన

కొండ పున్నది. అందులో ఆనేక గుహలు వున్నవి. మధుగునీరు, కొండ అంచువరకూ ఆనుకుని పొరిపొర్లి ప్రవహిస్తున్నది. ఒక పెద్ద నీటిపాయ ఏదో ఆ మధుగులోంచి, దూరంగా వున్న కొండల కేసి ప్రవహించటం జయమల్లు గమనించాడు.

“ఆదుగో, ఆ కనిపించే పెద్ద గుహ సింహానికి నివాసస్తానం. అక్కడికి వెళ్లి ప్రాణాలతో తిరిగి వచ్చినవాడెపడూ లేదు,” అన్నాడు బిడాలి. శ్వానకర్షి ఆపునన్నట్టు తలాడించి జయమల్లు కేసి చూశాడు.

జయమల్లు, కేశవుల్లే, కోయిగోమాంగోమా కొంచెం దూరంగా తీసుకువెళ్లి, సాహసించి సింహం వున్న గుహలోకి ప్రవేశించి, దానిని చంపటమా, మానటమా ఆన్న సమస్య గురించి చర్చించాడు. ఇంత దూరం వచ్చిం తరవాత, యిప్పుడు వెనక్కు తిరగటం తెలివైన వని కాదని కేశవుడూ, గోమాంగుడా సలహ యిచ్చారు. కానీ, నిప్పులు కక్కె సింహం అంటున్నారే, దాన్ని తమ బాణం దెబ్బలతో చంపగలగటం సాధ్యమా ఆన్న ఆనుమానం వాళ్ళకు కలిగింది.

“ఎంత బలమైన మృగాన్నయినా సరే, ఒక్క అంబు దెబ్బతో కదలా మెదలక. పడెలా చెయగలిగిన విషం నా దగ్గిర పున్నది. ముందు తెలుసుకోగలిగితే బాప్పులు. అది

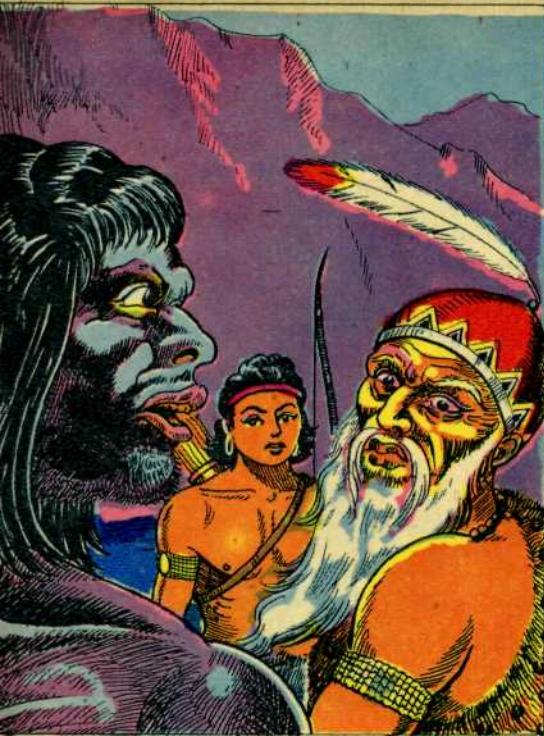

ఆ విషం పూసిన బాణం తగిలితే, ఆ సింహం చాపచుట్టులా కింద పడి వూరుకుంటుంది. కానీ, బాణం గురి తప్పితే మాత్రం మనకు చావు తప్పదు,” అన్నాడు గోమాంగ్.

“మూడు బాణాలు గురి తప్పటం సాధ్యమా ?” అన్నాడు కేశవుడు.

“కానీ, అది హతాత్తుగా మన మీద ఏ రాళ్ళచాటునుంచో దూకితే, ఏంగాను ?” అని ప్రశ్నించాడు గోమాంగ్.

“ఆ ప్రమాదం రాకుండా, మనం తగు జాగ్రత్తలో వుండాం. అనలు ఆ సింహం ఆ గుహలో పున్నదో, మరెటయినా పోయిందో ముందు తెలుసుకోగలిగితే బాప్పులు. అది

నిశ్చయంగా గుహలో వున్నదని తెలిస్తే, అది మన మీద దొంగ చాటుదబ్బు తియకుండా జాగ్రత్తపడవచ్చు,” అన్నాడు జయమల్లు.

“సింహం గుహలో వున్నది తెలిది తెలునుకోవటం, ఏమంత కష్టంకాదు. కొన్ని జంతువులను—ఏ మేకల్లో, దున్నపోతుల్లో ఆ గుహకేసి తోలితే, నిజం తెలిసిపోతుంది. వాటిని చూసి సింహం గుహనుంచి బయటికి రావచ్చు. లేదా, జంతువులు అది వున్నట్టు వాసనపట్టి దూరంగా పారిపోవచ్చు,” అన్నాడు కోయ గోమాంగీ.

ఈ ఉపాయం జయమల్లుకూ కేశవుడికి కూడా నచ్చింది. వాళ్ళు ఈ సంగతి చెప్ప

గానే, శ్యాంకర్రి తన ముత్తావాళ్ళను పంపి, పది మేకలనూ, కొన్ని ఎనుబోతులనూ అక్కడికి తెచ్చించాడు. తరవాత వాటి నన్నిటినీ ఒకదానికొకటి తాళ్ళతో కట్టి, మడుగు కవతల పున్న కొండ గుహ కేసి తోలించాడు.

జంతువులు నీటిలో ఈదుతూ సింహం వుండే గుహ కేసి మామూలుగానే వెళ్లి, గుహ మరి కొంచెం దూరంలో వుండనగా, పెద్దగా బెదిరిపోయి, తాళ్ళు తెంచుకుని, అరుపూ చెల్లా చెదురుగా నీటి వాలున పడి పారిపోసాగినై.

“సింహం గుహలోనే వున్నది, సందేహం లేదు. కానీ, అది జంతువులను పట్టేందుకు గుహ నుంచి బయటికి ఎందుకు రాలేదో, తెలియకుండా వున్నది,” అన్నాడు బిడాలి.

శ్యాంకర్రి వికటంగా నవ్యతూ, “నీ ముత్తావాళ్ళు దానికి మనిషి మాంసం రుచి ఎలా పుంటుందో చూపించారు. ఇక అది మను మల్లి తప్ప తినదు. చాతనైతే మీ వాడి నెకట్టి పంపు, గుహలోనుంచి బయటికి దూరు తుంది,” అన్నాడు.

శ్యాంకర్రి మాటలకు ఈగ్రుడైపోయి బిడాలి ఏదో అనబోయేంతలో, జయమల్లు అతణ్ణి సమాధానపరుస్తూ, “ఇప్పుడు మళ్ళీ

CHITRA

మీరు తగ్గాలాడుకోకండి. సింహన్ని చంపి, రాతిగద తెచ్చేపని మానెత్తిన వేసుకున్నాం. మీరు చేయవలసిందల్లా, మాకు ఒక తెప్ప కట్టివ్వటం,” అన్నాడు.

శ్వానకర్ణి అజ్ఞ యివ్వగానే అతడి అను చరులు కొన్ని ఎండు కర్రలు తెచ్చి, వాటిని చెట్ల ఊడలతో గుదికట్టి మడుగులోకి తోశారు. ఈ లోపల కోయ గోమాంగ్, తను దాచి వుంచుకున్న విషాన్ని అన్ని బాణాల మొన లకూ రాసి, వాటిని బాగా ఎండ పెట్టాడు. ముగ్గురూ తెప్ప ఎక్కు, అది తోసేందుకు అమర్చిన గడకర్రలను చేతికి తీసుకున్నారు.

జయమల్లు, మడుగు ఒడ్డున నిలబడివున్న బిడాలినీ, శ్వానకర్ణినీ ఉడ్డేశించి, “మీరు, యిక్కడ వున్నా సరే, లేక శాంతంగా ఎవరి దారిన వాళ్లు వెళ్లిపోయినా సరే, మాకు అభ్యంతరం లేదు. మేము ఒక గంటలో ఆ రాతి గద తీసుకుని వస్తాం,” అన్నాడు.

బిడాలిగాని, శ్వానకర్ణిగాని మాట్లాడలేదు. వాళ్లిద్దరికి జయమల్లు అతడి అనుచరులు యిక తిరిగి రావటం అంటూ వుండడన్న భయం పట్టుకున్నది. అది గ్రహించిన జయమల్లు, “గంట ఎందుకు, పాపుగంటలోనే తిరిగి వస్తాం. రాతి గదను శ్వానకర్ణికి, నిప్పులుకకే సింహం చర్చాన్ని బిడాలికి బహుకరిస్తాం,” అన్నాడు పెద్దగా.

తెప్ప క్రమంగా మడుగు దాటి సింహం వుండే గుహను సమీపించింది. “గుహలో ఏదో ఆలికితెనట్టు నాకు అనుమానంగా వున్నది,” అన్నాడు కోయ గోమాంగ్.

“అనుమానాలతో ఏం పని, మనం గుహలోకి వెళ్లి బోతున్నాం గదా,” అంటూ కేశవుడు, తెప్ప ఒడ్డు తాకగానే ఎగిరి గంతేసి కిందికి దూకాడు. ముగ్గురూ నిశ్శబ్దంగా నడుస్తూ గుహను సమీపించి, లోపలిక తెంగిచూశారు.

—(ఇంకాపుంది)

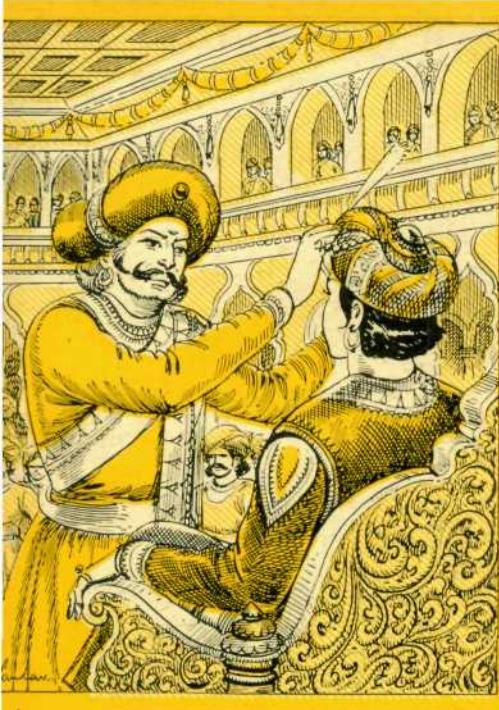

పరీక్షా పరితం

విసుగుచెందని విక్రమర్చుడు చెట్టు వద్దకు తిరిగి వెళ్లి, చెట్టు మీద నుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటి లాగే మోనంగా శ్కృశానం కేసి నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, “రాజు, నీ వంటి ప్రభువులు ఇలాటి దారులు పరీక్షలకు గురి కావటం నే నెన్నడూ ఎరగను. రాజులే తమకు ఇష్టం లేని వారిని నిర్మాలించటానికి సాధారణంగా క్రూరమైన పరీక్షలు పెడతారు. ఇందుకు తారాక్రమాంగా నీకు నుబుద్ది అనే మంత్రి కథ చెబుతాను విను,” అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు :

ఒకప్పుడు దక్షిణా పథాన రత్నగడ మనే రాజ్యాన్ని సత్యజత్తుడనే రాజు పరిపాలించే వాడు. ఆయన ధర్మపరుడూ, న్యాయ మూర్తినూ. ఆయనకు అన్ని విధాలా తగిన మంత్రి నుబుద్ది. రాజ్య తంత్రం నడిపించి ప్రజలకు మేలు చేయటంలో అద్వితీయ మైన ప్రతిభ కలవాడు.

చేతొళ్ళ కథలు

సత్యజిత్తు మహారాజుకు కమలాకరుడనే ఒక కొడుకు ఉన్నాడు. అతను ఆన్ని విధాలా తండ్రిక విరుద్ధం. మొదటి నుంచి చెడ్డ సాంగత్యాలు మరిగి, చెడ్డ అలవాట్లు నేర్చు కున్నాడు. తాను బోత్తిగా హద్దు మీరి పోకుండా మంత్రి అయిన సుబుద్ది కట్టు దిట్టాలు చేస్తూ రావటంవల్ల కమలాకరుడికి సుబుద్ది అంటే చెప్పలేనంత ద్వేషం ఏర్పడి, క్రమంగా వృద్ధి అప్పతూ వచ్చింది. తాను ఏ క్షణాన రాజైతే ఆ క్షణాన సుబుద్దిని నిర్మాలింతామని నిశ్చయించుకున్నాడు.

కొంత కాలానికి ఆ క్షణం రానే వచ్చింది. సత్యజిత్తుడు వృద్ధావ్యంలో వ్యాధిగ్రస్తుడై,

ఒక వంక తన కొడుకు దుర్వార్తన మనే వ్యాధి శాగా, అవసాన దశకు చేరుకున్నాడు. తన ఆనంతరం సుబుద్ది అంకుశంలాగా ఉండని పక్షంలో తన కొడుకు ఎందుకూ కొరగాకుండా పోతాడనే ఉద్దేశంతో ముసలి రాజు సుబుద్దికి అంతులేని అధికారా లిచ్చి, తన కొడుకును మంచి దారిలో పట్టుకు రమ్మని పొచ్చరించి ప్రాణాలు వదిలాడు.

తన తండ్రి వచ్చిపోయి తనకు రాజ్య ప్రాప్తి కలిగినాక కూడా సుబుద్ది బెడద తగ్గక పోవటం కమలాకరుడికి మండి పోయింది. సుబుద్ది పై ఆతని కుండిన ద్వేషం రెట్టింపయింది. తన తండ్రి సుబుద్దికి ఎలాచి అధికారాలు ఇచ్చి చనిపోయినది రాజుగారి కొలుపులో ఉండే వారి కందరికి తెలుసు. ఆ అధికారాల సాకుతో ఆ సభికుల సమక్షంలోనే సుబుద్దిని నిర్మాలించాలని కమలాకరుడు ఒక ఉపాయం పన్నాడు.

రాజుగారి ఉత్తరక్రియలు మొదలైనవి ముగియగానే ఒక సుముహూర్తాన సుబుద్ది కమలాకరుడికి ఘనంగా రాజ్యాభిషేకేత్నపం జరిపించాడు. ఆ కర్కుకాండ పూర్తికాగానే కమలాకరుడు నిండు కొలుపుత్తిరి సభికులతో, “సుబుద్ది చాలా కాలంగా మా తండ్రిగారికి ప్రథాన మంత్రిగా పని చేశారు. ఆయన

మహా మేధావి అని అందరూ చెప్పుకోగా విన్నాను, కాని నా కాయన తెలివి తేటలను గురించి ఏమీ తెలియదు. అందుచేత ఆయన తెలివి తేటలను పరీక్షించటానికి ఒక చిన్న ఏర్పాటు చేశాను. ఈ భరిణలో రెండు మడిచిన చీటి లున్నాయి. మడతలు చూస్తే రెండూ ఒక్కటిగానే ఉంటాయి. అయితే వాటిలో ఒక దాని పైన “అప్పను” అనీ, రెండవదాని పైన “కాదు” అనీ రాసి ఉంది. సుబుద్దిగారు ఈ భరిణ నుంచి “అప్పను” అని రాసి ఉన్న చీటి తీసి సట్టయితే ఈయన బుద్ది కుశలుడని ఒప్పు కుంటాను. లేని పక్షంలో ఈయనను మంత్రి పదవి నుంచి తొలగించబమేగాక, మాతంద్రిగారిని దీర్ఘ కాలం మోసగించినందుకు నాకు తేచిన శిక్ష కూడా విధిస్తాను. ఈ పరీక్షకు మంత్రిగారు ఒప్పుకున్న సరే! లేదా, మంత్రి పదవికి తాము తగమని నిండు సభలో ఒప్పేసుకుని, సకుటుంబంగా దేశం విడిచి పోయినా సరే! ఇందుకు మంత్రి గారేమంటారు?” అని అడిగాడు.

సభలోని వారంతా నిశ్చైష్టుల్తపోయారు. కొత్త రాజుకు సుబుద్ది పై గల ద్వేషభావం అందరికి అర్థమైపోయింది. ఇలాటి నీచ చించి ముక్కులు ముక్కులు చేసి కింద పారే మైన పరీక్షకు తల ఒగ్గి సుబుద్ది తన శాయ. సభలో గాపు కలవరం చెలరేగింది.

“మహామంత్రిగారు తాము తీసిన చీటిలో ఏ మున్సుదీ ఎవరికి చూపలేదు, తామైనా చూడలేదు!” అని కొందరన్నారు.

“రెండవ చీటి భరిణిలో ఉన్నది కద. దాన్ని చూస్తే నేను తీసిన చీటిలో ఏమున్సుదీ తెలియదా?” అన్నాడు సుబుద్ది. భరిణిలో మిగిలిపోయిన చీటి విప్పి చూడగా అందులో “కాదు” అని ఉన్నది.

కమలాకరుడు అందరినీ నిశ్శబ్దంగా ఉండమని సంజ్ఞ చేసి, “నేను పెట్టిన ఈ పరీక్షలో మహామంత్రి నెగ్గారు. వారి కంటె నాకు మంచి మంత్రి దౌరకరు. వారినే నాకు కూడా మంత్రిగా ఉండి రాజ్య

తంత్రజ్ఞారం పహించ పలిసిందిగా కోరు తున్నాను,” అన్నాడు. అందరూ హర్షించారు. అది మొదలు కమలాకరుడు సుబుద్ది సలహాను తూచా తప్పకుండా పాలిస్తా, గొప్ప ధర్మప్రభువనిపించుకున్నాడు.

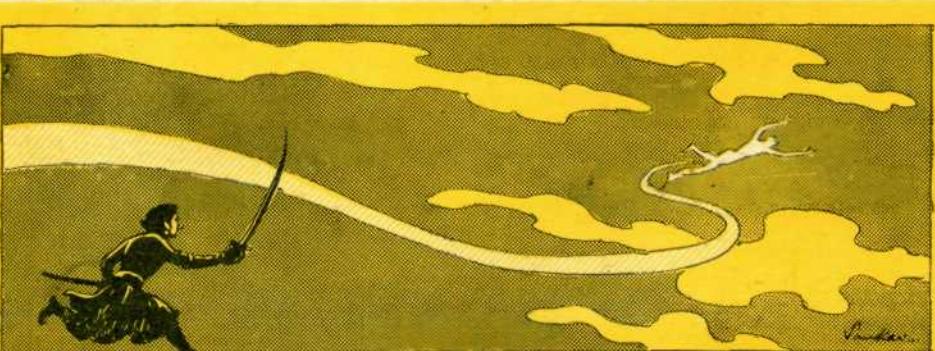
బేతాళుడీ కథ చెప్పి, “రాజు, ఇందులో నాకు అర్థంకాని అంశాలు చాలా ఉన్నాయి. నా సందేహాలు ఒక టొకటిగా చెబుతాను. సుబుద్ది లాటి మేఘావి తనపై ద్వేషంగల రాజును వదిలి వెళ్ళిపొక నీచమైన ఆ పరీక్షకు ఎందుకు ఒప్పుకున్నాడు? మంత్రిత్వకాంక్ష చేతనా? అది అలా ఉంచు. తాను సరి అయిన చీటి తీయగలనన్న ధైర్యం సుబుద్దికి ఎలా కలిగింది? అలాటి ధైర్యం ఉండబట్టేకదా తాను తీసిన చీటిని చూడవైనా చూడకుండా చించి పారేశాడు? ఆయన కేమైనా దివ్యదృష్టి ఉన్నదా? మూడవ సందేహం: కమలాకరుడికి సుబుద్ది పై పరీక్ష సమయందాకా ఉండిన ద్వేషమంతా ఏమయింది? ఆతను సుబుద్ది సలహాకు కట్టుపడి రాజ్యం చెయ్యిఖానికి కారణమేమిటి? సుబుద్దికి పశీకరణ విద్య ఏమైనా తెలుసునా? ఈ సందేహాలన్నిటికి సమాధానాలు తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావే నీ తల పగిలిపోతుంది,” అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్గదు ఇలా చెప్పాడు :
 “ కమలాకరుడు తనను నిర్మాలించ
 టానికే పరీక్ష అన్నది ఒక హీనమైన సాకుగా
 పెట్టాడని నుబుద్ది ఎరుగును. అందుకని
 ఆయన సకుటుంబంగా రాజ్యం విధిచి వెళ్లి
 పొతే చనిపొయిన రాజు కిచ్చిన మాట
 తప్పిన వాడవుతాడు. కమలాకరుళ్లి సరి
 అయిన మార్గాన నడిపించమని ముసలి
 రాజు కోరాడుగద ! తాను సరి అయిన చీటి
 తీయ గలుగుతానని నుబుద్ది అనుకోలేదు.
 ఎందుకంతే ఏ చీటి తీసినా అది తప్పదు
 చీటియే అప్పతుంది. నుబుద్దిని నిర్మా
 లించటమే కమలాకరుడి ఆశయమైనప్పుడు -
 అతను పెట్టిన పరీక్ష కేవలమూ నామ
 మాత్రమే అయినప్పుడు - రెండు చీటిలపైనా
 “ కాదు ” అనే రాసి ఉంటుంది. ఈ
 సంగతి మేధావి అయిన నుబుద్దికి తెలియక
 పోలేదు. అందుచేతనే ఆయన దానిని విప్పి
 చూడకుండా చించి పారేశాడు. ఇలా

చేయటంలో అతను తనను తాను కాపాడు
 కోవటం కన్న పౌచ్చుగా రాజైన కమలా
 కరుడి ప్రతిష్ఠను కాపాడాడు. రెండు చీటిల
 పైనా “ కాదు ” అనే రాసి ఉన్నట్టు నుబుద్ది
 అవలీలగా రుజువు చేసి ఉండును. అలా
 చేయటంవల్ల కమలాకరుడికి రాజ్యాభిషేకం
 నాడు ఏర్పడిన కళంకం చచ్చినదాకా
 నిలిచే ఉండును. అలా తనను నుబుద్ది
 కాపాడని తెలియటంతో కమలాకరుడిలో
 హృదయ పరివర్తన కలిగింది. తాను చడ్డ
 పనులు చేయకుండా మాత్రమే ఇదివరలో
 నుబుద్ది నివారిస్తూ వచ్చాడు. ఆయన తన
 లోని కుట్టను కూడా కప్పి పెట్టగలడని
 తెలియగానే కమలాకరుడు నుబుద్దికి మన
 సూఫ్తిగా లోంగిపోయాడు.”

రాజకు ఈ విధంగా మోసభంగం కలగ
 గానే బేతాళుడు శవంతో సహ మాయమై
 చెట్టుక్కాడు. [శ్రీ ఎన్. లక్ష్మినారాయణ
 (టిటఫూర్) రచన ఆధారంగా]

మజ్జు ప్రేమ

[రామతీర్థ కథ]

మజ్జు ప్రేమ ఆదర్శ ప్రేమగా చెబు
తారు. అతను తన ప్రియురాలి కొరకు
తపించి పిచ్చివడై పోయాడు. ఆమె
కోసం చెట్లూ, పుట్టలూ పట్టి తిరిగాడు.
ప్రతి చెట్లులోనూ, జంతువులోనూ
అతనికి తన ప్రియురాలు కనిపించింది.

చివరకు మజ్జు అరబ్బంలో
మూర్ఖ పోయాడు. అక్కడికి అతని
తండ్రి పచ్చి, అతని మొహం తుడిచి,
“నాయనా, నన్ను గుర్తించావా ?” అని
అడిగాడు. కానీ మజ్జుకు ప్రపంచంలో
తన ప్రేయసి తప్ప ఇంకేమీ లేదు.
అతను తన తండ్రినే గుర్తించక తేరి
పార చూశాడు.

“నేను నీ తండ్రినిరా, బాబూ,”
అన్నాడు తండ్రి.

“తండ్రి ఆంచే ఎవరు ?” అని
మజ్జు అడిగాడు. మజ్జు చనిపోయి
దేవుడి పద్ధకు వెళ్లాడు. దేవుడు అతనితో,
“మూర్ఖుడా, నీపు నీ ప్రేయసిని
ప్రేమించినదానిలో సహస్రాంశం నన్ను
ప్రేమించి ఉంచే నీకు దేవత్వం ఇచ్చి
పుందునుగద !” అన్నాడు.

మజ్జు దేవుడితో, “ఈ మాట
అన్నందుకు నిన్ను క్షమిస్తున్నాను. నీవు
నా ప్రేమారథసలు కోరినవాడవైతే
నా ప్రియురాలి రూపంలో వచ్చి ఉండ
వలిసింది,” అన్నాడు.

అర్థంకాని ఉపదేశాలు

పిల్లల సంభాషణ విని లోపలికి వస్తున్న తాతయ్య నిర్మాంతపోయాడు. వాళ్ళు జీవాత్మా, పరమాత్మా, మనో బుద్ధి చిత్తా హంకారాలూ, పంచతన్మాత్రలూ, కుండలినీ యోగమూ మొదలైన మాటలు ఉప యోగిస్తూ అష్టదిద్ధంగా తమలో తాము మాట్లాడుకుంటున్నారు.

“ఏమిటిరా మీరు మాట్లాడేది?” అని అడిగాడు తాతయ్య.

“అమృతమ్మ వెంట మేం కూడా స్వాము లార్పి చూడబోయాం, తాతయ్య. స్వాము లారి ఉపదేశం విన్నాం,” అన్నారు పిల్లలు.

“ఉపదేశం మీకు అర్థమయిందిటురా?” అని అడిగాడు తాతయ్య.

“కాలేదనుకో—” అని పెద్దవాడు నసిగాడు.

“కోకాలు అస్తులు అర్థం కాలేదు, తాతయ్య,” అన్నాడు రెండేవాడు.

“కోమటి రామేశం కొడుకులాగా అర్థం కాని ఉపదేశాలు విన్నారన్న మాట!” అన్నాడు తాతయ్య, పాట్లు ఎగిరేలా నవ్వుతూ.

“రామేశం ఎవరు, తాత య్యా?... ఆయన కొడుకు ఏం చేశాడు, తాతయ్యా?... ఏం ఉపదేశాలు, తాతయ్యా?... ఏ స్వాము లారు ఉపదేశాలు చేశాడు, తాతయ్యా?” అని పిల్లలు జలగల్లా తాతయ్యను గట్టిగా పట్టుకున్నారు.

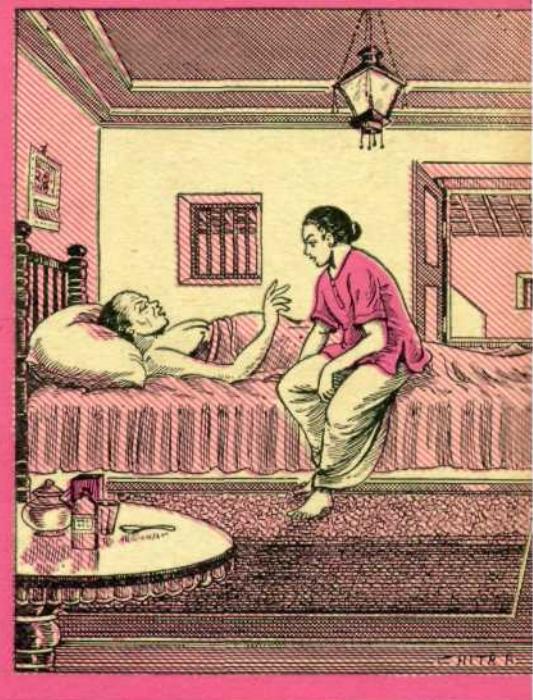
భోజనాని కింకా వేళ కాలేదని తెలుసు కుని తాతయ్య కథ చెప్పుటానికి కుర్చీలో కూచున్నాడు. పిల్లలు చుట్టూ కూచున్నాక తాతయ్య పాడుం ఒక పట్టు పీల్చి, ఈ విధంగా ప్రారంభించాడు:

ఒక ఉళ్ళో రామేశం అని ఒక కోమటి ఉండేవాడు. చాలా థనవంతుడు. వర్తకం ఉండేది. దీనికి తేడు రామేశం తర్వాత వ్యక్తరణలలో గప్ప పండితుడు. మాట

మాట్లాడాడంటే అందులో ఎంతో గూఫార్థం ఉండేది. అందుచేత ఆయనతో మాట్లాడి ఆనందించటానికి గొప్ప గొప్ప పండితులు వస్తూండేవారు.

అయిందా, ఈ రామేశానికి ఒక కొదు కుండెవాడు. వాడి పేరు కామేశం. ఎందు చేతనే వాడికి తండ్రి తెలివితెటలూ ప్రయోజ కత్వమూ అబ్బటేదు. మామూలు చదువు చదివాడు. వ్యాపారంలో ఆనుభవం పొంద టానికి తండ్రి ఏం చెబితే ఆది చేస్తా ఉండే వాడు. తండ్రి వాడికి వ్యాపార రహస్యాలేమి చెప్పటేదు; పై పనులు మాత్రమే చెప్పి చేయించుకునేవాడు. తెలివితెటలు అంతగా లెకపోయినా కామేశానికి తండ్రి మాట అంటే ఎంతో గౌరవం. ఏ పని చెప్పినా, చెప్పినది చెప్పినట్టు చేసుకు పోతూండేవాడు.

ఇలా కొంతకాలం గడిచాక ఏమయింది, రామేశం జబ్బు చేసి మంచం పట్టాడు. లాషాధికారి గనక వైయ్య సహాయానికేమీ లోటు జరగలేదు. అయినా రోగం తిరుగు ముబుం పట్టటేదు. ఇక తాను బతకనని తోచగానే రామేశం కామేశాన్ని పిలిచి, “నాయనా, నీకు మన వ్యాపారం గురించి అంతా తెలుసుగాని క్రయవిక్రయాల రహస్యం

నీ కెన్నడూ చెప్పటినేదు. ఆది ఇప్పుడు చెబు తున్నాను విను. ఎక్కువకు కొని తక్కువకు అమ్ము. అలా చేస్తే వ్యాపారం వృద్ధి అవు తుంది,” అన్నాడు. ఆ తరవాత కొద్ది సేపటికే రామేశం ప్రాణాలు విడిచాడు.

తండ్రి పోగానే బరువంతా కామేశం మీద పడింది. వాడు తండ్రి చెప్పిన మాట ఆలోచించాడు. ఎక్కువ ధరకు కొని తక్కువ ధరకు అమ్ముమని కదా తండ్రి చెప్పాడు. అలా అమ్ముతే నష్టం వస్తుందని ఎంత మాటుడికైనా తెలుస్తుంది. కామేశం పెద్ద తెలివితెటలు కలవాడు కాకపోయినా, వ్యాపారం లాభసాటిగా సాగాలంటే తక్కువ

థరకు కొని ఎక్కువ థరకే అమ్మలని ఎరుగును. అయినప్పటికి వాడు తండ్రి మాట మీద గౌరవం కలవాడవటంచేత, ఆయన చనిపోతూ ఊపదేశించిన ప్రకారం హెచ్చు థరకు సరుకుకొని తక్కువ థరకు అమ్మసాగాడు. ఇంకేముంది? అమ్మకం విపరీతంగా సాగింది. దానితోబాటు అంతు లేని నష్టమూ వచ్చింది. ఏడాది తిరక్క ముందే కామేశం యాచదా స్తో పోగొట్టుకుని, శట్టి మిగిలాడు.

ఇక ఏం చెయ్యాలో కామేశానికి తెలియ లేదు. ఇల్లు భాళీ అయింది, భోషాబం భాళీ అయింది. ఇనపెప్పెత్తెలో పాత కాగితాలు

మిగిలాయి. వాటిని తిరగ వేస్తుండగా అందులో ఒక ఉత్తరం దోరికింది. అది తన తండ్రి తన కోసం రాసినది. అందులో ఏమున్నదంటే—“లక్ష్మీ కాలవాహనుల మధ్య తవ్వినట్టియితే నిధి దొరుకును,” అని ఉన్నది.

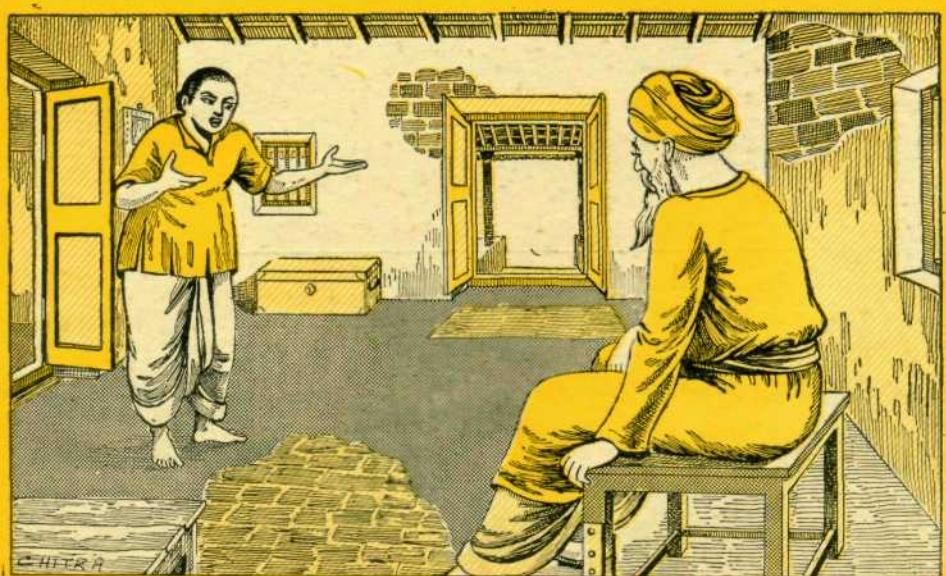
ఈ ముక్క కామేశానికి మొదలే ఆర్థం కాలేదు. లక్ష్మీ కాలవాహనులు ఎక్కుడ ఉంచారు? వారి మధ్య ఎలా తవ్వాలి? కామేశం ఊళ్ళో ఎందరో పండితుల వద్దకు వెళ్లి, “అయ్యా, లక్ష్మీ కాలవాహనుల మధ్య తవ్వితే నిధి తెరుకుతుందని మా నాన్నగారు పత్రంలో రాసి ఉంచాడు. లక్ష్మీ కాలవాహనులు ఎక్కుడుంటారో తమరేమైనా చెప్పగలరా?” అని అడిగాడు. ఎవరూ చెప్పలేకపోగా, “డబ్బు పోవటంతో వీడికి ఉన్న మతి కూడా పోయింది గాబోలు, పాపం!” అనుకున్నారు. అసలు వాడు కొన్న థర కన్న తక్కువగా అమ్మకం చేసి నప్పడే వాళ్ళి చూసి పిచ్చివాడనుకున్నారు. అసలే పిచ్చివాడు, అందులోనూ బికారి కూడా అయాడంతే మతి పూర్తిగా పోవటంలో ఆశ్చర్యం ఏముంది?

ఏం చెయ్యాలో తేచక కామేశం నిస్సుహచంది ఉండగా వాళ్ళ ఇంటి కొనాడు

దూర ప్రాంతం నుంచి ఒక తర్వాత పండితుడు వచ్చాడు. ఆయన రామేశం బతికున్న రోజుల్లో ఒకటి రెండుసార్లు వచ్చి, ఆయన పాండిత్యాన్ని మొచ్చుకుని ఆనందించిన వాడే. ఆయితే రామేశం పోయిన సంగతి ఆయనకు తెలియక వచ్చాడు. రామేశం పోయాడన్నందుకు ఒక విచారమూ, ఆయన కొడుకు దరిద్రుడై పోయాడన్నందుకు మరొక విచారమూ ఆయనను బాధించాయి. "అంత ఆస్తి ఇంత శీఘ్రమ కాలంలో ఎలా పోయింది, నాయనా?" అని ఆ పండితుడు కామేశాన్ని అడిగాడు.

"మా నాన్నగారు చనిపోతూ సరుకు హచ్చు భరకు కొని తక్కువ భరకు అమ్ముమన్నారు. అలాగే చేశాను. సష్టం వచ్చింది. సష్టం రాక ఏమవుతుంది?" అన్నాడు కామేశం.

పండితుడు ముక్కు మీద వేలేసుకుని, "ఓరి, వెరివాడా! నీకు మీ నాయనగారు చెప్పిన సలహ కొంచెం కూడా అర్థం కాలేదా? వ్యాపారం చేసుకునే వాడవడైనా సరుకు కొన్న భర కన్న తక్కువ భరకు విక్రయిస్తాడా? ప్రాణాలు విడిచే సమయంలో మీ తండ్రిగారు నీకు అంత అర్థంలేని సలహ ఇస్తారని నీ వెలా అనుకున్నావు?" అన్నాడు.

“ఆయతే ఆయన ఉద్దేశం ఏమి టంటారు?” అని అడిగాడు కామేశం తల్ల ముఖం వేసి.

“కొనేటప్పుడు ఒకరి కన్న పెచ్చు ధర పెట్టి కొనమని, అమ్మెటప్పుడు ఒకరి కన్న తక్కువ ధరకు అమ్ముమని ఆయన ఉద్దేశం. అలా చేసినట్టయితే క్రయివిక్రయాలు రెండూ చురుకుగా సాగుతాయి చూడూ!” అన్నాడు పండితుడు.

తండ్రి చేసిన ఉపదేశం కామేశాని కిప్పు డర్ధమయింది. వాడు వెంటనే లెచి వెళ్లి తన తండ్రి ఏనాడో రాసి ఉంచిన పత్రం తెచ్చి ఆ పండితుడికి చూపి, “దీనికి కూడా అర్థం ఏమిలో చెబుదురూ! నేను బాగుపడి పొతాను,” అన్నాడు.

పండితుడు ఆ పత్రంలో ఉన్న వాక్యం చదివి, “మీ ఇంట ఆపులూ, గేదెలూ ఉన్నాయి కదూ?” అన్నాడు.

“అన్ని అమ్మెళాను,” అన్నాడు కామేశం.

“అవి ఎక్కుడ ఉండేవే చూపించ గలవా?” అన్నాడు పండితుడు.

కామేశం ఆయనను పెరటి పక్కకు తీసుకుపోయి, “ఈ కొట్టంలో ఆపు లుండేవి, ఈ కొట్టంలో గేదె లుండేవి,” అన్నాడు.

“రెండు కొట్టాల మధ్య తవ్వించు, నిధి దొరుకుతుంది. లక్ష్మీ అంటే ఆపు, కాలవాహన మంటే ఎనుము, తెలిసిందా?” అన్నాడు పండితుడు.

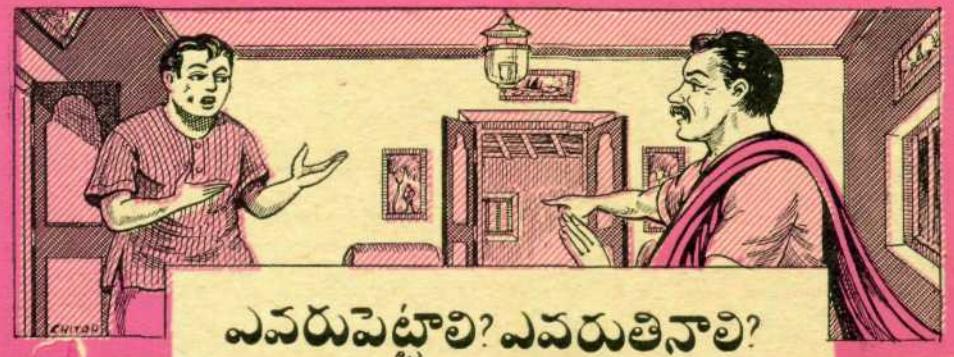
కామేశం అలాగే తవ్వించేసరిక పెద్ద నిధి దొరికింది. ఆయన ఆ పండితుడికి పుష్టి లంగా నువ్వర్దానం చేసి పంపేసి, మిగిలిన డబ్బుతో మళ్ళీ వ్యాపారం సాగించి, పోగొట్టు కన్న దానికి రెట్టింపు సంపాదించుకున్నాడు.

“అందుచేత నేమిటంటే, ఉపదేశాలు వినగానే సరికాదు, వాటిని అర్థం చేసు కోవాలి,” అన్నాడు తాతయ్య.

శ్రీ ఎ. వి. శేషాద్రి (గుడియాత్తం)

కథ ఆధారంగా.

ఎవరుపెట్టాలి? ఎవరుతినాలి?

భీమన్న చేత అవమానం పాందిన వెంక టప్ప తాచుపాములాటి స్వభావం కలవాడు. భీమన్న పైన ప్రతీకారం చెయ్యాలని వాడికి బాగా పట్టుకున్నది. జమీందారుగారి ఇంటి నుంచి తనను భీమన్న సాగనంపిన పద్ధతి ఊరంతా తెలిసిపోయింది. ఇక తాను ఊళ్ళే తల ఎత్తుకు తిరగటం సాధ్యంకాదు.

అందుచేత వెంకటప్ప తన కొడుకును సుబ్బన్నను పెలిచి, “బారే, నేను కొంత కాలం పారుగూరులో ఉండి వస్తాను. ఈలోగా నువ్వు భీమన్నను అత్తవారింటి నుంచి వెళ్ళగొట్టాలి. జమీందారు పైనా, భీమన్న పైనా నా పగ తీరాకనే నేను మళ్ళీ ఈ ఊళ్ళే అడుగు పెట్టటం,” అన్నాడు.

“ఏం చెయ్యాలో చెప్పు, నాన్నా. నువు చెప్పినట్టే చేస్తాను,” అన్నాడు సుబ్బన్న.

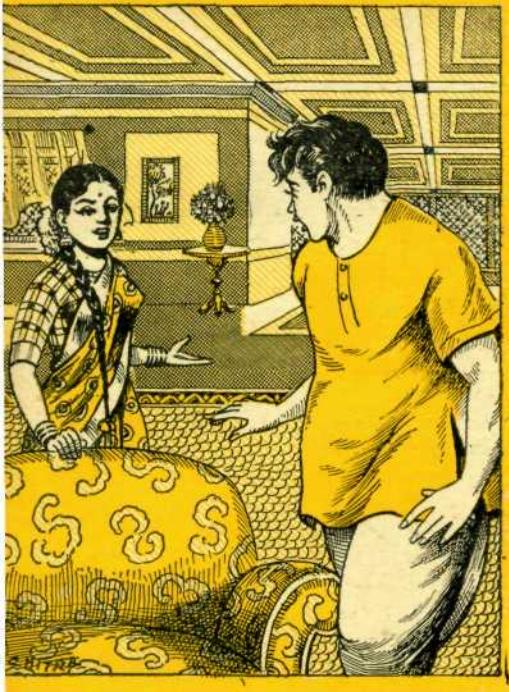
వాడికి తండ్రి రహస్యంగా చెయ్యావల సినది చెప్పి పారుగూరికి వెళ్ళిపోయాడు.

సుబ్బన్నకూ భీమ న్నకూ కొద్దిపాటి స్నేహం ఉన్నది. అందుచేత వాడు భీమన్న దగ్గిరికి వెళ్లి, “జమీందారుగారి అల్లుడు కావటం నీకెంత అపకారమయిందో తెలుపా? ఊళ్ళే అందరూ నిన్ను చూసి హేళన చేస్తున్నారు,” అన్నాడు.

“హేళన చెయ్యాటానికి నేనెం చేశాననీ ?” అని భీమన్న అడిగాడు.

“విమి చెయ్యక పోపటమే నీ లోపం! పరువైన మగవాడెవడూ భార్య పెడితే తింటూ కూచేడు. ఏదైనా పని చేసి, తాను తిని భార్యకు పెడతాడు. నువ్వు అలా చెయ్యక నీ భార్య పండి పడ్డిస్తే తింటూ కూచున్నావు. నీలాటి వాళ్ళీ చూసి అందరూ నవ్వుతారు మరి,” అన్నాడు సుబ్బన్న.

సుబ్బన్న చెప్పినట్టు తాను భార్య పడ్డిస్తే తినటమే కాని భార్యకు ఏనాడూ భోజనం పెట్టలేదు. ఏనుగుకున్నంత బలం ఉండి

కూడా తాను పనిపాటూ చెయ్యిని మాటలు నిజమే. అలా ఉండటం పరువైన సంగతి కాదని నుబ్బున్న చెబుతున్నాడు. నిజమే అయి ఉండాలి. అందుకే చిన్నప్పుడు బామ్మ తన చెత పని చేయించటానికి ఎన్నో ప్రయత్నాలు చేసింది. చేసేటందుకు పని దొరక్కపోదు. వంట చెయ్యటం బామ్మ దగ్గిర నేర్చుకుని వస్తే, ఆ తరవాత ఏదో ఒక పని సంపాదించి, తానుకూడా పరుపుగా తన భార్యకు తిండి పెట్టిపచ్చనను కున్నాడు భీమన్న.

భీమన్న మహాలక్ష్మితో, “నేను మా బామ్మ దగ్గిరికి వెళ్లి వస్తాను,” అన్నాడు.

“ ఏమిటి విశేషం ?” అని మహాలక్ష్మి అడిగింది.

“ వంట చే యుటం నేర్చుకోవాలి,” అన్నాడు భీమన్న.

“ వంట నేర్చుకోవాలని సరదాగా ఉంటే నేను నేర్చుతాగా ?” అన్నది మహాలక్ష్మి పెద్దగా నప్పుతూ.

“ అది పరుపుగా ఉండదు. నేను వంట నేర్చుకున్న దాకా ఈ పూలో ఉండరాదు. అందరూ నన్ను చూసి నప్పుతున్నారు,” అన్నాడు భీమన్న.

తన భర్త తలలో ఏదో వెప్రి ఆలోచన తల ఎత్తిందని గ్రహించి మహాలక్ష్మి అతన్ని ప్రశ్నించింది. ఆ ప్రశ్నల కన్నిటికి సమాధానాలు చెబితే ఆమె తన ప్రయత్నం కాస్తా పడగట్టుతుండనుకుని భీమన్న, “నన్నేమీ అడగకు. నా పని ముగించుకుని గాని నేను ఈ ఊలో ఆడుగు పెట్టను,” అన్నాడు.

మహాలక్ష్మి మాట్లాడక ఊరుకుని అతన్ని వెళ్లిపోనిచ్చింది. అల్లు డెక్కుడ అని జమీందారుగా రడిగితే, “ వాళ్ళ బామ్మను చూసి వస్తానని వెళ్లారు,” అని చెప్పింది.

భీమన్న బయలుదేరి భోజనాల వేళకు ఒక గ్రామం చేరాడు. జమీందారుగారి అల్లుడు వచ్చాడు గదా అని గ్రామపెద్ద

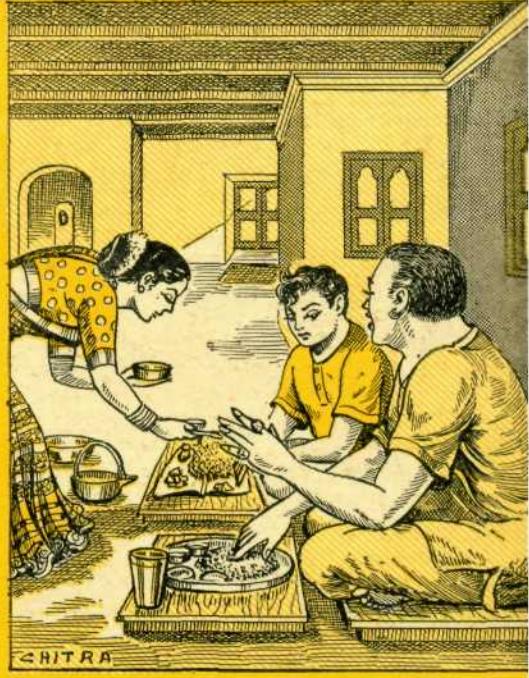
అతనికి తన యింట ఆతిథ్యమిచ్చాడు. గ్రామపెద్దతేబాటు భీమన్న కూచున్నప్పుడు గ్రామపెద్ద భార్య వడ్డన చేసింది. భోజనం చేస్తూ భీమన్న, “మీ ఇంట్లో వంట ఎవరు చేస్తారు?” అని అడిగాడు.

“నా భార్య చేస్తుంది. వంట బాగా లేదా?” అని గ్రామపెద్ద భీమన్నను అడిగాడు.

“చాలా బాగుంది. ఎప్పుడూ ఆమే చేస్తారా? మీరు చెయ్యారా? ఆ మాట తెలుసుకోవటానికి అడిగాను,” అన్నాడు భీమన్న. గ్రామపెద్ద ఆశ్చర్యంతో, “నేను వంట చెయ్యటమా? ఎన్నడూ లేదు. నా కనకు వంట చెయ్యటమే రాదు,” అన్నాడు.

భీమన్నకు ఆశ్చర్యమయింది: “గ్రామ పెద్ద అయి ఉండికూడా భార్యకు తిండి పెట్టక, భార్య పెడితే తింటున్నాడా?” అనుకున్నాడు.

అక్కడి నుంచి బయలుదేరి భీమన్న ఆ రాత్రికి మరొక గ్రామం చేరాడు. అక్కడి గ్రామాధికారి భీమన్నకు ఆతిథ్యమిచ్చాడు. ఇక్కడకూడా అలాగే జరిగింది. గ్రామాధికారి భార్య వడ్డించింది. తనకు వంట చాతకాదనీ, తానెప్పుడూ వంట చెయ్యలేదనీ, కాపరానికి వచ్చిన నాటి నుంచి తన భార్యే

రెండు పూటలా వంట చేస్తున్నదనీ గ్రామాధికారి స్వప్తంగా చెప్పాడు.

భీమన్నకు మండిషాయింది. నుబ్బున్న తనతో ఎందుకు అబద్ధం చెప్పాడు? ఆ సంగతి ముందు తెల్పుకోవాలి!

భీమన్న బామ్మను చూసే ప్రయత్నం కళ్లిపెట్టి, మర్మాడు తెల్లవారుజామునే లేచి తన ఊరికి తిరిగి వెళ్ళి, తిన్నగా నుబ్బున్న ఇంటికి పోయాడు. అప్పుడే నుబ్బున్న భోజనానికి కూచున్నాడు, వాడి భార్య వడ్డన చేస్తున్నది.

“ఏమిరా, నుబ్బున్నా? నాతో అబద్ధమాడతావా? మగవాళ్ళెవరూ భార్యలకు

వండి పెట్టటం లేదు. నేను చూసి వచ్చాను. అభిరుకు నువ్వు కూడా నీ భార్య వడ్డిస్తేనే తింటున్నాపు గాని నీ భార్యకు తిండి పెట్టటం లేదు. నన్ను హేళన చేసిన వాళ్ళపరో చూపించు,” అని భీమన్న సుబ్బన్నను గడ్డించి ఆడిగాడు.

“నే నన్నది ఆది కాదు, భీమన్నా—” అని సుబ్బన్న ఏదో చెప్పుటోయేసరికి భీమన్న, “పరుష గల మగవాళ్ళందరూ భార్యలకు తిండి పెడతారని నువ్వు చెప్ప లేదా? ఇప్పుడు మాట మార్చుతున్నావా?” అంటూ సుబ్బన్న జ్ఞాతు పట్టుకున్నాడు. భీమన్న తనను చంపేస్తాడని భయపడి సుబ్బన్న కేకలు పెట్టాడు.

చుట్టుపక్కల వాళ్ళంతా చేరారు. సంగ తంతా విని వాళ్ళు భీమన్నతే, “సుబ్బన్న మాటకు అర్థం, మొగుడు భార్యను పోషించ టానికి ఏదన్నా ఉద్యోగం చెయ్యాలని,” అని నచ్చ చెప్పారు.

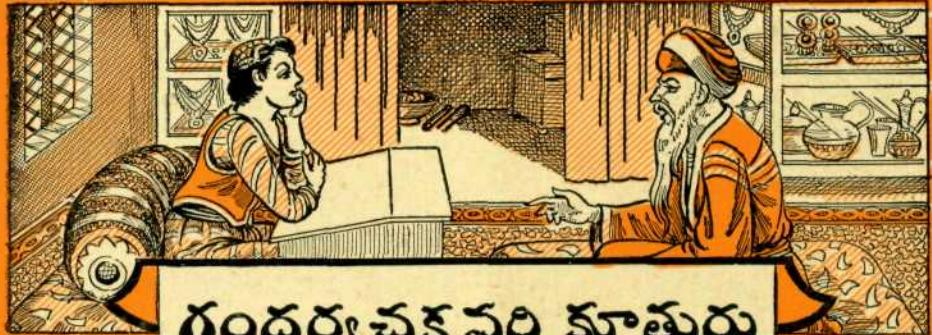
“సుబ్బన్న అట్లా చెప్పగూడయా? పెళ్లాలకు తిండి పెట్టాలనటం దేనికి? ఉద్యోగం చెయ్యాలంటే సరిపోయేది కదా?” అని రుసరుసలాడుతూ ఇంటికి వెళ్ళాడు భీమన్న. మహాలక్ష్మి భీమన్నతే “మీ బామ్మగారి ఉఱ వెళ్లలేదా?” అన్నది.

“ఆ సుబ్బన్న నాతో అబద్దాలు చెప్పాడు. నేను వంట నేర్చుకో నక్కల్లేదుట. ఉద్యోగం చెయ్యాలిట!” అన్నాడు భీమన్న.

“జమీందారీ వ్యవహారాలు చూడటం ఉద్యోగం కాదా? లేనిపొని అనుమానాలన్నీ పెట్టుకోక భోజనానికి లేవండి, వడ్డిస్తాను,” అన్నది మహాలక్ష్మి.

మహాలక్ష్మికి తాను వండి పెట్టనవసరం లేకుండా, ఆమె వంట తాను తినవచ్చు గదా అని పరమానందం పాండి భీమన్న భోజనానికి లేస్తూ, “ఇక నుంచి జమీందారీకి సంబంధించిన పనులన్నీ నాకు చెప్ప. నేనే చేసేసి పరుష సంపాదిస్తాను,” అన్నాడు.

గంధర్వచక్తవర్తి మాము

6

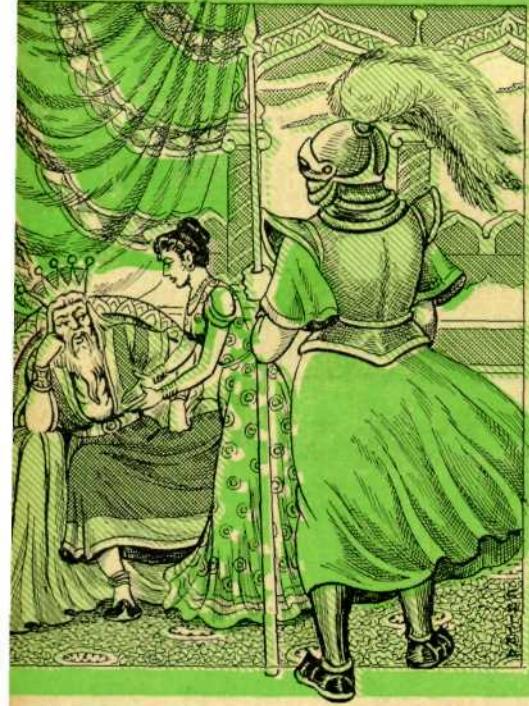
చక్రవర్తి కుమార్తెను చూస్తూనే మూర్ఖ పొయిన హసనెను వృద్ధ యోధకన్య సేద దేర్చి, అతని వికారానికి కారణ మడిగింది. “ఈమె ముమ్మార్చులా నా భార్యే కాని, నా భార్య మాత్రం కాదు!” అన్నాడు హసన్ ఆవేదనతే.

ఈ మాటకు చక్రవర్తి కూతురు పగల బడి నవ్వి, “ఈ మనిషికి నిశ్చయింగా ఏచ్చే! ఏమోయ్? నీ మాటలను బట్టి చూస్తే నీ భార్యకూ నాకూ చాలా పొలిక లున్నట్టున్నది. కొంత తేడా కూడా ఉన్న ట్టున్నది. పొలికలేవి? తేడా ఎందులో?” అని అడిగింది.

“మహారాణీ, మీకూ నా భార్యకూ ఏ ఆవయవంలోనూ తేడాలేదు. కాని మీ ఇద్దరికి తేడా ఉన్నది. దాన్ని నేను గ్రహించ

గలను గాని వివరించలేను,” అన్నాడు హసన్. ఈ మాటతే చక్రవర్తి కుమార్తెకు రెండు విషయాలు స్పష్టంగా తెలిసి పోయాయి—ఈ అందగాడి మనను తన కేసి రాదు; ఇతని భార్య తన ఆరుగురు చెల్లిళ్ళలోనూ ఒకతె అయి ఉండాలి. ఆమెకు హసన్పైనా, అతని ప్రేమకు ప్రాత్రు రాలైన తన చెల్లలిపైనా పట్టరాని ఈర్చ్యా, కోపమూ పుట్టుకొచ్చాయి. తన చెల్లిళ్ళలో ఇతని భార్య ఎవరో తెల్పుకుని, దాన్ని ఇతన్ని కూడా క్రూరంగా శిక్షించటానికి ఆమె నిశ్చయించుకున్నది.

ఆమె మునలిదాని కేసి తిరిగి, “ఓసి, నీవు ఇక్కడున్నట్టుగా మిగిలిన తెరు దీపు లకూ వెళ్లి, నా ఆరుగురు చెల్లిళ్ళనూ పిలుచుకు రా. వాళ్ళను చూసి రెండేళ్ళు

దాటింది. వాళ్ళను చూడగోరుతున్నానని చెప్పి. చెప్పి నీ వెంట తీసుకు రా. ఈ యువకుడి సంగతి ఏమీ చెప్పకు సుమా!” అన్నది.

ముసలిదానికి తన యజమానురాలి ఎత్తు అర్థం కాలేదు. అందుచేత ఆమె అతి శిఘ్రంగా ఒకొక్కు దీవికే వెళ్ళి, ఒకొక్కు చక్రవర్తి కుమారెనూ వెంట తీసుకుని, చక్రవర్తి ఆఖరు కుమారె వద్దకు వచ్చింది. హసన్ భార్య ఈ కుమారే. ఈమె పైన గల మమకారంతే గంధర్వ చక్రవర్తి ఈమె దగ్గరే ఉంటున్నాడు.

తన కడగొట్టు కూతురు వెళ్ళి పోవటానికి ఆయన ఆభ్యంతరం చెప్పాడు. తనకేవే

దుశ్శకునాలు కనిపించాయని చెప్పి ఆయన తన చిన్న కుమారెను వెళ్ళవద్దన్నాడు.

“ నా కోసం మా అక్క సూర్యుహుదా విందు సిద్ధం చేసి పిలిప్పి వెళ్ళుకుండా ఎలా, నాన్న? నే నామెను చూడబోయి రెండెళ్ళయింది. ఇప్పుడు కూడా రానంటే ఆమెకు కోపం వస్తుంది. నా కేమీ భయం లేదు. ఒకప్పుడు నేను చాలా కాలం కనిపించకపోతే ఏమయానే అని నీవు దిగులు పడ్డావు. అయినా నేను తిరిగి వచ్చాను కానా? అలాగే ఈసారి కూడా వస్తాను. అందులోనూ ఈసారి దూరం వెళ్ళటం లేదాయో, మన దీపులలోనే కద! నీకేమీ సంకోచం వద్దు!” అన్నది హసన్ భార్య తన తండ్రి అయిన గంధర్వ చక్రవర్తితో.

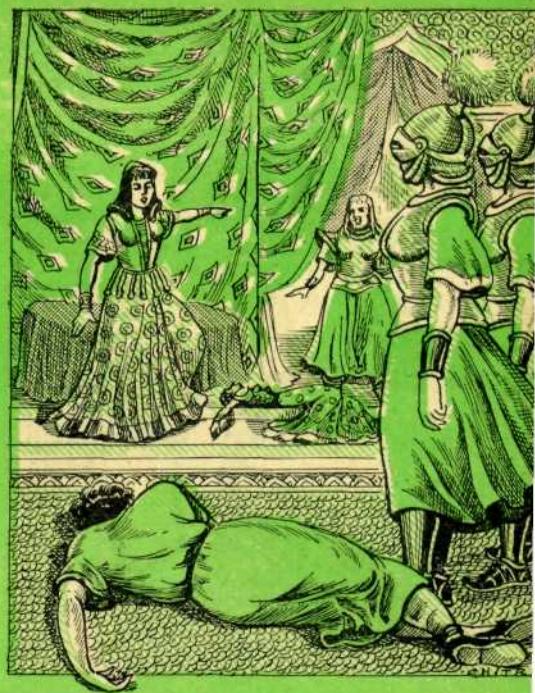
ఆమె తన అక్క వద్ద కొద్ది రోజులు మాత్రమే ఉండి తిరిగిపచ్చే షరతు మీద తండ్రి ఆమె వెళ్ళటానికి అనుమతించాడు. ముసలిది ఆరుగురు అప్ప చెల్లెళ్ళనూ వెంట పెట్టుకుని సూర్యుహుదా వద్దకు బయలుదేరింది. తన చెల్లెళ్ళ వచ్చే లోపుగా సూర్యుహుదా ప్రత్యేకమైన దుస్తులూ సగలూ ధరించి, మెరిసిపోతూ సింహాసనం పైన తీవిగా కూచున్నది. ఆమె కెదురుగా హసన్ దీనవదనంతో నిలబడి

ఉన్నాడు. అతన్ని యోధకన్యలు విచ్చు
క్రూలతో కాస్తున్నారు.

ముసలిది పచ్చి తన చెల్లెళ్ళు వచ్చారని
చెప్పగానే ఆమె ఒకొక్క క్రూలినిగా తన పద్మకు
పంపమని ఉత్తరువిచ్చింది. పెద్ద చెల్లెలు
వచ్చింది. నూరలీహుదా ఆమెను పలక
రించి తన సరసను కూచే బెట్టుకుని,
హసనేను సంబోధిస్తూ, "మానవుడా, ఈమె
నీ భార్య అప్పతుండా ?" అని అడిగింది.

"ఈమె సాందర్భం సాటలేనిది, వర్షనా
తీతం. అయినప్పటికీ ఈమెకూ నా భార్యకూ
వ్యత్యాసం ఉన్నది. దానిని నేను మాటలతో
విపరించి చెప్పలేను," అన్నాడు హసన్.

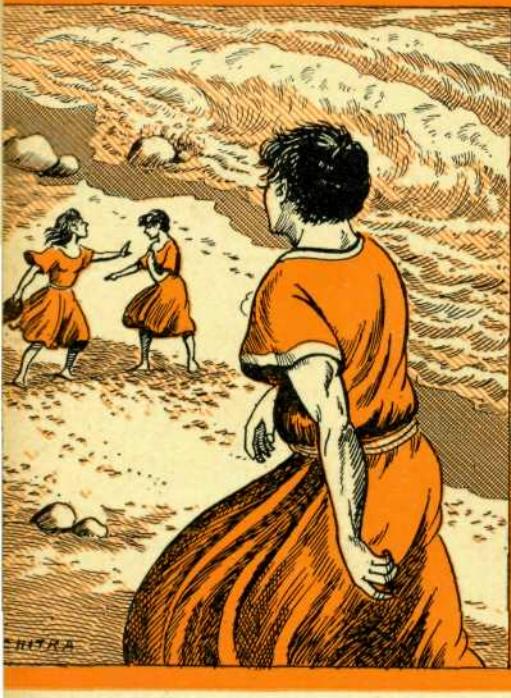
నూరలీహుదా ఇదే విధంగా తన
చెల్లెళ్ళను ఒకరొకరినే లోపలిక రచించి,
హసనేకు చూపి, "నీ భార్య ఈమెనా ?"
అని అడిగింది. అయి దుగుర యారు.
అందరిని గురించి హసన్ మొదట చెప్పి
నట్టే చెప్పాడు. ఇంక హసన్ భార్య
మాత్రమే మిగిలి ఉన్నది. ఆమెను ప్రవేశ
పెట్టుమని నూరలీహుదా ముసలిదానికి
ఉత్తరు విచ్చింది. గంధర్వ చక్రవర్తి కడ
గొట్టు కుమారై లోపలిక పచ్చింది. ఆమెను
చూస్తూనే హసన్ కెవ్వున అరిచి విరుచుకు
పడిపోయాడు. ఆమెకూడా అతన్ని గుర్తించి

తన ఆక్క కూచుని ఉన్న సింహసనం
చెంత మూర్ఖ పడిపోయింది.

నూరలీహుదా ఇక తన ఈర్య ను
అణుచుకోలేక, "ఆ మనిషిని పట్టుకు
పోయి నగరం వెలపల పారెయ్యండి!" అని
ఆడ భట్టులను ఆజ్ఞాపించింది. వారు
హసనేను సముద్రతీరాన పారేశారు.

హసన్ భార్యకు స్పృహ రాగానే నూరలీ
హుదా ఆమెతో, "సిగు మాలినదానా !
పాపాత్మురాలా ! ఆ మనిషికి నీకూ ఏమిటి
సంబంధం ? నాన్నకు తెలియకుండా వాడికి
భార్యావై, తరవాత వాళ్ళి విడిచిపెట్టి పచ్చి,
రెండండాలా పతిత వైనాపు. నీ వంశానికి

నీవు తెచ్చిన మచ్చును నీ రక్తంతోనే కడిగియ్యాలి,” అన్నది. తరవాత ఆమె తన దాసీలతో, “ఈ పాపాత్మురాలిని గుంజకు కట్టిసి, నెత్తరు వరదత్త పారేదాకా కొట్టిండి!” అని ఆజ్ఞాపించింది. ఆ తరవాత ఆమె తన తండ్రికి ఒక లేఖ రాసింది. అందులో తన ఆభరు చెల్లెలి కథ అంతా వివరించి, తాను ఆమెకు ఇవ్వబోయే శిక్ష తెలిపి, ఆయన అనుమతి శీఘ్రంగా కావాలని కోరింది. ఆ లేఖను ఒక దూత ద్వారా తండ్రికి పంపింది.

ఆ లేఖ చూడగానే చక్రవర్తి కళ్ళకు చీకట్టు కమ్మాయి. కానీ ఆయన దానికి

జవాబిస్తూ, “నీ చెల్లెలు చేసిన పాపానికి తగిన శిక్ష అంటూ లేదు. ఆమె ప్రియాదండన ఎలా విధిస్తావే నీవే నిర్ణయించి, ఆమలు చెయ్యు,” అని చెప్పాడు.

హనస్కు స్పృహ తెలిసేనరికి అతను సముద్రతీరాన ఉన్నారు. అతని కిష్టాలే ఆశా లేదు. భయంకరమైన ఈ దీపుల నుంచి బయటపడే మార్గం కూడా లేదు. అతను వెప్రివాడిలాగా లేచి దిక్కు లేకుండా నడవసాగాడు. నడుస్తూ అతను రకరకాల ఆలోచనలకు గురి ఆయాడు. తాను స్పృహ తప్పిన సమయంలో ఏమి జరిగి ఉంటుంది? తాను సముద్ర తీరానికి చేర్చబడుతానికి కారణ మేమై ఉంటుంది? ఈ అనుమానాల మధ్య అతనిలో మళ్ళీ ఆశ చిగిర్చింది.

అతనలా నడిచి వెళుతుంటే ఒక చేట ఇద్దరు ఆడ పిల్లలు, పన్నెండెళ్ళ వయసు వాళ్ళు ఒక కుళాయి కోసం పెనగులాడుతూ కనిపించారు. అది తేలుతో చేసినది. దాని మీద ఏవే అక్కరాలూ, అలంకారాలూ ఉన్నాయి. అతను ఆ పిల్లలను సమీపించి వారిని ఎడం చేస్తూ, “ఎందుకు కీచులాడు కుంటున్నారు?” అని అడిగాడు.

ఆ కుళాయి కోసం వాళ్ళు పోట్లాడు కుంటున్నారు, నాకు దొరికిందంటే, నాకు

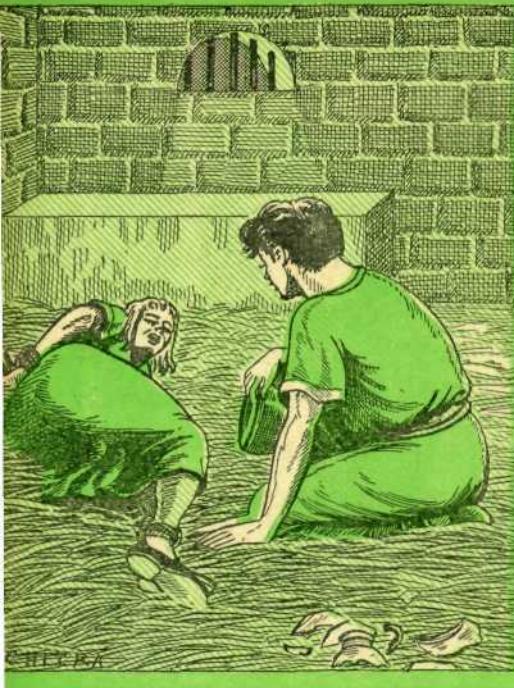
దోరికిందంటున్నారు. "మీ తగాదా నేను పిల్ల. ఇద్దరూ తన కోసం దిక్కులు తీరుస్తాను. నేనెక రాయి విసురుతాను. మీలో ఎవరు ముందు పరిగెత్తి వెళ్లి అ రాయిని తిపుకొస్తే వాళ్ళు కుళాయి! సరేనా?" అన్నాడు హసన్. అందుకు వాళ్ళు సరే నన్నారు.

హసన్ ఒక రాయి బలంకొద్దీ విసిరాడు. పిల్ల లిద్దరూ దానికోసం పరిగెత్తారు. వాళ్ళు తిరిగి వచ్చేదాకా టోపి తన నెత్తిన పెట్టు కుని హసన్ అక్కుడే నిలబడ్డాడు. త్వరలోనే ఇద్దరు పిల్లలూ తిరిగి వచ్చారు. ఒకతె చెతిలో రాయి ఉన్నది. "ఇదుగో, నేను వాళ్ళను సరేనావు?" అన్నదా

చూస్తూండటం గమనించి హసన్ ఆశ్చర్య పోయాడు. "వాళ్ళు గుడ్డివాళ్ళు కారే, ఎందుకలా దిక్కులు చూస్తారు? నే నిక్కుడే ఉంటినిగా?" అనుకున్నాడు. "నే నిక్కుడే ఉన్నాను!" అని వాళ్ళను కేక పెట్టాడు.

కేక వచ్చిన దిక్కుగా చూశారు పిల్లలు. కాని వాళ్ళకేమీ కనిపించక పోయేసరికి భయపడి సన్నగా ఏడుపు సాగించారు. హసన్ వాళ్ళను తాకి, "ఎందుకు ఏడుస్తారు?" అన్నాడు. దాంతే వాళ్ళకు మరింత భయం కలిగి కాలి సత్తువకొద్ది గలిచాను. నువ్వుక్కడున్నావు?" అన్నదా పారిపోయారు.

“ఆరె, ఇది మంత్రపు కుళాయి లాగుంది. ఇది నెత్తిన పెట్టుకుంటే ఆదృశ్య మఘతారు తాబోలు!” అనుకున్నాడు హసన్. ఇప్పుడు తాను రఘుస్యంగా వెళ్లి తన భార్యను చూడవచ్చు. అతనికి సృత్యం, చెయ్యాలన్నంత ఆనందం కలిగింది. అతను వెంటనే బయలుదేరి సగరానికి వెళ్లి ముసలిదాని కోసం వెతికాడు. ఆమె ఒక గదిలో కట్టి పడసి ఉన్నది. తాను ఆదృశ్యంగా ఉన్నది లేనిది రూథిగా తెలుసు కోవటానికి అతను ఆ గదిలో ఒక పక్కన పేర్చి ఉన్న పింగాణీ జాడీలలో ఒకటి ఎత్తి నేలకు గెట్టిగా విసిరి పెద్ద చప్పడయేలాగా

పగల గొట్టాడు. ముసలిది అటూ ఇటూ చూసి, ఎవరూ కనపడక, “ఓ భూతమా, ఎవరు నీవు?” అని కేక పెబ్బింది భయంతో.

“నేను భూతాన్ని తాను, హసన్ను. నిన్న విడిపించటానికి వచ్చాను,” అంటూ హసన్ నెత్తి మీది నుంచి కుళాయి తీసేకాడు.

“అయ్యో, హసన్! నీ వెంత దోర్భాగ్యాన్నివి! మా రాణి నిన్న ప్రాణాలతో వదిలినందుకు పచ్చాత్తాప పడి, నిన్న పట్టుకు రమ్మని భట్టులను పంపింది. అందుచేత నీవు ఇక్కడ తారట్టాడక సాధ్య మైనంత వేగంగా పారిపో,” అన్నది ముసలిది. ఆమె అతనితో అతని భార్యకు జరగదోయే ఇక్కను గురించి కూడా చెప్పింది.

“నన్నా, నా భార్యనూ, నిన్నా కూడా దేవుడే కాపాడతాడు. ఈ కుళాయి చూడు. ఇది మంత్ర శక్తి కలది. దీన్ని నెత్తిన పెట్టుకుని ఎక్కుడిక్కెనా పోగలను. నన్నెవరూ చూడలేరు,” అన్నాడు హసన్.

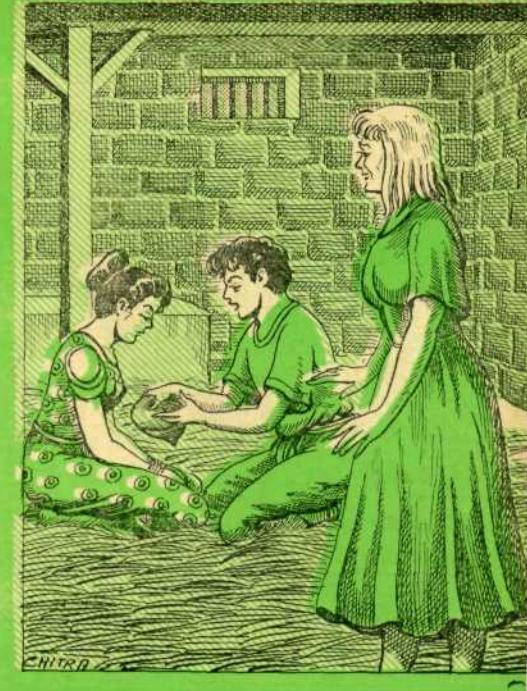
ముసలిది ఈ మాట విని పరమానందం చెంది, “అయితే నన్ను విడిపించు. నీ భార్యను బంధించిన చోటు చూపుతాను,” అన్నది. హసన్ ఆమె కట్టు విప్పి, తన నెత్తిన కుళాయి పెట్టుకుని ముసలిదాని

చెయ్యి పట్టుకున్నాడు. వెంటనే ఆమె కూడా అతనితోబాటు అదృశ్యమయింది.

ముసలిది అతన్ని ఒక చీకటి కొట్టు వద్దకు తీసుకుపోయింది. హసన్ భార్య అందులోనే బంధించి ఉన్నది. ఆమె చిత్ర హింస అనుభవించకూనికి ఎదురు చూస్తూ అతి దీన స్థితిలో ఉన్నది. అతను ఒక్క సారిగా తన భార్య ఎదటపడి ఆమెను కంగారు పెట్టుకూడదని అనుకుని కూడా, ఆమె దైన్యాన్ని చూసి సహించలేక, తన నెత్తి మీద కుళాయి తీసేసి ఆమెను ఆలింగనం చేసుకున్నాడు. ఆమె తన భర్తను చూస్తూనే అతని చేతుల్లో మూర్ఖ పోయింది.

హసన్ ఆమె బంధాలు తెంచి, ముసలిదాని సహాయంతో ఆమెకు మూర్ఖ తెలిసే టుట్టు ఉపచారాలు చేశాడు. ఆమె మెల్లిగా కణ్ణు తెరిచి, “నీవు అకాశం నుంచి దిగావే, భూమిలో నుంచి పైకి వచ్చావే నాకు తెలీదు. నా కర్కు నన్ను విడిచి త్వరగా వచ్చిన దారినే వెళ్లి పో. విధిని ఎవరు తప్పించగలరు? నా అక్క నన్ను చిత్రవథ చేయస్తుంపే నీవు చూడలేవు,” అన్నది.

“పచ్చిదానా, నిన్ను బాగ్గాడుకు తీసుకు పోవచానికి వచ్చాను,” అన్నాడు హసన్.

ఆమె నమ్మక, “నీకు పిచ్చిలో కూడా సాహసం పొలేదు,” అన్నది.

“నిమ్మా, ఈ ముసలిదాన్ని వెంట తీసుకోకుండా నే నీ భవనం నుంచి పొను. ఈ కుళాయి చూడు,” అంటూ దాని ప్రభావం తన భార్యకు ప్రదర్శించి చూపాడు హసన్.

హసన్ భార్య ఆనందంతోనూ, పశ్చాత్యాంతోనూ కన్నీరు కార్యతూ, “నీ కష్టాలన్నిటికి మూలం నెను బాగ్గాడు నుంచి వచ్చేయుటమే. నెను చేసిన పాడు పని ఏమిలో నాకు తెలుసు, అందుచేత నన్ను పని పెట్టుకుని నిందించవద్దు,” అన్నది.

"కాదు, నిన్ను నావెంట తీసుకు పోకుండా బాగ్గాదులో విడిచి వెళ్ళటమే నా తప్పు. ఇక ఎన్నటికీ ఆలాటి పని చెయ్యును," అన్నాడు హసన్.

ఆతను కుళాయి నెత్తిన పెట్టుకుని ఒక చేత భార్యనూ, రెండవచేత మునలిదాన్ని పెట్టుకునేసరికి ముగ్గురూ అధృశ్యులయారు. ఆ స్థితిలో వారు రాజభవనం నుంచి ఎవరికి కాన రాకుండా బయటపడి, హసన్ భార్య తన బిడ్డలను రహస్యంగా దాచి ఉంచిన చేటికి వెళ్ళారు. నాసిర్నూ, మన్మార్నూ చూడగానే హసన్ తండ్రి హృదయం పొంగి పొర్లింది.

మునలిది బిడ్డ లిడ్డరినీ తన భుజాల పైన ఎక్కించు కున్నది. తరవాత హసన్ భార్య అధృశ్యంగా వెళ్ళి మూడు పక్కి తెడుగులు దెంగిలించి తెచ్చింది పెద్దవాళ్ళు ముగ్గురూ వాటిని ధరించి, భయంకరమైన వాక్-వాక్ దీఘుల నుంచి శాశ్వతంగా ఎగిరిపోయారు.

వారు ఏకంగా బాగ్గాదులో హసన్ ఇంటి దాబాపై వాలి, మెట్ల మీదుగా కిందికి దిగి హసన్ తల్లి ఉన్న చేటికి వచ్చారు. ఆమె ఆసలే వృద్ధురాలు. విడిచి విడిచి ఆమెకు దృష్టి కూడా సరిగా లేకుండా పోయింది. దిక్కులేని ఆ వృద్ధురాలు అవసాన దశలో ఉన్నది. హసన్ ఆమె గది తలుపు తట్టి, "అమ్మా, తలుపు తియ్య! శుభవార్త!" అనగానే ఆమె ప్రాణం లేచి వచ్చిన దానిలాగా ఒక్క పరుగున వచ్చి తలుపు తీసి, తన కొడుకునూ, కొడలినీ, మనమలనూ, మునలిదాన్ని చూసి, ఆనందే ద్రేకం పట్టలేక మూర్ఖపోయింది.

హసన్ తన తల్లికి ఉపచారాలు చేసి స్పృహ తెప్పించాడు. ఆతని భార్య ఆమెకు తాను చేసిన తప్పుకు క్షమాపణ చెప్పి కున్నది. జరిగిన విచిత్ర సంఘటన లన్నీ హసన్ తల్లికి చెప్పాడు. తరవాత అందరూ సుఖంగా ఉన్నారు. —(అయిపోయింది)

చాణక్యుడి కథ

పూర్వం చణక అనే గ్రామంలో చచి అనే బ్రాహ్మణుడు ఉండేవాడు. ఆయన జైన మతావలంబి. ఆయన భార్య పేరు చచోశ్వరి. వారి కొక కుమారుడు కలిగాడు. అతనే చాణక్యుడని ప్రసిద్ధి కెక్కాడు.

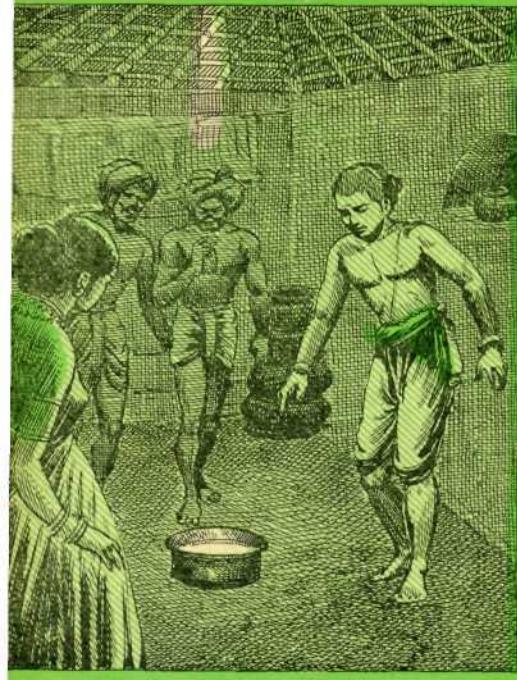
చాణక్యుడు అందరు పిల్లల్లగా కాక పుట్టటమే అన్ని పణ్ణతోనూ పుట్టాడు. మనులు ఈ వింత వృత్తాంతం విని అలా పుట్టినవాడు రాజపుత్రాడన్నారు. తండ్రి ఐహిక చింత కన్న పరతత్తుచింత హెచ్చుగా కల వాడు కావటంచేత, తన కొడుకుకు ఇహ భోగ్య లంత మంచిది కాదని భావించి, అతని పణ్ణు పీకించేశాడు. ఇలా జరగటం వల్ల చాణక్యుడు పరోక్షంగా రాజ్యపాలన చేస్తాడని మనులు మళ్ళీ జోస్యం చెప్పారు.

చాణక్యుడు సమస్త శాస్త్రాలూ చక్కగా చదుపుకుని, పెద్దవాడై, ఒక పేద బ్రాహ్మణు కన్యను వివాహ మాడాడు. ఒక సారి

చాణక్యుడి భార్య, తన తమ్ముడి వివాహ సందర్భంగా, తన పుట్టింటికి వెళ్ళింది. ఆక్కడికి అమె యొక్క అప్పచెల్ల ఈ వచ్చారు. వారి భర్తలు ధనికులు కావటం చేత వారు గప్పిస్తిలో ఉండి, అమె పేద రికాన్ని అవహేళన చేశారు. అవమాన పీడుతురాలై ఇంటికి తిరిగి వచ్చిన భార్యను ప్రశ్నించి చాణక్యుడు జరిగిన సంగతి తెలిసి, ధనార్థనకు బయలుదేరాడు.

పాటలీపుత్రాన్ని ఏలె నందరాజు ఆర్థత గల బ్రాహ్మణులను ఘనంగా సత్కరిస్తాడని విని, చాణక్యుడు పాటలీపుత్రం ఆస్తానానికి వెళ్ళి, ఆక్కడ భాశిగా ఉన్న ఆసనాలలో పెద్దదిగా చూసి అందులో కూచున్నాడు. అది నందమహారాజు ఆసనం.

కొంతసేవలికి సందర్భాన్నా, ఆయన కొడుకూ వచ్చారు. ఆక్కడ ఉండే పరిచారిక చాణక్యుడికి మరొక ఆసనం

చూపింది. అయినప్పటికీ చాబిక్కుడు తాను కూచున్న ఆసనం నుంచి లేవకపోగా, తన జలపాత్రను ఒక ఆసనం మీదా, చేతికర్త మరొక ఆసనం మీదా, తన తాపణాన్ని ఇంకోక ఆసనం మీదా, తన యుష్ణపవిత్రాన్ని వేరొక ఆసనం మీదా ఉంచాడు. పరిచారిక ఈ థూరత్వం సహించలేక చాబిక్కుణ్ణి తన్ని ఆసనం మీది నుంచి లాగి బయటికి గెంచింది. చాబిక్కుడు పట్టరాని కోపంతో నందరాజ్య నిర్మాలనం చేస్తానని ప్రతిజ్ఞ చేసి, పాటలీపుత్రం విడిచి వెళ్ళిపోయాడు.

మరొకరి ద్వారా రాజ్యపాలన చేసే యోగం తనకున్నదన్న నంగతి తెలుపు

గనక చాబిక్కుడు తన ప్రతినిధిగా రాజుగా ఉండే వాడి కోసం అన్యేషణ సాగించాడు. ఆయన సంచారంచేస్తా మయూరపోషకు లుండే గ్రామానికి వచ్చాడు. ఈ మయూర పోషకులు రాజుగారి నెమళ్ళను పోషిస్తారు. గ్రామ పెద్దయొక్క కుమార్తె గర్భవతిగా ఉండి, చంద్రుణ్ణి తాగాలన్న కోరికతో తహపూలాడుతున్నట్టు చాబిక్కుడికి తెలిసింది.

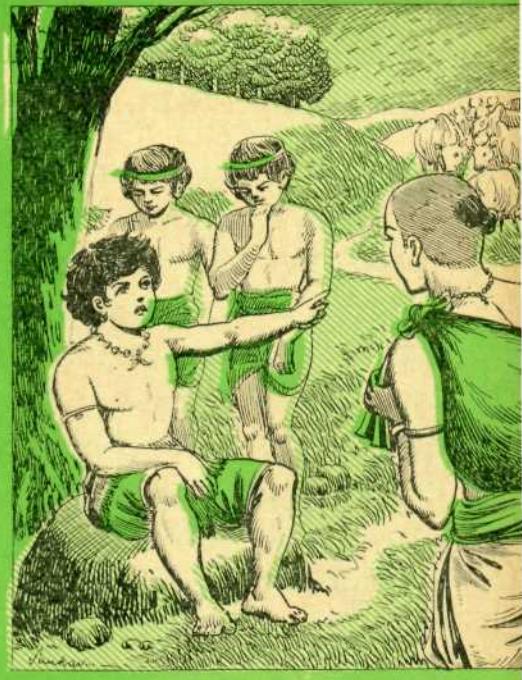
“ అమెకు పుట్టబోయే బిడ్డను నేను పెంచుకునే ఏరతు మీద నే నామె కోరిక తీర్చగలను,” అని చాబిక్కుడు గ్రామ పెద్దతో అన్నాడు. ఇందుకు గ్రామపెద్దా, అతని భార్య కూడా సమ్మతించారు.

చాబిక్కుడు ఒక గుడిసె కట్టించి దాని కప్పులో ఒక కంత ఏర్పాటు చేయించాడు. రాత్రివేళ చండ్రకిరణాలు పడేచేట పాల గిన్నె ఉంచి, గర్భవతిని గుడిసెలోకి తీసుకు పోయి, “ అదుగో, చంద్రుడు. దాన్ని తాగియ్యా,” అన్నాడు. ఆమె నిజమేనన్న భ్రమలో పాలు తాగేటప్పుడు, కప్పుపైన ఉన్న ఒక మనిషి కప్పులోని రంధ్రాన్ని క్రమంగా మూసేశాడు. తాను చంద్రుణ్ణి తాగేశానని గర్భవతి తృప్తిపడింది. ఈ కారణంగా ఆమెకు పుట్టిన కుర్రవాడికి చంద్రగుప్తుడు అని పేరు పెట్టారు.

ఇది జరిగినాక చాబిక్కుడు ధనవర్జన కోసం మళ్ళీ దేశటన సాగించాడు. ఆయన ఆ గ్రామానికి తిరిగిరావటానికి కొంతకాలం పట్టింది. వహుండగా ఆయనకు కొందరు పిల్లలు కనిపించారు. వారిలో చంద్రగుప్తుడు కూడా ఉన్నాడు. అతను రాజులాగా ప్రపరిష్టున్నాడు, మిగిలినవాళ్ళు అతన్ని రాజులాగే చూస్తున్నారు. చాబిక్కుడు చంద్రగుప్తుణ్ణి గుర్తించలేదు, తాని అతని తివి చూసి ఆశ్చర్యపడి, అతడి శక్తి పరీక్షించటానికి, తన కేమైనా దానం చెయ్యమన్నాడు.

“ఆ కనిపించే ఆపుల మందను తీసుకు పొండి. నే నిచ్చానంటే ఎవరూ ఆభ్యంతరం చెప్పరు,” అన్నాడు చంద్రగుప్తుడు. చాబిక్కుడు సంతోషించి, ఆ కుర్రవాడే చంద్రగుప్తుడని ఇతర పిల్లల నడిగి తెలుసు కున్నాడు. “నీవు రాజువైనప్పుడు నీకు రాజ్యం తావాలి గద! నే నిప్పిస్తాను, నా వెంట రా, నాయనా!” అని ఆయన చంద్రగుప్తుణ్ణి తన వెంట తీసుకుపోయాడు.

తాను సంపాదించిన ధనంతో చాబిక్కుడు పైనికమూక నెకదాన్ని పోగుచేసి పాటలిపుత్రాన్ని ముట్టించాడు. బలమైన శక్తుసేపలు చాబిక్కుడి సేవను అపలిలగా చితుచేసి పారేళాయి. చాబిక్కుడూ, చంద్ర

గుప్తుడూ ప్రాణాలతో పారిపోసాగారు. నందుడి పైనికులు వారిని తరుముకోచ్చారు. చాబిక్కుడూ, చంద్రగుప్తుడూ ఒక సరస్సు పద్మకు చేరుకునే సరికి వారిని తరుముకోచ్చే పైనికులలో ఒకడు దగ్గరపడ్డాడు. ఆప్యుడు చాబిక్కుడు ఒక యుక్తి పన్నాడు. తాను తపస్విలాగా సరస్సు ఒడ్డున కూచుని, చంద్రగుప్తుణ్ణి నీటిలోకి దిగమన్నాడు.

ఆశ్చర్యకుడు చాబిక్కు డున్నచేటికి వచ్చి, “ఇటుగా ఎవరన్నా పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చారా?” అని అడిగాడు. చాబిక్కుడు నీటిలో ఉన్న చంద్రగుప్తుడి కేసి చూపాడు. వెంటనే పైనికుడు గుర్రం దిగి, తన కత్తి

పక్కనపెట్టి, నీటిలో దిగటానికి కవచం విప్పసాగాడు. ఆ కొంలో చాబిక్కుడు తెచి, సైనికుడి కత్తు తీసి వాడి కంరం తెగవేశాడు.

తరవాత చాబిక్కుడూ, చంద్రగుప్తుడూ ఆ సైనికుడి గుర్రం మీద ఎక్కు పలాయనం సాగించారు. అప్పుడు చాబిక్కుడు చంద్ర గుప్తుణి, “ఆ సైనికుడు నీటిలో ఉన్న నిన్న చూసినప్పుడు నీకే మనిషించింది?” అని అడిగాడు.

“కర్తవ్యం గురువుగారికి తెలుసు నను కున్నాను,” అన్నాడు చంద్రగుప్తుడు.

దీనినిబట్టి, చంద్రగుప్తుడు రాజై తాను మంత్రి అయినప్పటికీ, అతను తనకు విధే

యుడై ఉండగలడని చాబిక్కుడు గ్రహించాడు. ఇంతలో మరొక ఆశ్చేరుకుడు వారిని తరుముతూ వచ్చాడు. చాబిక్కుడు వాట్టి కూడా యుక్తితో చంపేళాడు. ఈ సారి ఆయన బట్టలు ఉత్తికే చాకలి నేకణ్ణి, “రాజుగారు మీ చాకలివాళ్ళ మీద అలిగి, నిన్న పట్టుకోవటానికి సైనికున్ని పంపుతున్నారు,” అని భయపెట్టి పంపేసి, వాడి ప్రానం తాను ఆక్రమించి చంద్రగుప్తుణి నీటిలోకి పంపాడు. రెండవ ఆశ్చేరుకుడు చచ్చాక ఇద్దరూ పలాయనం సాగించారు.

తిండికి మాడుతూ వారిద్దరూ ఆ సాయంకాలం ఒక గ్రామం చేరారు. ఎవరు తిండి

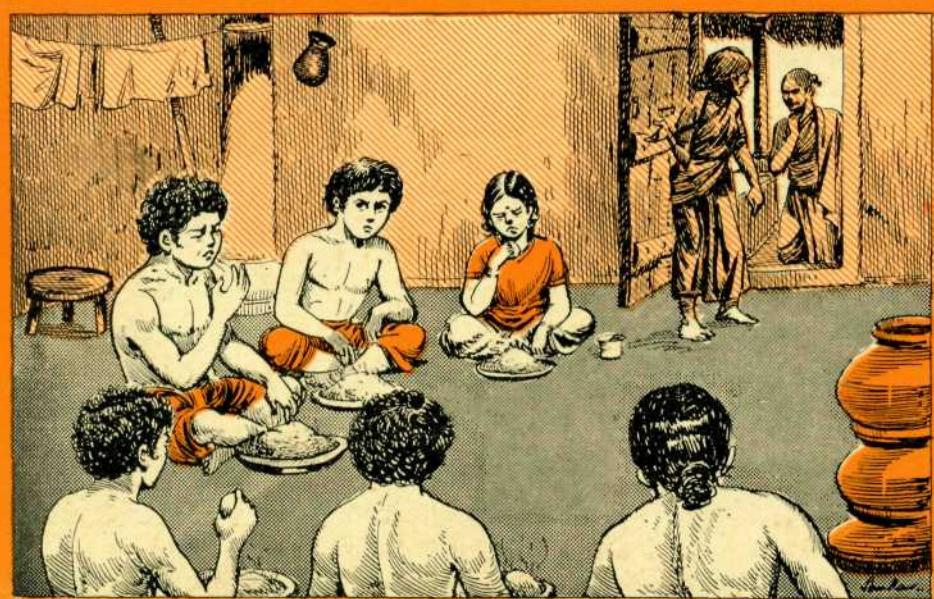

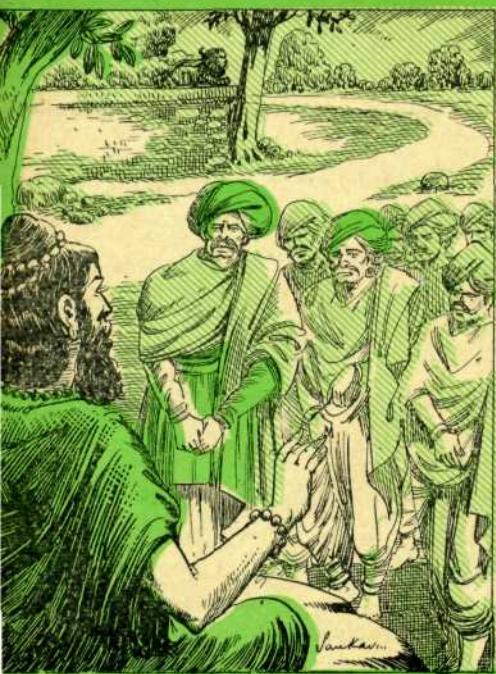
పెదతారని చూస్తూ గ్రామంలో నడుస్తుండగా ఒక ఇంట వారి కొక విషయం గోచరమయింది. ఒక బీదది, పయసమళ్ళినది తన పెల్లల కోసం పంట చేసి కంచాలలో వడ్డించింది. ఒక కుర్రవాడు ఆత్రంగా అన్నంలో చెయ్యిపెట్టే సరికి చెయ్యి చురుక్కుమన్నది. ఇది చూసి తల్లి, “ఏమిరా, నీవు చాబిక్కుడిలాగే మంద మతివిలాగున్నావే!” అన్నది.

ముక్కా మొగమూ ఎరగని ఆ పేద శ్రీ తనని ఆంత మాట అన్నందుకు ఆశ్చర్య పడి చాబిక్కుడు ఆ ఇంటిలో ప్రవేశించి అమె ఆలా ఆనటానికి కారణం అడిగాడు.

“ ఒక చివర నుంచి చల్లబడిన ఆన్నం తింటూరాక, వీడు కంచం మధ్యనే చెయ్యి పెట్టి కాల్చుకున్నాడు, నాయనా! చాబిక్కు డిలాటి బుద్ది తక్కువ పనే గదా చేశాడు? పరిసరాలు జయించుకుంటూ పోక ఏకంగా రాజధానినే ముట్టదించాడు!” అన్నది ఆ పేదరాలు.

ఇది చాబిక్కుడికి మంచి గుణ పార మయింది. అయిన హిమవతుగ్గాటూనికి వెళ్లి, ఆ రాజ్యాన్ని ఏలే పర్యతకు ఉనే రాజుతో ఒక ఒడంబడిక చేసుకున్నాడు. దాని ప్రతారం పర్యతకుడు నందరాజును జయించటానికి చాబిక్కుడికి సహా

పడాలి; అందుకుగాను ఆతను నందుడు ఉడినాక రాజ్యంలో సగం పాందుతాడు.

ఈ ఒప్పందం ప్రకారం చాబిక్కుడూ, పర్వతకుడూ ఏకమై పాటలీపుత్ర పరిసర ప్రాంతాలన్నిటినీ జయించసాగారు. ఒక సగరం వారికి లొంగక బలంగా నిలబడింది. దాన్ని జయించే మార్గం తోచక చాబిక్కుడు ఒక త్రివదండ్రి సన్యాసి వేషం ధరించి సగరం ప్రవేశించాడు. సగరంలో సప్తమాత్ర కాలయం ఉన్నది. ఆ ఆలయంలో ఉండే ఏడుగురు దేవతలూ ఆ సగరాన్ని కాపాడ తారని అక్కడి ప్రజల విశ్వాసం. శత్రువుల ముట్టడితో విసిగి వేసారి ఉన్న పొరులు

కొందరు సన్యాసి వేషంలో ఉన్న చాబిక్కుడి చూసి, “స్వామీ, ఈ ముట్టడి ఎప్పు టికి అంతమవుతుంది?” అని అడిగారు.

“నాయనలారా, సప్తమాత్రకులు ఆల యాన్ని విడిచి పెడితే గాని ఈ ముట్టడి పోదు,” అని చాబిక్కుడు వారితో చెప్పాడు. మూడులైన ఆ పొరులు ఈ మాట నమ్మి ఆలయంలో నుంచి సప్తమాత్ర కల విగ్రహాలను తీసేశారు. చంద్రగుప్తాడికి, పర్వతుడికి చాబిక్కుడి సంకేతం అందింది. వారు ముట్టడి ఎత్తేసి వెళ్ళిపోతున్నట్టుగా కొంత దూరం సైన్యాలను తీసుకుపోయారు. సగర వాసులు ముట్టడి తోలగినందుకు పరమా నందం చెంది, ఉత్సాహంలో ముణిగి తేలు తున్న సమయంలో సేనలు ఆకస్మికంగా పచ్చిపడి సగరాన్ని వశపరుచుకున్నాయి.

చాబిక్కుడు పాటలీపుత్రం పైకి వెళ్ళాడు. ఈసారి జరిగిన యుద్ధంలో నందుడు ఓడి, చాబిక్కుడికి లొంగిపోయాడు. చూబిక్కుడు సందుట్టి ప్రాణాలతో వదిలిపెడుతూ, “నీవు దేశం విడిచి వెళ్ళు. ఒక్క రథంలో తీసుకు పోగలిగినంత సంపదము నీ వెంట తీసుకు పోవచ్చు,” అన్నాడు.

ఆ ప్రకారమే నందుడు రథం మీద తన ఇద్దరు భార్యలనూ, తన కుమారై అయిన

Sankar...

యుద్ధరనూ ఎకిక్రంచుకుని, అమూల్యమైన సగలూ అవీ వెంటపెట్టుకుని బయలు దేరాడు. దారిలో వారికి చంద్రగుప్తుడు రథ మెక్కి పశ్చా ఎదురయాడు. చంద్రగుప్తువై చూస్తానే యుద్ధరకు గాఢమైన ప్రేమ పట్టు కొచ్చింది. తనకుమార్తె మనేభావం గ్రహించి నందుడు ఆమెతో, “అమ్మా, నీవు స్వయం వరం చేసుకో గోరితే నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు,” అన్నాడు.

తండ్రి ఈ మాట ఆనగానే దుర్ధర తన తండ్రి రథం నుంచి దిగి చంద్రగుప్తుడి రథం ఎకిక్రంది. ఆమె అలా ఎక్కుతూండగా చంద్రగుప్తుడి రథచక్రం యొక్క ఆకులు తెచ్చిది పెళ్ళపెళ్ళ విరిగాయి. ఈ శకునం చూసి చంద్రగుప్తుడు దుర్ధరను నిరాకరించ బోయాడు. కానీ చాణక్య డతన్ని వారించి, “నాయనా, ఇది మంచి శకునం. నీ వంశం వారు తెచ్చిది తరాలపాటు రాజ్యమేల గలరని దీని అర్థం,” అన్నాడు.

తరవాత చాణక్య చంద్రగుప్తులు నందుడి రాజభవనం పశపరచుకుని అందులోని సొత్తంతా సమంగా పంచుకు న్నారు. ఆ భవనంలో ఒక దాసీ ఉన్నది. ఈమెకు విషం అలవాటయింది. ఆ దాసీని తన కిమ్మని పర్వతు డడిగాడు. చాణక్యుడు సమ్మతించాడు. అగ్నిసాక్షిగా పర్వతు దామెను పెళ్ళాడుతూ ఆమె చెయ్యి పట్టు కునే సరికి, ఆమె చేతి చెమట ద్వారా విషం పర్వతుడి శరీరంలో ప్రవేశించింది. ఆతను విరుచుకు పడిపొతూ వైద్యులను పిలవ మన్నాడు. చంద్రగుప్తుడు వైద్యుల కోసం కబురు చెయ్యబోతూ ఉంటే చాణక్య డతన్ని వారించాడు.

వైద్య సహాయం కూడా లేకుండా, ఆర్ధ రాజ్యం పాందవలనిన పర్వతుడు ప్రాణాలు వదిలాడు. పైపెచ్చు పర్వతుడి రాజ్యం కూడా చంద్రగుప్తుడిదే అయింది.

[వచ్చే సంచికలో ముగింపు]

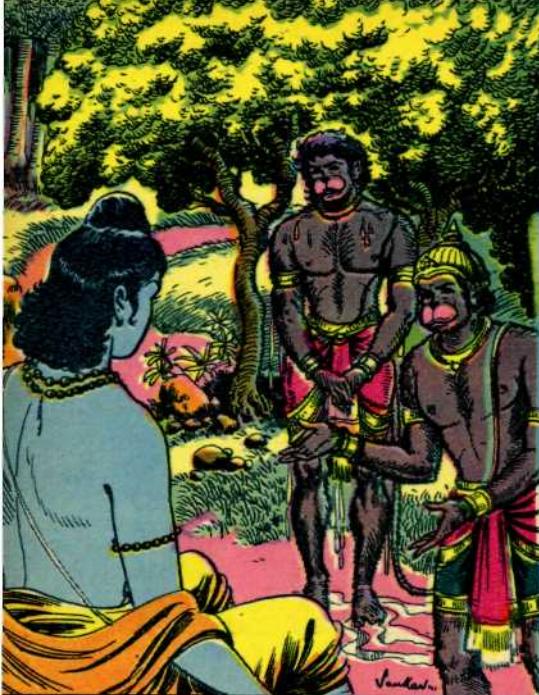

కీష్కింధా కాండ

రాముడు దుఃఖంతో మూర్ఖపోయి ఉన్న తారను చూశాడు. అది గమనించి వానరులు తారను వాలి శరీరం మీది నుంచి పట్టి లేవదీశారు. తార రాముణ్ణి మాసి అతన్ని సమిపించి, “రామా, నా భర్త ప్రాణాలు తీసిన బాణంతోనే నన్ను కూడా చంపి, నా భర్త వద్దకు చేయ్య. సీత కోసం నీవు ఎలా తపిస్తున్నావే, వాలి నా కోసం ఆ లోకంలో అలా తపిస్తాడు. భార్య వియోగం ఏమిటో నీకు తెలుసుగదా! వాలి పొయాక నేను జీవచ్ఛవాన్నే గనక స్త్రీ హత్యాదోషం నిన్నుంటదు,” అంటూ ఏద్దింది. రాముడు తారనూ, సుగ్రీవుణ్ణి యథేచితంగా ఊరడించాడు. వాలి దహన

క్రియల పని చూడమని లక్ష్మణుడు సుగ్రీవుణ్ణి పొచ్చరించాడు. తారుడు కిష్కింధకు వెళ్లి వాలిని మొయ్యటానికి ఒక పల్లకి తెచ్చాడు. సుగ్రీవుడూ, అంగదుడూ వాలిని ఎత్తి పల్లకిలో పడుకో బెట్టారు. బలిష్టులైన వానరులు పల్లకి పొస్తూ వెళ్లారు. వెనక కిష్కింధా నగర స్త్రీలు ఏడుస్తూ వెళ్లారు. ఒక వాగు ఒడ్డున ఇనుక ప్రదేశంలో వాలికి చిత్త ఏఱాటయింది. అంగదుడు శాస్త్రిక్తంగా చిత్తిక నిష్పు పెట్టాడు. తరవాత వానరులు వాలికి జలతర్వణాలు విడిచారు.

ఉత్తరక్రియలు ఘూర్తి శాగానె సుగ్రీవుడు తడి బట్టలతో, తన మంత్రులను వెంట బెట్టుకుని రాముడి వద్దకు వచ్చాడు.

అప్పుడు హనుమంతుడు రాముడితో, “మీ అనుగ్రహం చేత సుగ్రీవుడు వానర రాజ్యాన్ని పొందగలిగాడు. అతనిక రాజ్య భారం వహించవలిసి ఉన్నది. అందుచేత మీరు వచ్చి అతనిక స్క్రమంగా పట్టాభి పేకం చేయించండి,” అన్నాడు.

దానికి రాముడు, “హనుమంతుడా, తండ్రి ఆనతి ప్రకారం నేను పధ్నాలుగేళ్ళ పాటు గ్రామాలలోకి, నగరాలలోకి అడుగు పెట్టి వీలులేదు. అందుచేత మీరంతా సుగ్రీవుణ్ణి కిమ్మింధకు తీసుకుపోయి శాస్త్ర ప్రకారం పట్టాభిషేక్తుణ్ణి చెయ్యిండి,” అన్నాడు. రాముడు సుగ్రీవుడితో అంగ

దుడ్ని యువరాజును చెయ్యమనీ, వద్దా కాలం ఆరంభం కాబోతున్నది గనుక వానలు పోయేదాకా తానూ, లక్ష్మణుడూ బుస్యమూకం మీది గుహలో ఉంటామనీ, కార్తికమాసం ఆరంభమ యొటప్పుడు సుగ్రీవుడు రావణుడిపై యుద్ధ యత్కాలు ఆరంభించవలిసి ఉంటుందనీ చెప్పాడు.

సుగ్రీవుడు కిమ్మింధకు వెళ్ళి యథా విధిగా పట్టాభిషేకం చేసుకున్నాడు. కిమ్మింధ వాసులందరు సంతోషించారు. గజుడూ, గవాడూ, గవయుడూ, శర్ముడూ, గంధమాదనుడూ, హనుమంతుడూ, జాంబవంతుడూ, నళుడూ బంగారు కలశాలతో సుగ్రీవుణ్ణి అభిషేకించారు.

తన పట్టాభిషేకం పూర్తి కాగానే సుగ్రీవుడు అంగదుడికి యోవరాజ్య పట్టాభిషేకం చేసి, అంగదుడిపై ఆదరాభిమానాలు గల కిమ్మింధ పొరులకు ఆనందం కలిగించాడు. తరవాత అతను రామలక్ష్ముల వద్దకు వెళ్ళి జరిగినదంతా చెప్పి, కిమ్మింధకు తిరిగి వచ్చి తన భార్య అయిన రుమతో సుఖంగా కాలం గడపసాగాడు.

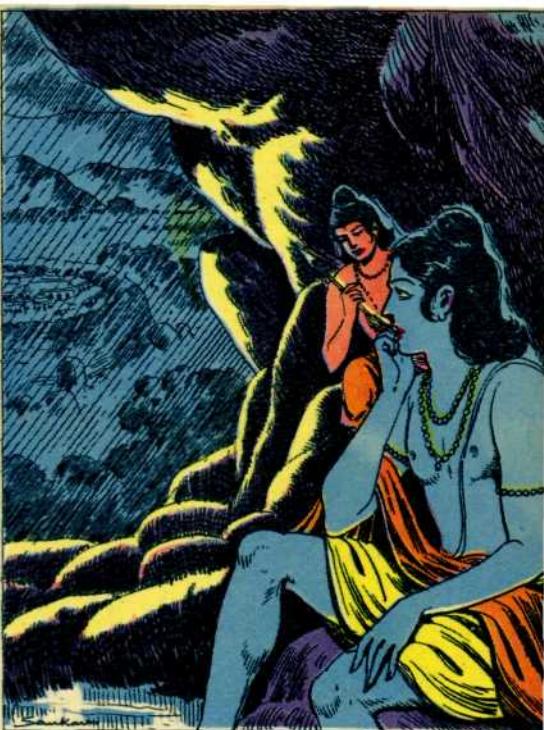
సుగ్రీవుడు రాజ్యాభిషేక్తుడైనాక రామ లక్ష్ములు తమ నివాసాన్ని ప్రప్రశం పర్వతం పైన ఉండే ఒక విశాలమైన గుహకు

మార్పుకున్నారు. ఈ గుహ అన్ని విధాలా సొకర్యంగా ఉన్నది. గుహలోకి వాన జల్లు రాదు, ఈదురుగాలి రాదు. పరిసరాలు ఎంతే ఆందంగా ఉన్నాయి. సమీపంలోనే నది ఉన్నది. అదీకాక ఈ గుహకి కిష్కింధకు చాలా దగ్గిర; కిష్కింధలోని గీత వాద్య ధ్వనులా, వానరుల కేకలూ ఆ గుహకు వినిపిస్తున్నాయి.

ఇలాటి గుహలో రాముడు అపోశా రాత్రాలు సీతకై విరహం పాందుతూ, లక్ష్మణుడి చేత హెచ్చరించబడుతూ, సుగ్రీవుడు ప్రత్యుషకారం చెయ్యకపోతాడా అని ఆశ్చర్యపడుతూ, ఈ నాలుగు మాసాలూ గడిచి శరత్కార్మలం ఎప్పుడు వస్తుందా అని ఎదురు చూస్తూ కాలం గడపసాగాడు.

వానాకాలం వచ్చింది, వెళ్ళింది. సుగ్రీవుడు తన భార్య అయిన రుమతోనూ, వాలి భార్య అయిన తారతోనూ భోగాలలో ముణ్ణిగి తెలుతూ, రాజ్యభారం మంత్రులపై వేసి, రామశార్యం నిర్వ్యాతించే సమయం వచ్చిందన్న మాటకూడా తలపెట్టలేదు.

అందుచేత హనుమంతుడు సుగ్రీవుడి వద్దకు వచ్చి, “నీకు రాజ్యమూ, కీర్తి లభించాయి. శత్రుభయం ఏమీలేదు. కానీ మన మిత్రుల పని చూడవలసిన బాధ్యత ఈ హెచ్చరికతో సుగ్రీవుడు చైతన్యం

అలాగే ఉండిపోయింది. ఇలాటి పమలలో జాప్యం కూడా తప్పే. అందుచేత వెంటనే సీతను వెతికే పని ప్రారంభించు. నీ సహయం కోసం ఎంత ఆత్రంగా ఎదురు చూస్తున్న పుట్టికి, భార్య వియోగంతే ఎంతగా తపించి పొతున్నపుట్టికి రాముడు నీ బాధ్యతను జ్ఞాపకం చెయ్యటం లేదు. అతను ఆడగక ముందే మనం పని ప్రారంభిస్తే మనకు అలక్ష్యదేశం ఉండదు. నీ మాట నీవు నిలబెట్టుకుంటావనే ఉద్దేశంతే ఆతను ఎదురు చూస్తున్నాడు. ఇంక ఆలస్యం చెయ్యటం భాప్యం కాదు,” అన్నాడు. ఈ హెచ్చరికతో సుగ్రీవుడు చైతన్యం

రాముణ్ణీ ఊరడించి, దుఃఖం నిరుపయోగ మని, కర్తవ్యం నెరవేర్పుటానికి ధైర్యమూ, ఉపాయమూ కావాలని జ్ఞాపకం చేశాడు.

అంతా విని రాముడు, "లక్ష్మీ, వానా కాలం వెళ్ళి శరత్కులం వచ్చింది. ఈ నాలుగు నెలలూ ఎంతో బాధతో గడిపాను. రాజులు యుద్ధాలకు బయలుదేరే సమయం వచ్చినా సుగ్రీవుడి జాడలేదు. అతను ఏ ప్రయత్నంలోనూ ఉన్నట్టు కనపడడు. అతనికి నా మీద ఇంకా దయ రాలేదు. 'రాముడు దిక్కులేనివాడు, రాజ్యభ్రష్టుడు, అడవుల పాలై, భార్యను రావణు డపహ రించగా దైన్యంతే మన శరణు జోచ్చాడు,' అని సుగ్రీవుడు సన్న అనాదరంగా చూస్తు న్నట్టున్నాడు. తేక తన పని గడిచిందిగదా అని తాను చేసిన వాగ్దానాన్ని మరిచాడో! సీపు కిష్కింధకు వెళ్ళి నేను చెప్పినట్టుగా అతనితో చెప్పు; అన్న మాట నిలబెట్టుకోని వాడు పురుషాధముడు. ప్రత్యుపకారం చెయ్యిని వాడి శవాన్ని కాకులూ గద్దలూ కూడా ముట్టుపు. అతనికి నా బాణంయొక్క ధ్వని మళ్ళీ వినాలని ఉన్నదేమో! ఇందుకేనా ఈ సుగ్రీవుడితో నేను స్నేహం చేసి, వాలిని చంపింది? వాలిని ఒక్కణ్ణే చంపాను, ఈ సుగ్రీవుడై బంధువులతో సహ

పొందాడు. అతను నీలుణ్ణీ పిలిచి సైన్య లన్నిటనీ రప్పించమని ఆజ్ఞాపించాడు; ఏ వానరుడు గాని పదిహేను రోజుల లోపుగా కిష్కింధకు చేరకపోతే వాడికి మరణ దండన విధించమన్నాడు; జాంబవంతాదుల దగ్గరికి అంగదుణ్ణీ వెంట బట్టుకుని నీలుణ్ణీ స్వయంగా వెళ్ళమన్నాడు.

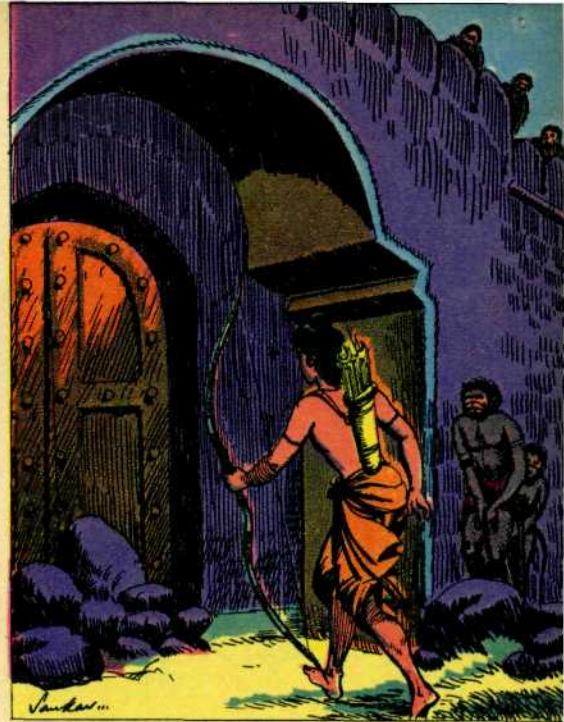
ఒకనాడు లక్ష్మీమాడు ఫలాల కోసం కొండ కోనలన్నీ చెడతిరిగి వచ్చేసరికి రాముడు అగాధమైన దుఃఖంలో ముణ్ణి ఉన్నాడు. అతనికి శరత్కులంతోబాటు సీతా వియోగ బాధ కలిగి దుఃఖం ముంచు కొచ్చింది. లక్ష్మీమాడు తన అలవాటు ప్రకారం

చంపగలను. అందుచేత నీవు సుగ్రీవుడితో
ఎలా చెప్పాలో అలా చెప్పు,” అన్నాడు.

లక్ష్మీజుడికి కూడా సుగ్రీవుడిపై వట్టరాని
అగ్రహం వచ్చింది. అతను రాముడితో,
“నీ మూలానే తనకు రాజ్యప్రాప్తి,
భార్యప్రాప్తి కలిగిందని కూడా తలవ
కుండా ఆ సుగ్రీవుడు, తాగి భార్యలతో తల
కిందులై పోతున్నాడు. ఇలాటివాణ్ణి రాజుగా
ఉండనివ్వరాదు. నాకు మండిపోతున్నది.
ఇప్పుడే వెళ్ళి వాణ్ణి వాలి దగ్గరికి పంపించే
స్త్రీను, సీతను వెతకటానికి అంగదుడున్నాడు,
వానర వీరులున్నారు,” అన్నాడు, బాణాలు
తీసుకుని బయలుదేరుతూ.

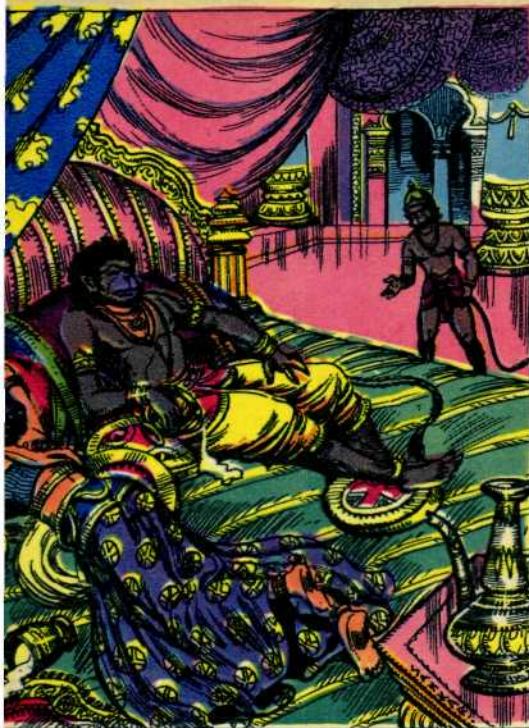
రాముడు లక్ష్మీజుడితో శాంతంగా,
“లక్ష్మీ, తొందరవడకు. మిత్రవధ చేసి
నిష్టారణంగా పాపం అంటగట్టుకోకు.
సుగ్రీవుడు అన్న సమయానికి రాకపోవటం
తప్ప వేరే మహావరాథం ఏం చేశాడు?
నీవు వెళ్ళి అతనితో మృదువుగా నే
మాట్లాడు,” అని అతన్ని పంపేళాడు.

లక్ష్మీజుడు కిమ్మింఫ చేరి సుగ్రీవుడి
ఇంటికి బయలుదేరాడు. అణగని కోపం
తేసూ, అతి వేగంతోనూ పోతున్న లక్ష్మీజుడై
చూసి పెద్ద పెద్ద వానర వీరులు, అతనెవరో
క్రతు వనుకుని, అతని పైన వెయ్యటానికి

చెట్లు పీకారు. ఆది చూసి లక్ష్మీజుడు వారి
కేసి నిష్పులు కక్కుతూ చూశాడు. దానితో
వారు భయపడి దూరంగా తోలగారు.
కొందరు సుగ్రీవుడి ఇంటికి వెళ్ళి లక్ష్మీజుడు
వస్తున్నాడని చెప్పారు. కాని తారతో సరస
స్లోపాలలో ముటిగి ఉన్న సుగ్రీవుడా
మాట వినిపించుకోలేదు.

ఈలోపల సుగ్రీవుడి మంత్రులు, లక్ష్మీ
జుడు నిజంగా వస్తున్నాడేమో చూసి రమ్మని
కొందరు వానరులను పంపారు. వాళ్ళతో
బాటు వచ్చిన అంగదుడై చూసి లక్ష్మీజుడు,
“నేను వచ్చానని సుగ్రీవుడితో చెప్ప. నాతో
మాట్లాడతాడో లేదో, తెలుసుకుని వెంటనే

లక్ష్మణుడు ఉత్తగా కాక ధనుర్వాహాలతే
సహ వచ్చాడనీ, చాలా కోపంలో ఉన్నాడనీ
సుగ్రీవుడికి తెలిసింది.

సుగ్రీవుడు మంత్రులతే, “నేనేమీ తప్పు
చేయలేదె, లక్ష్మణుడికి ఆగ్రహం ఎందుకు
కలిగి ఉంటుంది ? నా శత్రువు తెవరో
అతనితో నాపై చాడిలు చెప్పి ఉంటారు.
మీ తెలివితెటులన్నీ ఉపయోగించి ఆతని
కోవ కారణం తెలుసుకోవాలి. రాములక్ష్మణు
లంటే నాకు భయమని కాదు, కాని
మిత్రుడికి కోపం వచ్చినప్పుడు ఆందోళన
చెందటం సహజం. రాముడు చేసిన ఉప
కారానికి ప్రత్యుహకారం చెయ్యటం నాకు
సాధ్యంకాదు,” అన్నాడు.

అప్పుడు హనుమంతుడు సుగ్రీవుడితే,
“రాజు, రాముడికి నీ మీద అలక వచ్చి
ఉంటుందేగాని నిజమైన ఆగ్రహం రాదు.
నీవు విమర్శాటున శరదృతువు రావటం
గమనించలేదు. అందుకే లక్ష్మణుడు వచ్చి
ఉంటాడు. . ఆతను కాస్త వరుషంగా
మాట్లాడినా నీవు సహించాలి, ఎందుకంటే
తప్పు నీదే. రాముడికి ఆగ్రహం తెప్పించటం
ఎవరికి మంచిది కాదు; ఆతని వల్ల లాభం
పాందిన నీకు అది బోత్తిగా అనుచితం,”
అన్నాడు. ఈలోపుగా లక్ష్మణుడు సుగ్రీవుడి

రా !” అన్నాడు. అంగదుడు సుగ్రీవుడి
వద్దకు వెళ్లి, అతనికి, తన తల్లికి నమ
సాగ్రం చేసి, లక్ష్మణుడు చెప్పుమన్నట్టే
చెప్పాడు. కాని సుగ్రీవుడు తాగిన మత్తులో
ఉండి ఏమీ వినిపించుకోలేదు. అయితే
లక్ష్మణుడి రౌద్రాకారం చూసి వానరులు
చేసిన కలకలానికి సుగ్రీవుడి మత్తు కొంత
వదిలింది.

అంగదుడు అవతలికి వెళ్లి ప్లట్టుడూ,
ప్రబ్రావుడూ అనే మంత్రులతే సుగ్రీవుడి
వద్దకు తిరిగి వచ్చేసరికి అతను కొంత
స్వాహలో ఉన్నాడు. వారు అతనితో లక్ష్మ
ణుడు మాట్లాడటానికి వచ్చాడని చెప్పారు.

Sankar...

అంతఃపురం దాకా వచ్చి, లోపల ఆడవాళ్ళ అలికిడి విని అక్కడే ఆగిపోయాడు. లక్ష్మీ జుడు చేసిన ధనుష్టంకార ధ్వని విని సుగ్రీవుడు అతని ఎదట పడడానికి జంకి, లక్ష్మీజుడితో మాట్లాడమనితారను పంపాడు.

తార లక్ష్మీజుడున్న చోటకి వచ్చి, “మీకు కోపం వచ్చిందిట, దేనికి? మీ మాటను ఎవరైనా అతిక్రమించారా?” అని ఆడిగింది.

“సుగ్రీవుడు అస్తమానమూ తాగి ఉండి రాచకార్యాలు చూడడు, మా సంగతి ఆలో చించడు, నీకు తెలియదా? యుద్ధ సన్నాహనికి నాలుగు మాసాలు వ్యవధి తీసు కున్నాడు. గడువు దాటిపోయింది. మా పని ప్రారంభం కాలేదు. మొమెం చెయ్యాలో నివే చెప్పు,” అన్నాడు లక్ష్మీజుడు.

తార అతనితో, “సుగ్రీవుడు భోగ లాలసుడై ఉన్నందుకు ఆగ్రహించ వద్దు. అతను మీ పని మరవలేదు. ఇదివరకే

ఆతను మీ పనికి వానరులను హెచ్చి రించాడు. ఎక్కడెక్కడి పర్యతాల నుండే వానరులు లక్షల, కోట్ల సంబ్యులో వచ్చి చేరారు,” అని చెప్పి అతన్ని తన వెంట అంతఃపురంలోకి తీసుకుపోయింది.

కాని తీరా లక్ష్మీజుడు లోపలిక వెళ్ళి సరికి సుగ్రీవుడు, తాగిన మత్తులో ఎర్రబిడిన కళ్ళతో, అనేకమంది స్త్రీల నడుమ కని పించాడు. లక్ష్మీజుడికి ఆతన్ని చూడగానే మండిపోయింది. ఆతను సుగ్రీవుపై చూసి, “తనకు ఉపకారం చేసిన మిత్రులకు అబద్ధపు ప్రతిజ్ఞ చేసేవాడు పరమపాపి. కృతఘ్నుడు. వాళీ ఎవరైనా చంపవచ్చు. రాముడి చేతనీ పని పూర్తి చేయించుకుని సీతను వెతికే ప్రయత్నం ప్రారంభించని నీపు కృతఘ్నుడవు. వాలి వెళ్లిన దారి జ్ఞాపకం ఉంచుకుని సీత కోసం వెతి కించు,” అన్నాడు.

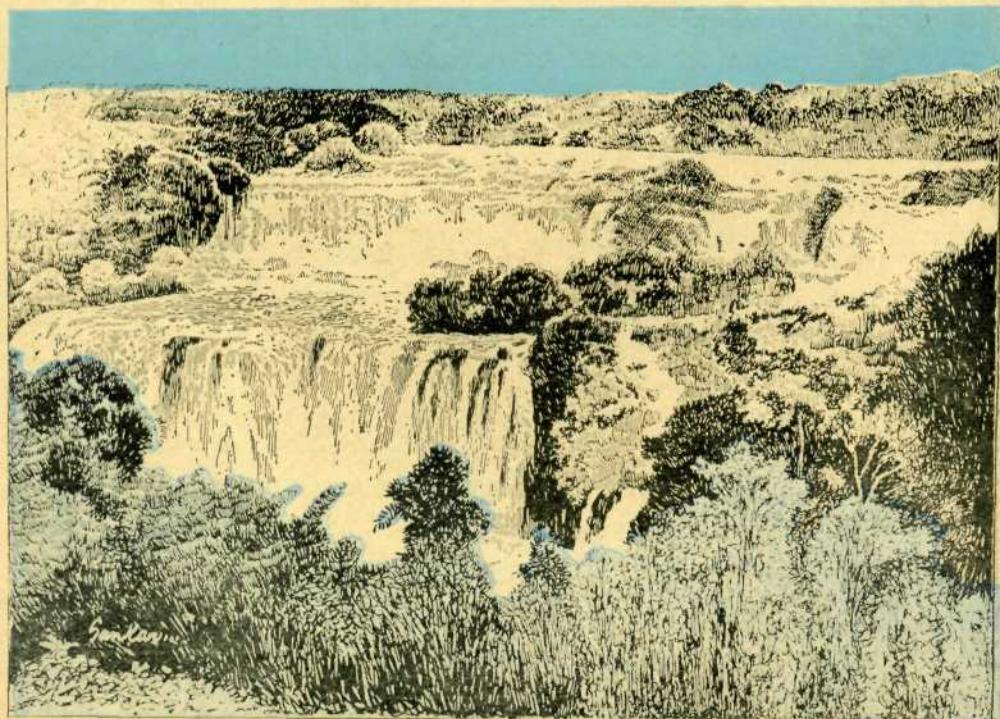

20. ఇగ్నోజు జలపాతం

ఇగ్నోజు నది బ్రాజిల్ లోని దక్షిణ ప్రాంతపు పీరభూమిలో పుట్టి పశ్చిమంగా 800 మైళ్ళు ప్రవహించి పరనా అనే నదిలో కలుపుంది. ఈ నది ఎత్తిపోతలకూ, జలపాతాలకూ ప్రసిద్ధమైనది. దీని తాలూకు జలపాతా లన్నిటిలోకి ప్రభ్యాతమైనది ఇగ్నోజు జలపాతం. అష్టంటినా, బ్రాజిల్, పరాగ్వై నరిహద్దులు కలిసే స్థలానికి 12 మైళ్ళు దూరంలో ఈ జలపాతం ఉన్నది.

ఈ జలపాతానికి ఎగువను మూడు మైళ్ళు పేర చిల్డర జలపాతాలున్నాయి. వాటివల్ల కలిగిన వెగఫు దూకుడుతే ఈ నది పాయ ఇక్కడ రెండు అంచల పాతానికి గురి అయి మళ్ళీ అసలు నదిని చేరుకుంటుంది. ఇక్కడ కనిపించే ఒక్కిక్క అంచ పాతం ఎత్తు 180 అడుగులు మాత్రమే. కాని ఈ నది జలంలో ఒక భాగం నూటిగా 760 అడుగుల ఎత్తు నుంచి పతనం అవుతుంది.

వానాకాలంలో ఈ జలపాతం నిడివి 13,000 అడుగులు మించి ఉంటుంది. నిమిషానికి దాదాపు 3 కోట్ల మనస్ఫుటడుగుల నీరు ప్రవహిస్తుంది. ఎంతే ఖ్యాతి సంపాదించిన నయాగరా, వైటోరియా జలపాతాలు కూడా దీనికి చాలా.

CHITRA

1. కే. సిహెచ్. సుబ్బారావు, బలిజిపేరు

అన్నయ్య, మే సంచికలో వాలి సుగ్రీవులు యుద్ధం చేస్తున్నప్పుడు వాలి దేవెంద్రు డిచ్చిన కాంచనమాలికను మెడలో వేసుకొనే యుద్ధం చేస్తున్నట్లు 56 వ పేటిలో బొమ్మ వేశారుగదా! రాముడు సుగ్రీవుని గుర్తు పట్టలెక పోయానని చెప్పాడు. వాలి మెడలో కాంచనమాలికను చూసి గుర్తు పట్ట లెకపోయాడా.

రాముడు చాలా దూరాన ఉండి ఉండవచ్చు. వాలి సుగ్రీవులు పోరాడినప్పుడు వెలుతురు అంతగా లేకపోయి ఉండవచ్చు. లేక మరొక కారణం ఏదైనా ఉండవచ్చు. వాలి మెడలో కాంచనమాలిక తీయకుండా ఉండిన మాట నిజం. ఆ కాంచనమాలిక మా అర్థిష్టలు చిత్రించిన దానికన్న ఒక వేళ చిన్నదేహా!

2. వి. మధుసూదనరావు, లక్ష్మీ

“గంధర్వ చక్రవర్తి కూతురు” చదువుతూంటే నా కొక అనుమానం వచ్చింది: మహామృదీయ మతంలో కూడ గంధర్వులుంటారా?

గంధర్వులే ఏమిటి? స్వగీమూ, అప్పరనలూ ఇంకా అనేకం ఇస్తాము సాచాత్యంలో ఉన్నాయి.

3. బి. సునంద, ప్రౌద్యాబాదు

రామాయణం - 26 లో సప్తజనులనే మునులు నీటిలో తలక్రిందులుగా వాయు భక్షణ చేస్తూ కాలం గడిపారని ప్రచురించారుకదా, నీటిలో వుంటూ వాయువును వారెలా భక్షించారు?

వాయుభక్షణ కేనం పైకి వచ్చారనే, చేపలలాగా నీటిలోని వాయువును స్వీకరించారనే అనుకోవచ్చు. పురాణాలలోని విషయాలకు పోతు వాదం తగిలిపై ఒక్క పురాణం కూడా నిలబడదు.

4. రాజు లపాటీ జందిరాదేవి, విజయవాడ

జూన్ నెల "చందమామ"లో అర్షనుడు బ్రథువాహనుని చేతిలో మర తీంచినట్లు, వెంటనే ఉలూచి జీవిన మణి వల్ల బ్రతికినట్లు వ్రాశరు. కానీ మేము చదివిన భారతంలో బ్రథువాహనుడు అర్షనుని తల ఖండిం చుట్ట, ఉలూచి ప్రేరణతో నాగలోకమునకు పోయి నాగులను జయించి నాగరాజుయొక్క మెఘ్యను పొంది, మృతసంజీవి అను మణిని తెచ్చుట, నాగరాజు మంత్రికి కన్ను కుట్టి తన కుమారులచే అర్షనుని కిరమును మాయము కావించుట, చిత్రాంగద, ఉలూచి కృష్ణుని ప్రార్థింపగా కృష్ణుడు వచ్చి దుష్టులను శిక్షించి, అర్షనుని బ్రతికించుట మొదలైన కథను తీసి వేసి చాలా సింపుల్గా ముగించారు. కారణమేమిలో తెలియజేస్తారా? ఈ సింపుల్గా లేని కథ వ్యాస భారతంలోది కాదు, జైమిని భారతంలోది. "చంద మామ"లో వస్తున్నది వ్యాసభారత కథ.

5. పి. ఉమ, రాజుమంగళి

భూమి తన చుట్టు తను తిరుగుచు సూర్యుని చుట్టు తిరుగుతుందని అందరికి తెలుసు. కాని నేను రోజు రాత్రులు ఆకాశము వైపు చుస్తూ ఉంటాను. ఆకాశము కదిలిసట్టు, చంద్రుడు ప్రయాణము చేసినట్లు కని పిస్తాది. భూమిని ఎన్నిసార్లు పరిక్షగా చూచిన భూమియొక్క చలనము కనిపించదు. ఎందుచేత, అన్నయ్యా?

ఆకాశము కదిలిసట్టూ, చంద్రుడు ప్రయాణము చేసినట్లూ కనిపించటం కేవలము భ్రమ. మబ్బుల కదలిక వల్ల అలాటి భ్రమ కలగవచ్చు. ఇక భూమి యొక్క కదలిక మనకు కనిపించటానికి అవకాశమే లేదు. ఎందుకంటే భూమితోబాటు మనమూ కదులుతాము.

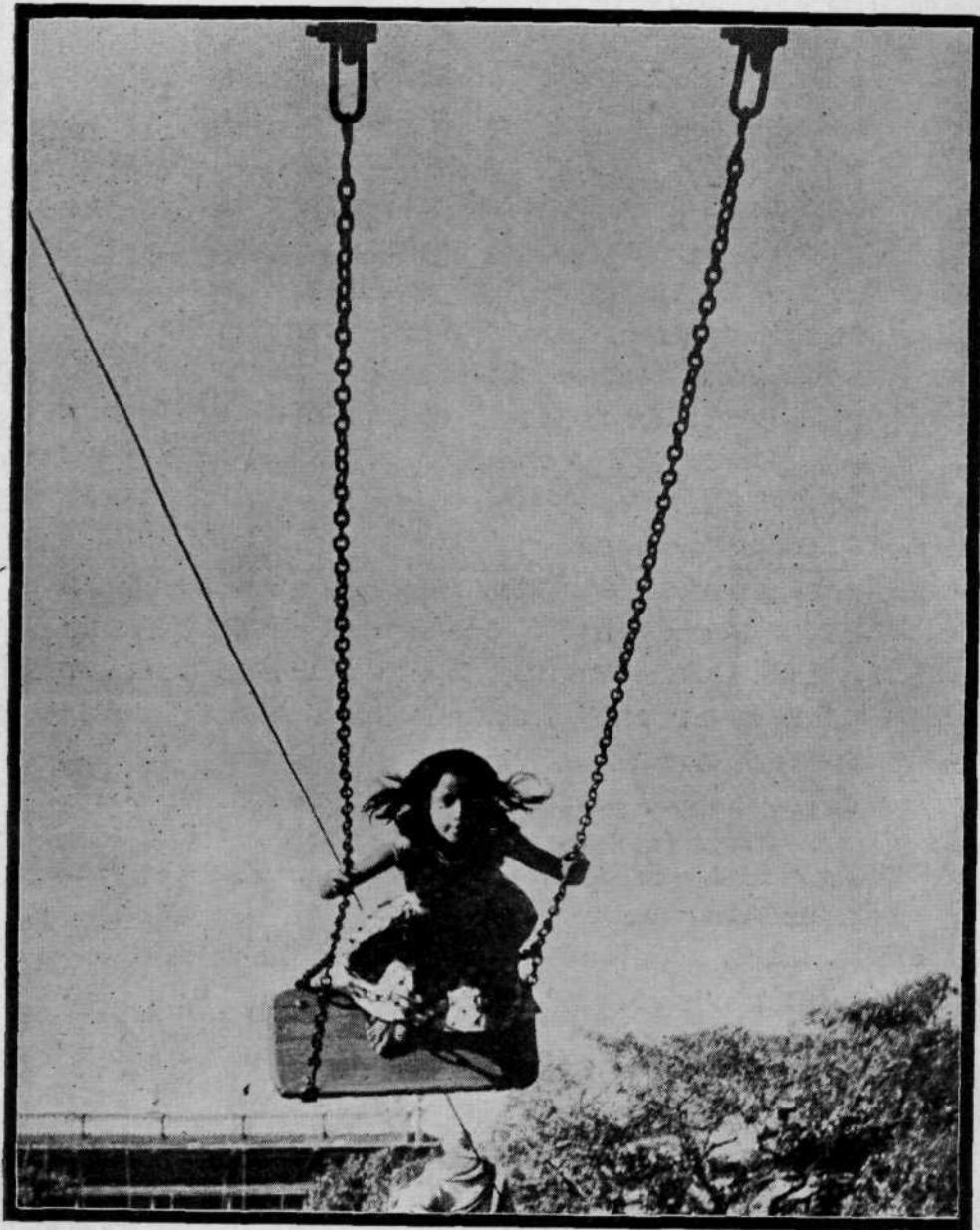
6. వి. రమేష్, వరంగల్లు

విప్రిలో నెల "చందమామ"లో కేశవుడూ, జయమల్లు, కోయగోమాంగ అగాధంలో పడినప్పుడు వారి కత్తులూ, విల్లుంబులూ అగాధంలో పడి పోయినపుని వ్రాసినారు. కాని వారు దెయ్యిపు గబ్బిలాన్ని బాణముతో ఎట్లు చంపినారు?

అగాధంలో వారు పడకుండా వారి అయ్యిధాలు మాత్రమే పడి ఉండినట్టయితే ఈ అనుమానం రావచ్చు. అయ్యిధాలతో అగాధంలో పడిపోయినవారు తమ అయ్యిధా లను అగాధంలోనే విడిచి రారుకదా!

Chandamama, July '63

Photo by P. R. Shinde

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

ఉన్నత పథానికి

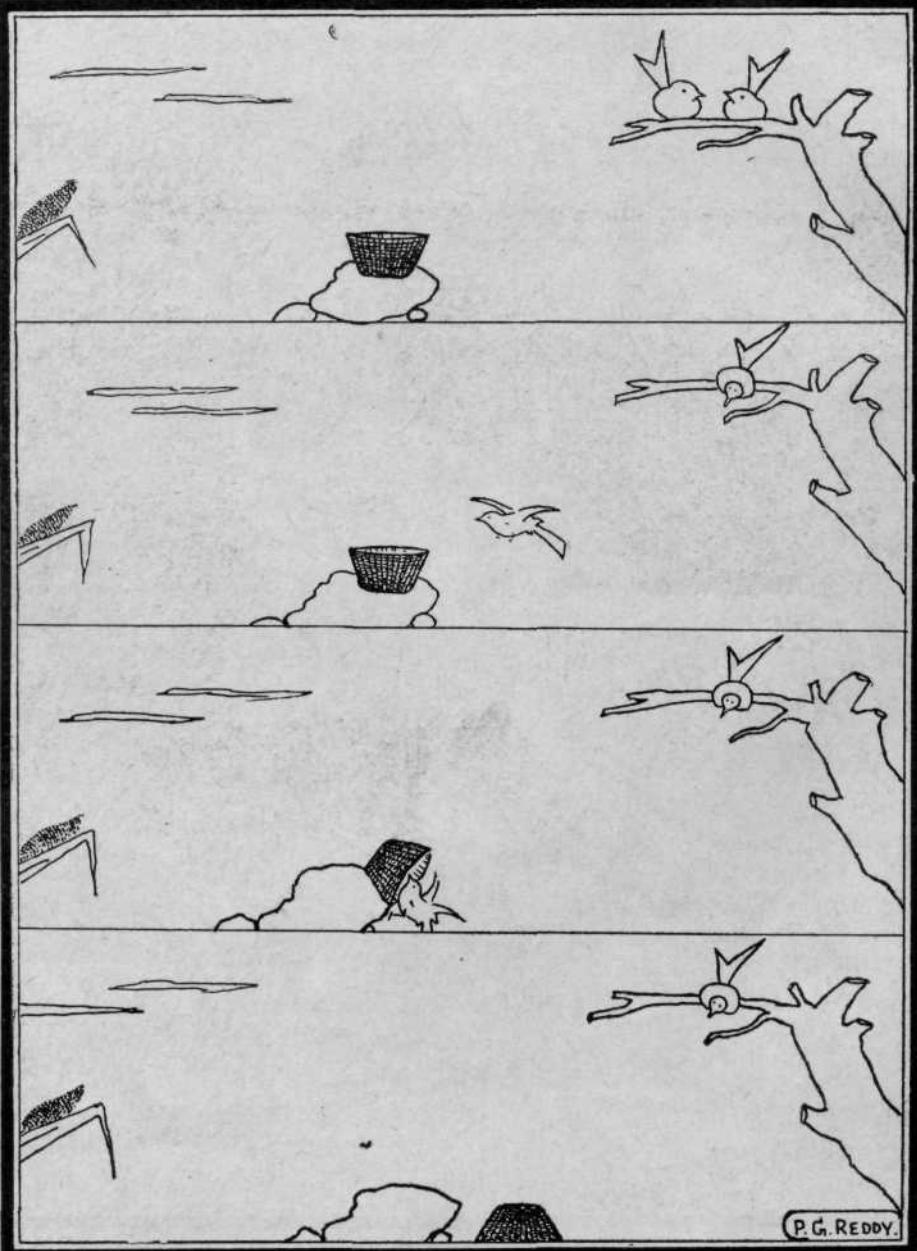
పంచినవారు :
పనుపులేటి, చింతారు

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

ఉసా పూ పదకం

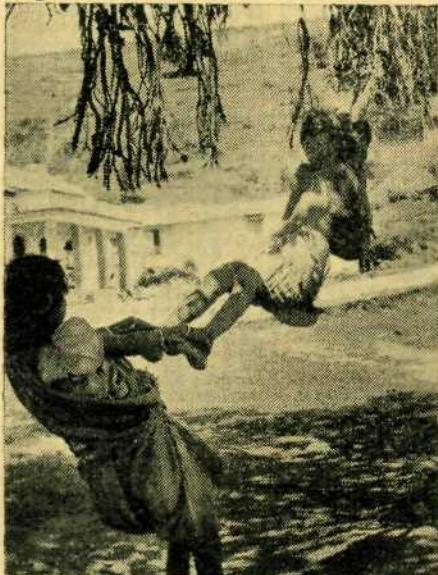
పంపినవారు:
పసుపులేటి, చింతూరు

P.G. REDDY

పోటోవ్యాఖ్యల పోటీ :: బహుమానం రు. 10 లు

ఈ ఫోటోల వ్యాఖ్యలు 1963 సెప్టెంబర్ నెల సంచికలో ప్రకటింపబడును.

★ పై ఫోలకు నరిణ వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలోగానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం పుండాలి.)

★ జూలై నెల 20-వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. తరువాత చేరే వ్యాఖ్యలు ఎంత మాత్రమూ పరిశిలింపబడవు.

★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగ పున్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 10/లు బహుమానం.

★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డుపైన వ్రాసి, ఈ అందముకు పంపాలి:-చందమామ పోటో వ్యాఖ్యల పోటి, మృదాము-26.

జూ లై నె ల పో టీ పు లి తా లు

మొదటి ఫోటో : ఈ న్నెత పథానికి

రెండవ ఫోటో : జో హ పదకం

పంపినవారు : పనుపులెటి,

చింతూరు, (తూ॥ గోవరి జిల్లా.)

బహుమతి మొత్తం రు. 10/- ఈ నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

భారతం

ధర్మరాజు యజ్ఞదీక్ బూనాడు. ఈ యజ్ఞంలో బ్రాహ్మణులకు దానాలు మూడింతలుగా ఇవ్వమని, అలా చేస్తే మూడశ్యమేధాలు చేసిన పుణ్యం లభిస్తుందని వ్యాసుడు చెప్పాడు.

యజ్ఞంతంలో ధర్మరాజు తన రాజ్యమంతా వ్యాసుడికి దానం చేసి, “మహాత్మ, ఈ భూమిని మీరు గ్రహించి బ్రాహ్మణులకు పంచంది. నేనూ, నా తమ్ములూ, భార్య వనాలకు పోతాం,” అన్నాడు. “బ్రాహ్మణులకు భూమితో ఏం పని? దాన్ని నివే ఉంచుకుని, దానికి నమానమైన విలవ గల బంగారాన్ని దానం చెయ్యి,” అన్నాడు వ్యాసుడు.

అందరూ అనందోత్సహలలో ఉన్న సమయంలో కలుగులో నుంచి ముంగిన ఒకటి వచ్చింది. దాని శరీరంలో ఒక పార్వ్యం బంగారంలాగున్నది. అది ఆక్రూడి వారితో, “ఇదేక గివ్వ యజ్ఞమునుకుంటున్నారా? ఒక ముని చేసిన పేలపండి దానం ఇచ్చిన ఫలితాన్ని ఇది ఇయ్యుదు! ఆ దానాన్ని నేను స్వయంగా చూశాను గనక నాకు తెలుసు,” అన్నది.

బ్రాహ్మణులాళ్చ్చర్యపది, అ పేలపండి దానం వృత్తాంతం చెప్పుమని ముంగిన సదిగారు. ముంగిన ఇలా చెప్పింది :

కురుక్షేత్రంలో ఒక బ్రాహ్మణుడు ఉంచవ్యక్తి చేసుకుని జీవించేవాడు. బ్రాహ్మణుడు, భార్య, కౌదుకూ కోడలూ కూడా నేలపై దెరికిన ఆహారం ఏరుకుని దానితో పొత్తుపోసు కునేవారు. ఇలా ఉండగా ఔమం వచ్చింది. చెట్లన్నీ ఎండిపోయాయి. థాన్యం దెరకక ఆ బ్రాహ్మణి కుటుంబం ఆకలి బాధకు గురి అయింది. ఆ స్తోతీలో వారి కొకనాడు కొంత యిన ధాన్యం దెరికింది. దానిని వారు పేలపండి చేసుకుని, నాలుగు భాగాలుగా పంచుకుని తిని బోతూండగా వారి ఆశ్రమాని కొక ఆతిథి వచ్చాడు. ఆతిథికి వారు స్వాగతం చెప్పి అష్ట్య పాద్య లిఖి లోపలికి తిష్ఠుకువచ్చారు. ఆతిథి ఆకలి మీద ఉండబం చూసి బ్రాహ్మణుడు తన వంతు పేలపండి ఆయనకు ఆహారంగా ఇచ్చాడు. ఆతిథి సంతోషంతో ఆ పేలపండి తిని ఆకలి తీరిని వాడిలాగా కనబల్దాడు. అది చూసి బ్రాహ్మణుడి భార్య తన వంతు పేలపండి ఆతిథి కిచ్చింది. దానితో కూడా అతిథి కదుపు నిండలేదు. అందువేత బ్రాహ్మణుడి కౌదుకూ, కోడలూ కూడా తమ వంతు పేలపండిని ఆతిథి కిచ్చారు. ఆతిథి అందరి వంతు పేలపండి తిని తృప్తిపొందినవాతే, “నేను యముణ్ణి. మీ దాతృత్వం పరిషించ వచ్చాను. మీరు చేసిన ఈ దానానికి ఫలితంగా మీ కోసం స్వగం ఎదురు చూస్తున్నది. వెంటనే ఆక్రూడికి వెళ్ళిపొండి,” అన్నాడు.

ముంగిన బ్రాహ్మణులలో, “ఇదంతా నేను స్వయంగా చూశాను. అందరూ వెళ్ళాడు నేనా ప్రాంతంలో తిరుగుతూంటే ఆక్రూడి తడీ, పేలపండి తాలూకుపాణి అంటి నా శరీరంలో ఒక పార్వ్యమంతా బంగారమయింది. మిగిలిన శరీరం కూడా బంగారం చేసుకుండామని ఎన్ని యజ్ఞాలకో వెళ్ళాను. ఎంతే ఆశతో ఇక్కూడికి వచ్చాను. ధర్మరాజు చేసిన ఈ అశ్య మేధం కూడా నా శరీరాన్ని బంగారం చెయ్యులేకపోయింది,” అన్నది.

టినోపార్ల మాత్రమే బట్టిలను అదినంగా తెల్లపు చేస్తుందని తెలివైన తల్లులకు తెలియును!

టినోపార్ల ల్యాప్ మెరుగును పెట్టండి
కణకలాదె తెల్లపి దూపిపూర్వ శాఖగు
కొన్నా ఏమి విభీంపు చూడచానికి ఎంతో
ముప్పుటగా ఉంటంది. తెల్లనిది ముంపు కళ
మెరుగులు గూర్చి అదస్తు తెల్లదము కలి
గాయిలకే టినోపార్ల ప్రశ్నేకముగా కఠాదు
చేయబడిననన శెరిషె సకలులకు శేరియును.
ఎంతో పొదుపు కూడ
టినోపార్ల మెరుగు పెట్టుకొనుటకు చీటు
ఏమి ఎక్కువ ఇర్పు కాదు. ఒక రాస్తీకు

ఉధృతిలు తెల్లగా చేయటకు లే చెంతాలో
నాగుపోంపు టినోపార్ల మాత్రమే దాయాను;
టినోపార్ల ల్యాప్ తెల్లదము త్వరగా
పోదు; మీరు ఉధృతిలుఉట్కొస్తునే ప్రతిపారి
టినోపార్ల కు ఉపయోగించ నక్కరేదు.

ఓవర్ ముండుకోండి -

తెల్లని దుసులను అన్నిటికన్న
తెల్లగా చేయును

టినోపార్ల ఇ. ఆర్. గంగా, ఎచ్. ఎ. బాబు,
గెంతుల్లింగం పార్ రథ్యాద చేయటిన ప్రముఖుడు.

ఇంక్రిటారు :

మహార్షుల్ గైరి లిమిటెడ్ పద వాది, ఎక్సా గైరి సుప్రూట్ గైరి ట్రైడింగ్ లిమిటెడ్ పాక్స్ న్యూ 965, చంచలు-1 మార్క.

చందవూహ

ఇప్పుడు 6 భాషలలో ప్రతినెలా వెలువడుతున్నది :

తెలుగు - కన్నడము - తమిళము

హిందీ - మహారాష్ట్ర - గుజరాతీ

చందమామ నెలనెలా 2,50,000 గృహాలను అలంకరిస్తుంది

మీ వ్యాపార సందేశాన్ని అందించబానికి

ఇది శక్తివంతమైన ప్రచారసాధనం

వివరములకు :

చందమామ పట్టికేషన్స్

వదచళని :: మదరాసు - 26.

త్వరిత విడుదల!

కంచల్య పాలచెక్కున్న వా

మందిరోజులు రమేష్

పరిచయం: G. విశ్వనాథం రమేష్ అద్దు నశిల్మి తిఱువంచొట్టి
అభినువులు: S. బ్యాఫ్సమారంయణ, P.C. బంలకృష్ణరావు

STUDIO *Mathai* MADRAS 17

మనోహరమైన
ముబలావజ్యమునకు

నేషనల్ వారి కాశ్మీర్ స్నే

సినిమా
తార లందరకు
నచ్చినది

ది నేషనల్ ట్రేడింగ్ కంపెనీ, బాంబాయి-2 మద్రాస

నాయ్యత నెత్తిగి...
న్యాయ్యటీన్ కానండి

న్యాయ్యటీన్ కన్ఫెక్షనెరీ కంపెనీ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
చిత్తారు, ఆం. ప్ర.

బన్నవారి
కేన్సెమెంట్
బట్టు B. 5586

సూర్యలు
యూనిఫారమ్ లకు
ఉత్సాహము

దీట్రిప్లైస్ప్రైట్ మెట్రస్ ఈ బట్ట సూర్యలు యూని
ఫారమ్, ఖ్యానిక్ లు, సృజ్యలు వరియు
ష్టర్టంకు పెరుగుకొన్న అవసరాంసు తీర్పువానికి
వశ్వేశురుగా దీట్రిప్లైస్ కావించుటినది.

ది పెంగులూరు లోనెన్, కాబన్ &
శీర్పు మెల్న్ కంపెనీ లిమిటెడ్, అగ్రచం రోడ్, వెంకటరావు 23 చిన్న & కంపెనీ (మద్రాసు) లిమిటెడ్ వారి

మీ వంటకు మరింత
రుచిని కలుగచేయండి

ఓ.కె.వనస్పతి

వెజిట్టిబుల్ సూనెలతో
తయారుచేయబడినది

ఆర్గ్యూకరమైనది ... శక్తిని
కలుగచేయబడి

విటమిన్ ఎ & డి కలిగియన్న

శుచికరముగా ప్రోక్ చేయబడ్డ

3 వాటమెన సెజులలో దొరకును

ది శక్ష్మీ ఏష్యూటిక్ కంపెని
(ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
మద్రాసు-1

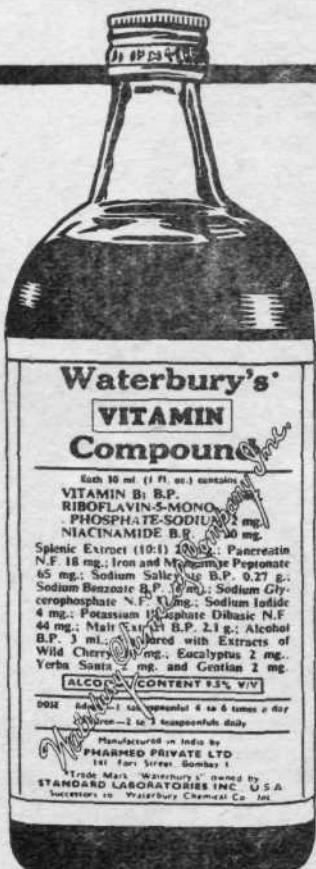

వాటర్బర్న్

విటమిన్

కాంపాండ్ ను

మిశ్రు ఎప్పుడు తీసుకోవాలి?

■ వాటర్బర్న్ బరీన్ విటమిన్ కాంపాండ్, పీల్ల లకు పెద్దవారికి, అన్ని వాతావరణములలోను... సంవత్సరములో అన్ని కాలములందు ... సిఫారసు చేయబడిన సాధారణమైన టానిక్.

■ ఎక్కువగా విటమిన్ లి కాంప్లెక్ట్, మాల్ ఎక్స్ప్రెస్ మరియు ఆరోగ్యమునకు, సతువకు ముఖ్యమయిన ఇతర పదారథములు కలిగి వాటర్బర్న్ బరీన్ విటమిన్ కాంపాండ్ ఆకలిని ప్రత్యేంచి నుఫుముగా నుంచును.

వాటర్బర్న్

విటమిన్

కాంపాండ్

వార్కర్. లెంబర్డ్ పార్కుసూటికల్ కంపెనీ (పరిమితమైన బాధ్యతలలో యు ఎన్ ఎలో శ్ఫైతము)

WLY-9 TEL

STUDIO *Tethai*

శ్రీవేంకటరామాపులింగ్ వారి

చిందువురువు

దర్శకత్వం నిండూరిన్ మృతిష్వర్

రఘు - లిర్మత
గొబ్బట వెంకటరావు

చిందువురువు

అండు: పురుర్మా + శశి: వెంకటేశ్వర + తెజం: భనులక్ష్మి
తెలుగుదు: ఏసైయన్ పిలిం ఎక్స్పోంజ్
మండు: నాలురాజుపులింగ్

NEGATIVE RIGHTS CONTROLLED BY
P.A.GOPALAKRISHNARAO B.Sc.
ROYAPETAH MADRAS - 14

Nayathai

WITH AN EXPERIENCE OF
OVER 30 YEARS

THE
B. N. K. PRESS

PRIVATE LIMITED,

"CHANDAMAMA BUILDINGS"

MADRAS-26 (PHONE: 41851-4 LINES)

OFFER
BEST
SERVICES

IN

COLOURFUL PRINTING &
NEAT BLOCK MAKING

*

FAMOUS FOR PRECISION
AND PROMPTITUDE

